ÅRGÅNG 124 ▪ NUMMER 2 ▪ JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA ▪ FEBRUARI 2000

LIAHONA

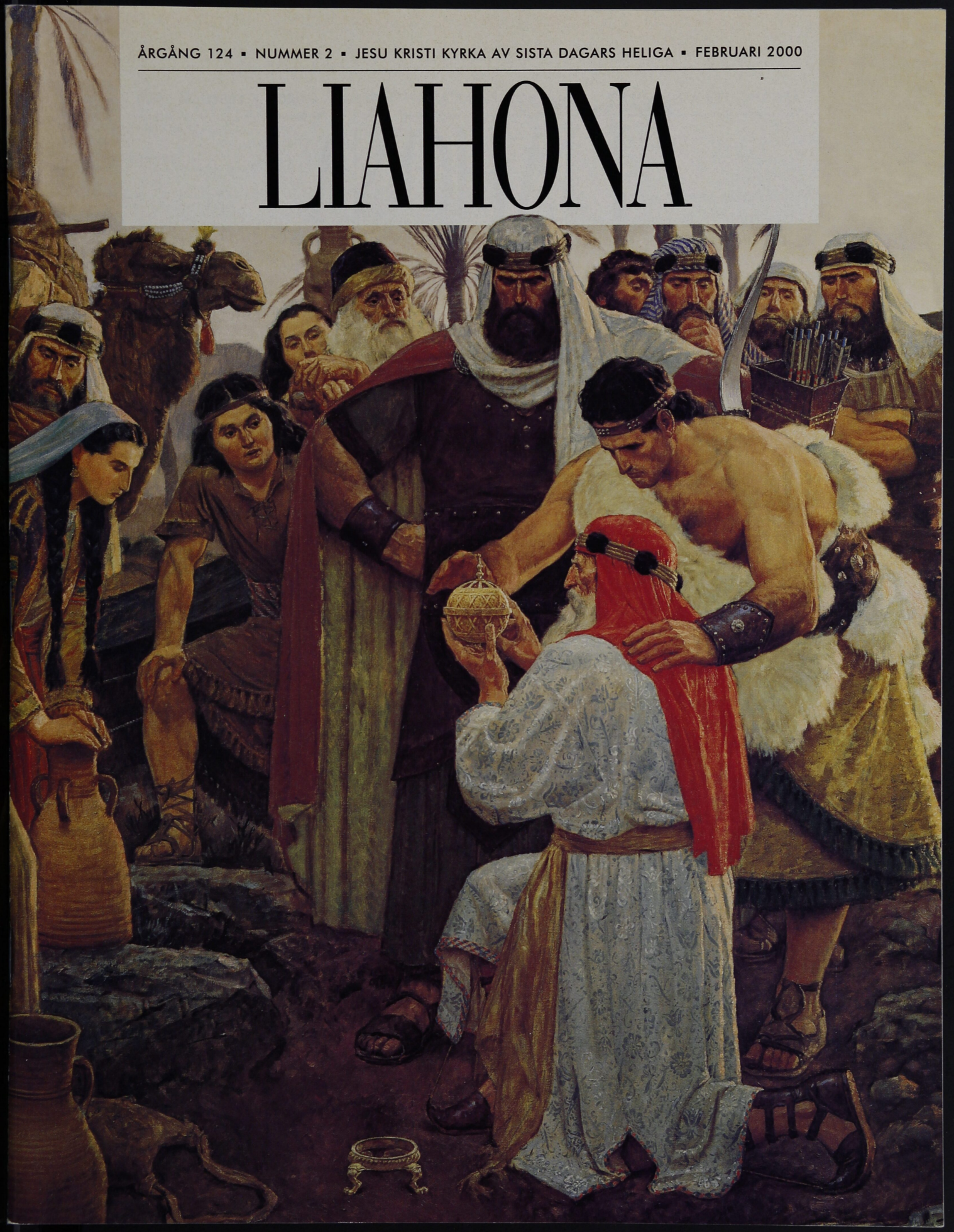

Res
BOOKAREN
M205.5
N832SWE
2000
Feb

ÅRGÅNG 124 ▪ NUMMER 2 ▪ JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA ▪ FEBRUARI 2000

LIAHONA

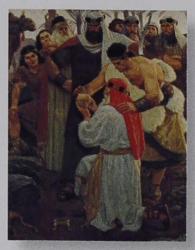

PÅ OMSLAGET
Framsidan: Detalj från Liahona, av Arnold Friberg. *Baksidan: Lehi och hans folk anländer till Nya världen,* av Clark Kelley Price; *Liahona,* av Lowell Fitt, med tillstånd av Museum of Church History and Art, foto Ron Read.

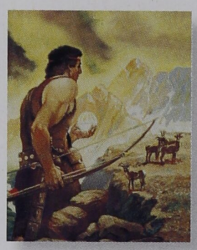

***LILLA STJÄRNAN* OMSLAGET**
Nephi på jakt med Liahona, av Gary E Smith.

ARTIKLAR

2 **BUDSKAP FRÅN FÖRSTA PRESIDENTSKAPET: "FRUKTEN ICKE ATT GÖRA DET GODA"** PRESIDENT GORDON B HINCKLEY

6 **"SOM OM I VOREN NÄRVARANDE"** BYRON R MERRILL

17 **SISTA DAGARS HELIGA BERÄTTAR: EN RÖST UR STOFTET**

25 **BESÖKSLÄRARNAS BUDSKAP: "VANDRA MED MIG"**

30 **JOSEPH F SMITH: FRIDSFURSTENS EFTERFÖLJARE** JILL MULVAY DERR OCH HEIDI S SWINTON

44 **KONTROLLERA MEDIERNAS INFLYTANDE I DITT HEM**

UNGDOMSSIDORNA

14 **ALLT ÄR INTE VÄL**

22 **BAKOM KULISSERNA** PETER B GARDNER

24 **TÄNKVÄRT: VEM FLYTTADE PÅ SIG?**

26 **VINGAR** ANNE YELVINGTON LYNCH

43 **"HEJ, JOSÉ!"** TODD DUNN

SE SIDAN 44

LILLA STJÄRNAN

2 **VÄNNER EMELLAN: ÄLDSTE DAVID E SORENSEN**

4 **SAMLINGSSTUNDEN: PÅ RÄTT VÄG** ANN JAMISON

6 **BERÄTTELSE UR MORMONS BOK: VÅR HIMMELSKE FADERS VÄLSIGNELSER** VIVIAN PAULSEN

8 **MORMONS BOK-SPEL** LORNA REED OCH H J NOEL

10 **FIKTION: LIKNELSEN OM KETCHUPEN** MEGHAN DECKER

13 **FÖR SMÅ VÄNNER: EN DOPBOK** ELISE BLACK

14 **FASTA FÖR BILLY** GLORIA POPE

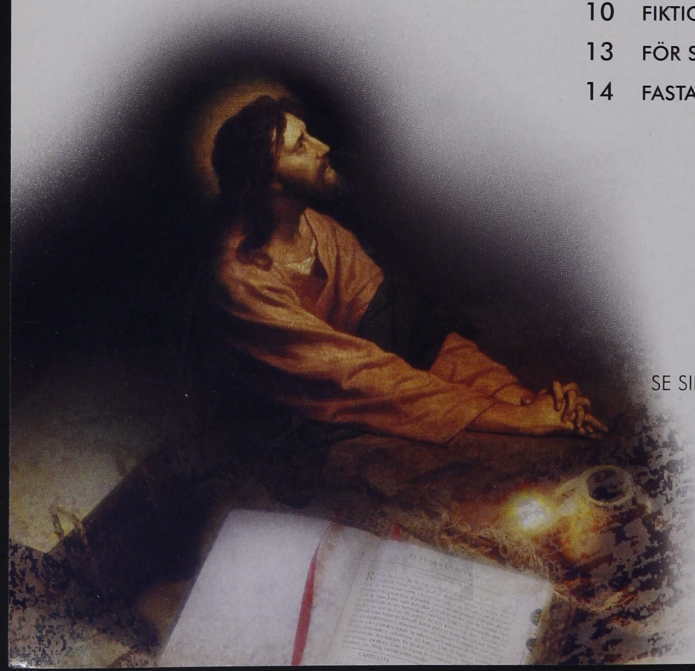

SE SIDAN 6

SE SIDAN 2

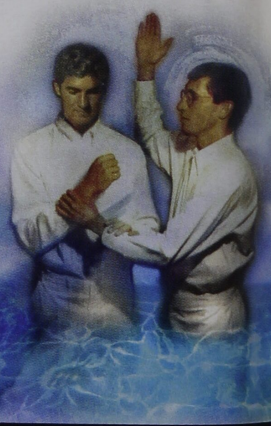

SE SIDAN 26

Februari 2000 • Årgång 124 • Nummer 2
LIAHONA 20982 180
Officiell tidskrift för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga

Första presidentskapet:
Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolvs kvorum:
Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight, Neal A Maxwell, Russell M Nelson, Dallin H Oaks, M Russell Ballard, Joseph B Wirthlin, Richard G Scott, Robert D Hales, Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Redaktör: Marlin K Jensen

Rådgivande: F Enzio Busche, John M Madsen, Alexander B Morrison

Studiekursavdelning:
Verkställande direktör: Ronald L Knighton
Redaktionschef: Richard M Romney
Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktion:
Chefredaktör: Marvin K Gardner
Assisterande chefredaktör: R Val Johnson
Redaktör: Roger Terry
Biträdande redaktör: Jenifer Greenwood
Koordinator för redaktion och produktion: Beth Dayley
Tidskriftsassistent: Konnie Shakespear

Layoutavdelning:
Grafikansvarig: M M Kawasaki
Bildredaktör: Scott Van Kampen
Senior Designer: Sharri Cook
Designer: Thomas S Child, Tadd R Peterson
Produktionschef: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J Christensen, Kari A Couch, Denise Kirby, Jason L Mumford, Deena L Sorenson
Digital Prepress: Jeff Martin

Prenumerationsavdelning:
Prenumerationsansvarig: Kay W Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Marknadschef: Joyce Hansen

Liahonas Sverigeredaktion:
Redaktör: Claes-Göran Edlund
Översättningstjänst
Box 17558
118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A
Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

Ansvarig utgivare för Kyrkonytt: Ulf Arne Girhammar
Redaktör: Birgitta Karlfeldt
Stora Hundens gata 618
136 64 Haninge
Tfn/Fax 08-745 07 26

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din enhets tidskriftsombud eller direkt till Nordiska Servicekontoret, Utlandagatan 24,412 80 Göteborg. Tel: 031-77 88 976, fax 031-16 55 29. Priset för en helårsprenumeration är SEK 100:00 och betalas direkt till enheten under "Annat". Skriv: "Liahona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liahona, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150-3223, USA; eller e-mail till CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Liahona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska, fiji, finska, franska, haitiska, hiligaynon, holländska, ilocano, indonesiska, isländska, italienska, japanska, kinesiska, kiribati, koreanska, lettiska, litauiska, malagasy, mongoliska, norska, polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska, thailändska, tjeckiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar för olika språk.)

© 2000 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt. Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada: February 2000 vol. 124 no. 2. LIAHONA (USPS 311-480) Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $15.50 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new addresses *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

JAG FANN SVARET I *LIAHONA*

För ett par veckor sedan dog min väns tolvåriga syster. Mili hade lidit av en hjärnskada från födseln. Hon kunde varken tala eller gå eller göra något själv.

Jag hjälpte till att ta hand om Mili under lång tid. När jag fick höra att hon dött blev jag helt förtvivlad. Sedan kom jag ihåg att jag lärt mig att när vi uppstår och återvänder till Guds närhet, kommer vi att ha fullkomlig hälsa och fullkomlig kunskap. Denna vetskap tröstade mig mycket.

Jag ville trösta hennes familj, men visste inte hur jag skulle kunna låta dem få del av den frid jag kände – särskilt som de inte är medlemmar i kyrkan. Då fick jag en känsla av att jag skulle titta i *Liahona*. Jag valde ett nummer på måfå. Budskapet från första presidentskapet var "Ett barns tro", av president Thomas S Monson (se *Liahona*, aug 1998, s 3–6). Han berättade om en flicka på tio år som avlidit. Han talade om Jesu Kristi underbara budskap: "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de" (Mark 10:14). Det var precis vad jag behövde. Jag fann ett sätt att säga något trösterikt till hennes familj.

Jag är oerhört tacksam och glad över att vara sista dagars helig och kunna läsa *Liahona* (spanska).

Gabriela Espeche,
Dorrego församling,
Guaymallens stav i Argentina

Redaktionens anmärkning: *Vi inbjuder er att delge oss era synpunkter på* Liahona *och komma med förslag. Var god skicka brev, artiklar och förslag till* Liahona, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150–3223, USA; *eller e-post till* CUR-Liahona-IMag@ldschurch.org

Samtidigt som vi är glada för det gensvar och de bidrag vi får från er, får vi många brev och mycket e-post som inte har att göra med vårt ansvar för Liahona. *Vi blir till exempel ofta ombedda att hjälpa till att kontakta medlemmar som bor i andra länder eller ta fram speciellt material för lektioner och tal. Vi skulle gärna uppfylla alla dessa önskemål, men det skulle hindra oss från att utföra vårt huvudsakliga ansvar, vilket är att skapa en tidning av hög kvalitet som både är informativ och andligt upplyftande. Vi ber er därför begränsa er och endast skriva om sådant som rör* Liahona. *Vi välkomnar alltid bidrag till Brev till redaktionen, svar på frågor i Frågor och svar-avdelningen, berättelser om trosstärkande upplevelser samt insiktsfulla artiklar om evangeliets principer. Era lokala ledare har bättre resurser att hänvisa er till olika källmaterial och hjälpa er med andra frågor.*

FOTO JERRY CARNS; ANGELA MORONI VISAR SIG FOR JOSEPH SMITH; AV TOM LOVELL

”FRUKTEN ICKE ATT GÖRA DET GODA”

President Gordon B Hinckley

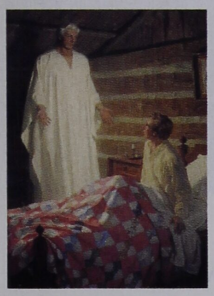

I början av detta år 2000 förundras vi över Joseph Smiths vittnesbörd angående de ord som sades till honom när han var en ung man på 17 år. Han fick besök av Moroni under kvällen, och Joseph berättar: ”Han [Moroni] kallade mig vid namn och sade till mig, att han var en budbärare sänd av Gud till mig och att hans namn var Moroni. Han sade vidare, att Gud hade ett verk för mig att utföra, och att mitt namn skulle hållas i ära och vanära bland alla nationer, släkten och tungomål, eller att man skulle omtala det som gott och ont ibland alla folk” (Joseph Smiths skrifter 2:33). Och detta har hänt.

Kyrkan har blivit stor och världsomfattande. Vi gläder oss över verkets enorma tillväxt världen över. Vi är tacksamma för medlemmarnas djupa tro och trofasthet. Vi betraktar alla varandra som bröder och systrar, oavsett vilket land vi kommer ifrån. Vi tillhör vad man skulle kunna kalla den största vänskapskretsen på jorden.

Vi är tacksamma för medlemmarnas djupa tro och trofasthet. Vi betraktar alla varandra som bröder och systrar, oavsett vilket land vi kommer ifrån. Vi tillhör vad man skulle kunna kalla den största vänskapskretsen på jorden.

FOTO DON L SEARLE; *KRISTI BILD*, AV HEINRICH HOFMANN

DE HELIGAS GEMENSKAP

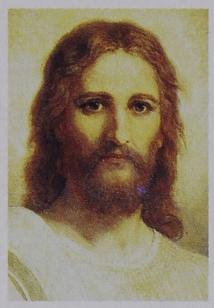

Vi måste vara vänner. Vi måste älska och ära och respektera och hjälpa varandra. Varthelst sista dagars heliga kommer blir de välkomnade, eftersom alla sista dagars heliga tror på Herren Jesu Kristi gudomlighet och engagerar sig gemensamt för hans stora verk.

När Japans kejsare besökte Förenta staterna för några år sedan, var jag närvarande vid en lunch som anordnats för honom i San Francisco. Vi satt vid ett bord med tre andra par som upplevt mycket i Japan och varit bosatta där vid några tillfällen när de arbetat för regeringen, med affärer eller med utbildning. En av dessa herrar sade till mig: "Ert folk skiljer sig verkligen från alla andra jag träffat! Det var många amerikaner som kom till Japan medan vi var där, och flertalet av dem hade mycket svårt att anpassa sig till kulturen. De kände sig mycket ensamma och längtade hem. Men närhelst det kom en mormonfamilj fick de genast många vänner. Föräldrar och barn anpassade sig omedelbart både i den sociala strukturen och i er religiösa gemenskap. Min hustru och jag talade om det många gånger."

Det är så det bör vara. Vi måste vara vänner. Vi måste älska och ära och respektera och hjälpa varandra. Varthelst sista dagars heliga kommer blir de välkomnade, eftersom alla sista dagars heliga tror på Herren Jesu Kristi gudomlighet och engagerar sig gemensamt för hans stora verk.

Vi talar om de heligas gemenskap. Detta är och måste vara något mycket verkligt. Vi får aldrig låta syskonskapets anda försvagas. Vi måste ständigt vårda oss om den. Den är en viktig del av evangeliet.

DET MEST GRUNDLÄGGANDE UTTALANDET OM VÅR TRO

Mina bröder och systrar. "Vi tror på att vara ärliga, sanna, kyska, barmhärtiga och dygdiga och att göra gott mot alla, ja, vi kan verkligen säga att vi följer Paulus uppmaning: Vi tror allting, vi hoppas allting, vi har uthärdat mycket och hoppas kunna uthärda allting. Vi

FOTO DON L SEARLE; KRISTI BILD, AV HEINRICH HOFMANN

söker efter allt som är dygdigt, älskligt, prisvärt och gott" (Trettonde trosartikeln).

Den trosartikeln är ett av de viktigaste uttalandena om vår tro. Vi borde begrunda det gång på gång. Då skulle vi genast komma att tänka på detta viktiga, övergripande uttalande om de etiska principerna för vårt uppträdande, när vi än frestas att göra ett fuskverk eller något oärligt eller omoraliskt. Det skulle bli färre bortförklaringar av vissa delar i vårt eget uppförande, som vi försöker rättfärdiga med en eller annan förevändning.

Några vill få oss att tro att området mellan gott och ont till stora delar är grått, och att det är svårt att avgöra vad som är rätt och vad som är fel. För den som tror det vill jag rekommendera Mormons förträffliga uttalande, som citeras av hans son Moroni: "Ty se, Kristi Ande gives åt varje människa, på det hon må kunna skilja mellan gott och ont. Därför visar jag eder hur man bör döma, ty allt som inbjuder till att göra gott och som övertalar till tro på Kristus kommer genom Kristi kraft och gåva. Därför kunnen I med fullkomlig visshet veta, att det är från Gud" (Moroni 7:16).

Låt oss göra det till en vana i våra liv att läsa sådant som stärker vår tro på Herren Jesus Kristus, världens Frälsare. Han är den som allt annat i vår tro bygger på. Varje sista dagars helig har ansvaret att själv skaffa sig en visshet, som är utom allt tvivel, om att Jesus är den levande Gudens uppståndne, levande Son.

"FRUKTEN ICKE ATT GÖRA DET GODA"

Bröder och systrar! Vi har inget att frukta om vi står på Herrens sida. Herren sade för länge sedan underbara, lugnande ord till sitt folk:

"Frukten icke, mina söner, att göra det goda, ty vad I sån, det skolen I ock skörda . . .

Frukta därför icke, du lilla hjord! Gör gott! Låt jorden och helvetet förena sig emot dig, ty om du är byggd på min klippa, kunna de icke besegra dig . . .

Vänden alla edra tankar till mig, tvivlen icke, frukten icke" (L&F 6:33–34, 36).

Om vi ber ofta och söker få visdom från Gud, som är källan till all sann visdom; om vi uppmuntrar till en anda av kärlek och frid och harmoni i våra hem; om vi utför vårt tilldelade ansvar i kyrkan med entusiasm och trofasthet; om vi vänder oss utåt till våra grannar och andra i en anda av kristen kärlek och uppskattning och hjälper de betryckta var vi än finner dem; om vi är ärliga mot Herren när vi betalar vårt tionde och våra offergåvor, kommer vi att välsignas så som Gud har lovat. Vår Fader har ingått specifika förbund med sitt folk. Han är i stånd att hålla dessa förbund. Det är mitt vittnesbörd att han gör det. □

TANKAR TILL HEMLÄRARE

1. Vi tillhör vad man skulle kunna kalla den största vänskapskretsen på jorden.

2. Vi måste ständigt odla gemenskapen bland de heliga – syskonskapets anda – för den är en viktig del av evangeliet.

3. Den trettonde trosartikeln är ett viktigt, övergripande uttalande om vårt uppträdande mot andra. Vi behöver granska det ofta.

4. Om vi ser till Herren i allt vi tänker och gör, har vi inget att frukta beträffande vår framtid.

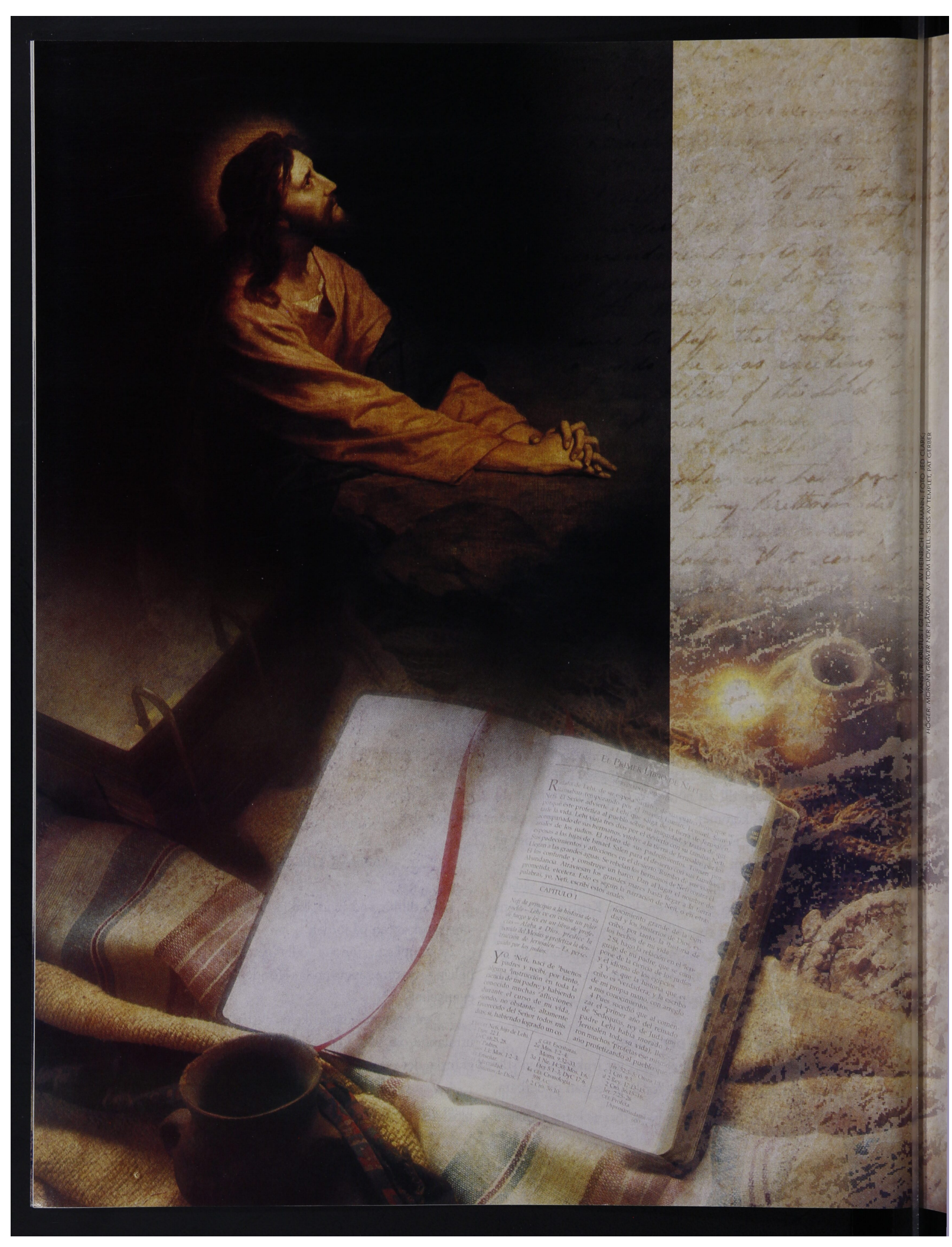

VÄNSTER: KRISTUS I GETSEMANE, AV HEINRICH HOFMANN; FOTO JED CLARK/
HÖGER: MORONI GRÄVER NER PLÅTARNA, AV TOM LOVELL. SKISS AV TEMPLET, PAT GERBER

”SOM OM I VOREN NÄRVARANDE”

Byron R Merrill

MED PROFETISK FÖRHANDSKÄNNEDOM INRIKTADE PROFETERNA I MORMONS BOK SINA RÅD OCH VARNINGAR PÅ DE SISTA DAGARNAS FRÅGESTÄLLNINGAR OCH BEHOV.

De flesta författare skriver i avsikt att bli lästa av sina samtida. Även bibliska böcker, såsom evangelierna och breven i Nya testamentet, skrevs huvudsakligen för undersökare och kyrkans medlemmar i början av den kristna tideräkningen. Till skillnad från det vanliga mönstret skrev däremot Mormons boks profetiska författare först och främst för att boken skulle bli ett vittne för och en varning till människor vid en annan tid och med en annan kultur än deras egen.

Moroni, den siste författaren i Mormons bok, inledde sina uppteckningar med att tala om förhållandena på jorden under den tid när Mormons bok skulle komma fram (se Mormon 8:14–41). Han sade: ”Se, jag talar till eder som om I voren närvarande, och dock ären I det icke. Men se, Jesus Kristus har visat eder för mig, och jag känner edra handlingar” (Mormon 8:35). Eftersom de främsta författarna i Mormons bok – Nephi, Jakob, Mormon och Moroni – sett vår tid och våra omständigheter, genom att de i förväg fått kunskap om det från Gud och genom Kristi kraft, tog de speciellt upp frågeställningar och ämnen som är av stor vikt för oss: försoningens betydelse, faran i att vara högmodig, vikten av profeter, familjens roll och löftet om att Herren håller sina förbund.

Herren har visat sin stora kärlek till oss genom att visa vår tid för Mormons boks författare och inspirera dessa författare att ta upp ämnen som är av betydelse för oss.

FÖRSONINGENS BETYDELSE

I en värld där människor vandrar längs många religiösa stigar vittnar Mormons bok om att ”intet annat namn skall givas, ej heller någon annan väg eller något annat medel varigenom människobarnen kunna erhålla frälsning än i och genom Kristi namn, hans, som är Herren, den Allsmäktige” (Mosiah 3:17).

Mormons bok klargör att mänsklighetens fallna tillstånd gjorde Jesu Kristi mission och försoning nödvändiga. Amulek sade till exempel: ”I ären alla fallna och förlorade och måsten förgås, om det icke vore för försoningens skull, som det var nödvändigt att åvägabringa” (Alma 34:9). Jakob vittnade om att försoningen ”bereder en väg för att undfly detta hemska vidunders grepp, ja, det vidundret, död och helvete, vilket jag kallar kroppens och även andens död” (2 Nephi 9:10). Denna återlösning, sade Lehi, kommer till var och en av oss ”genom den heliga Messias’ förtjänster, barmhärtighet och nåd” (2 Nephi 2:8).

Amulek lärde att försoningsoffret inte skulle bestå av ”människa, ej heller av djur, ej heller av fågel av något slag. Det skall icke vara ett människooffer, utan det måste vara ett oändligt och evigt offer” (Alma 34:10). Den som skulle offra sig ”bliver Guds Son, som är oändlig och evig” (Alma 34:14). Amulek hjälpte oss också förstå att försoningen gäller alla människor överallt och alltid, inbe-

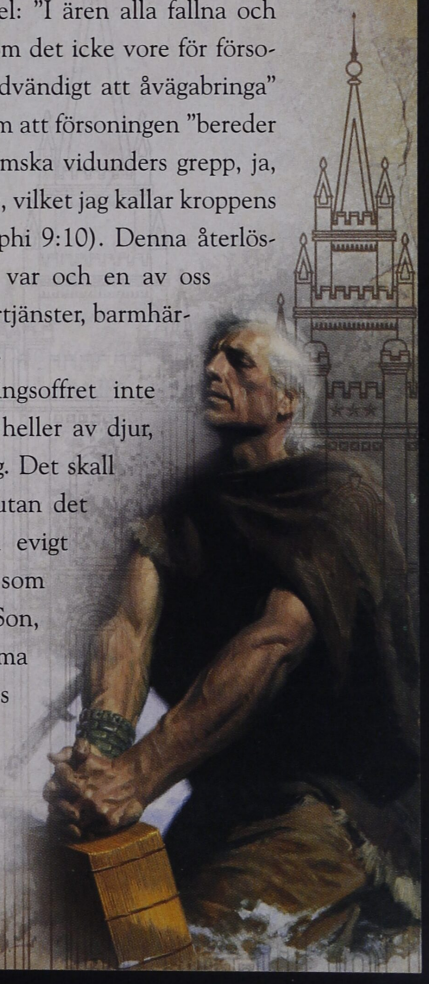

gripet dem som lyssnade till hans ord hundra år före de stora händelserna kring Frälsarens försoning: "Om I därför viljen omvända eder och icke förhärda edra hjärtan, skall den stora återlösningsplanen *ögonblickligen* träda i kraft för eder" (Alma 34:31; kursiveringen tillagd).

Uttrycket "oändligt och evigt offer" syftar på djupet och bredden i Frälsarens försoning, på *kvaliteten* liksom på *kvantiteten* i fråga om hans lidande. Alma sade att Jesus skulle "påtaga sig döden, på det han må lossa dödens bojor, vilka fjättra hans folk", och att han skulle "påtaga sig sitt folks synder och utplåna deras överträdelser i kraft av sitt befrielseverk" (Alma 7:11–13). Tack vare att Herren själv erfarit allt, vet han "enligt köttet [hur han] må kunna bistå sitt folk i deras skröpligheter" (Alma 7:12).

Eftersom försoningen är det centrala i den eviga planen, kan vi förstå varför Nephi skrev: "Vi tala om Kristus, vi fröjda oss i Kristus, vi predika om Kristus, vi profetera om Kristus" (2 Nephi 25:26) och varför Nephis far, Lehi, sade: "Huru viktigt är det därför icke att kungöra dessa sanningar för jordens invånare" (2 Nephi 2:8).

Alma sammanfattade:

"Sålunda se vi, att hela människosläktet var fallet. Människorna voro i rättvisans våld, ja, Guds rättvisa, vilken bestämde att de skulle vara utestängda ifrån Guds närhet evinnerligen.

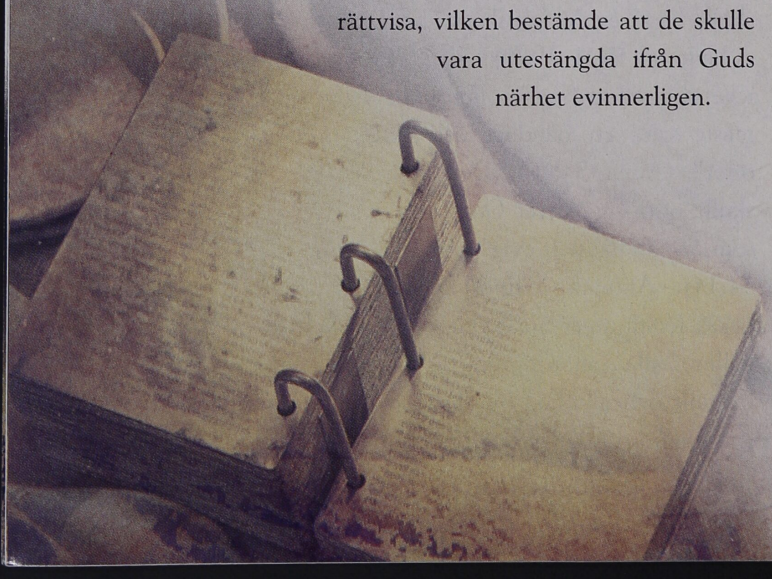

Men barmhärtighetens plan kunde ej utföras med mindre en försoning ägde rum. Fördenskull försonade Gud själv för världens synder för att utföra barmhärtighetens plan och tillfredsställa rättvisans fordringar, på det att Gud skulle kunna vara en fullkomlig och rättfärdig Gud och på samma gång en barmhärtig Gud" (Alma 42:14–15).

FARAN ATT VARA HÖGMODIG

I opinionsundersökningar om vilka de största problemen i världen är, har människor sagt att det är ekonomin, sjukdomar, brottsligheten, politisk korruption och miljön. Men enligt Mormons bok är ett av de värsta problemen i världen en inställning som bäst beskrivs som högmod. I Mormons bok fördöms högmod som den mest nedbrytande synd som vi som enskilda och grupp kan ge efter för.

Jakob sade till exempel att såvida inte de som är "uppblåsta över sin lärdom, sin visdom och sina rikedomar . . . komma i allra största ödmjukhet, skall [Gud] ej öppna för dem" (2 Nephi 9:42). När Nephi såg vår tid i en syn sade han att "icke-judarna hava upphävt sig i sina ögons stolthet" (2 Nephi 26:20) och framhöll att stolthet leder till hemliga organisationer och prästyrken (se 2 Nephi 26:22, 29–30). Han gav också följande varning: "O, de visa, lärda och rika, som äro uppblåsta i sina hjärtans högmod, och alla de som predika falska läror, och alla de som bedriva otukt och förvända Herrens rätta väg, ve, ve, ve dem, säger Herren Gud Allsmäktig, ty de skola nedstörtas till helvetet" (2 Nephi 28:15).

Almas ord om högmod tycks speciellt tillämpbara på oss idag: "Se, ären I avklädda allt högmod? Jag säger eder, att om icke så är fallet, ären I icke beredda att möta Gud. Se, I måsten bereda eder snarligen, ty himmelriket är nära för handen, och den som är oberedd har ej evigt liv" (Alma 5:28).

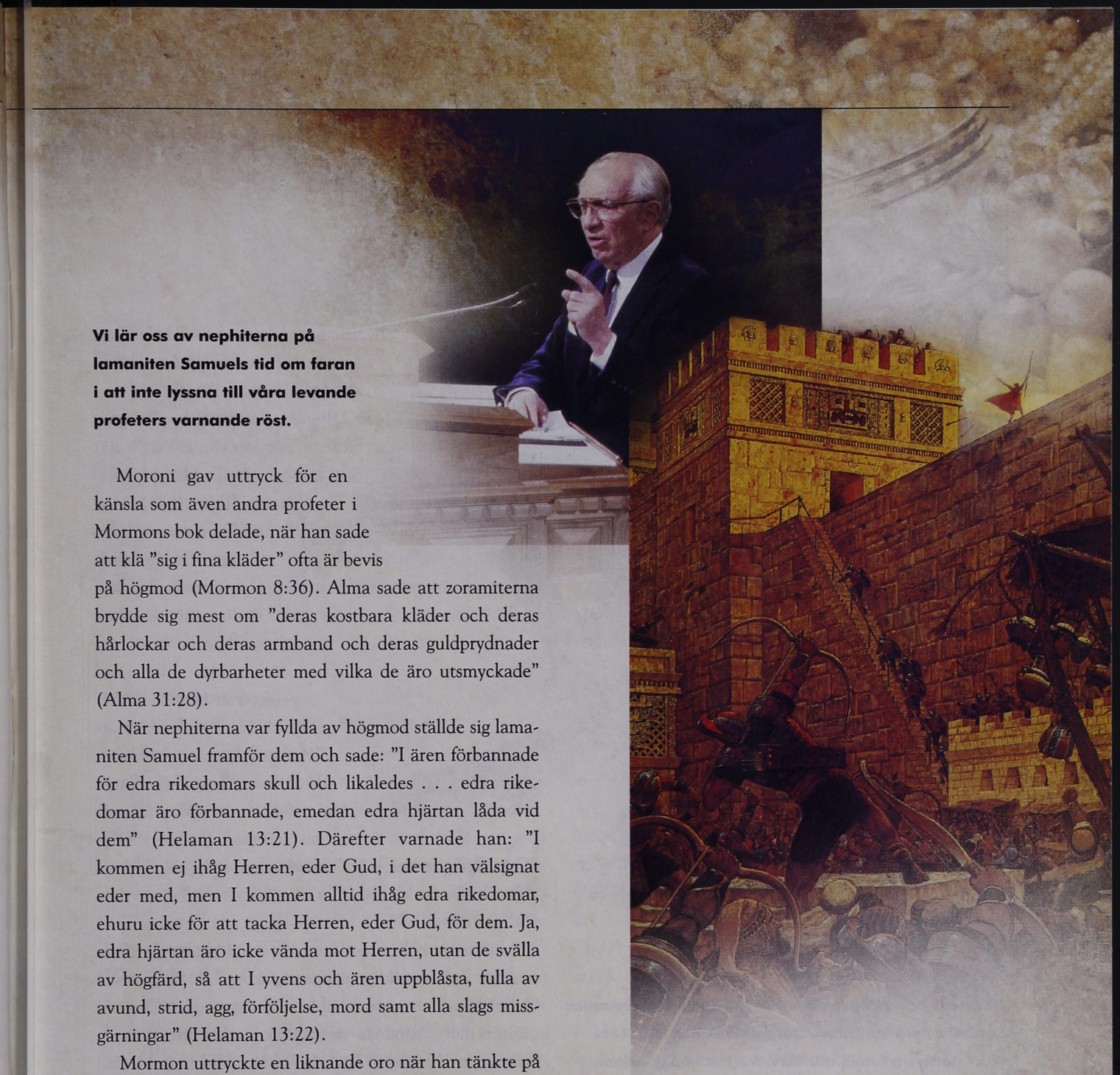

Vi lär oss av nephiterna på lamaniten Samuels tid om faran i att inte lyssna till våra levande profeters varnande röst.

Moroni gav uttryck för en känsla som även andra profeter i Mormons bok delade, när han sade att klä "sig i fina kläder" ofta är bevis på högmod (Mormon 8:36). Alma sade att zoramiterna brydde sig mest om "deras kostbara kläder och deras hårlockar och deras armband och deras guldprydnader och alla de dyrbarheter med vilka de äro utsmyckade" (Alma 31:28).

När nephiterna var fyllda av högmod ställde sig lamaniten Samuel framför dem och sade: "I ären förbannade för edra rikedomars skull och likaledes . . . edra rikedomar äro förbannade, emedan edra hjärtan låda vid dem" (Helaman 13:21). Därefter varnade han: "I kommen ej ihåg Herren, eder Gud, i det han välsignat eder med, men I kommen alltid ihåg edra rikedomar, ehuru icke för att tacka Herren, eder Gud, för dem. Ja, edra hjärtan äro icke vända mot Herren, utan de svälla av högfärd, så att I yvens och ären uppblåsta, fulla av avund, strid, agg, förföljelse, mord samt alla slags missgärningar" (Helaman 13:22).

Mormon uttryckte en liknande oro när han tänkte på hur dåraktiga människor är som, när de blir rikligt välsignade, "förhärda sina hjärtan och glömma Herren, sin Gud . . . till följd av deras maklighet och mycket stora framgång" (Helaman 12:2). Orsaken till högmod, förklarade Mormon, är att människor "önska ej, att Herren, deras Gud, som skapat dem, skall råda och regera över dem" eller "vilja ej, att han skall vara deras vägledare" (Helaman 12:6). Mormon beklagade sig inför Moroni och sade att "denna nations, det är, det nephitiska folkets, stolthet kommer att bliva dess undergång" (Moroni 8:27). Denna underförstådda varning bönfaller oss att inte följa samma mönster.

FÖLJ DE LEVANDE PROFETERNA

Mormons bok lär oss nödvändigheten av att följa de levande profeterna. Till exempel blev Lehis och Ishmaels familjer räddade undan Jerusalems förstörelse (se 2 Nephi 1:4). På liknande sätt förde Nephi alla "som trodde på

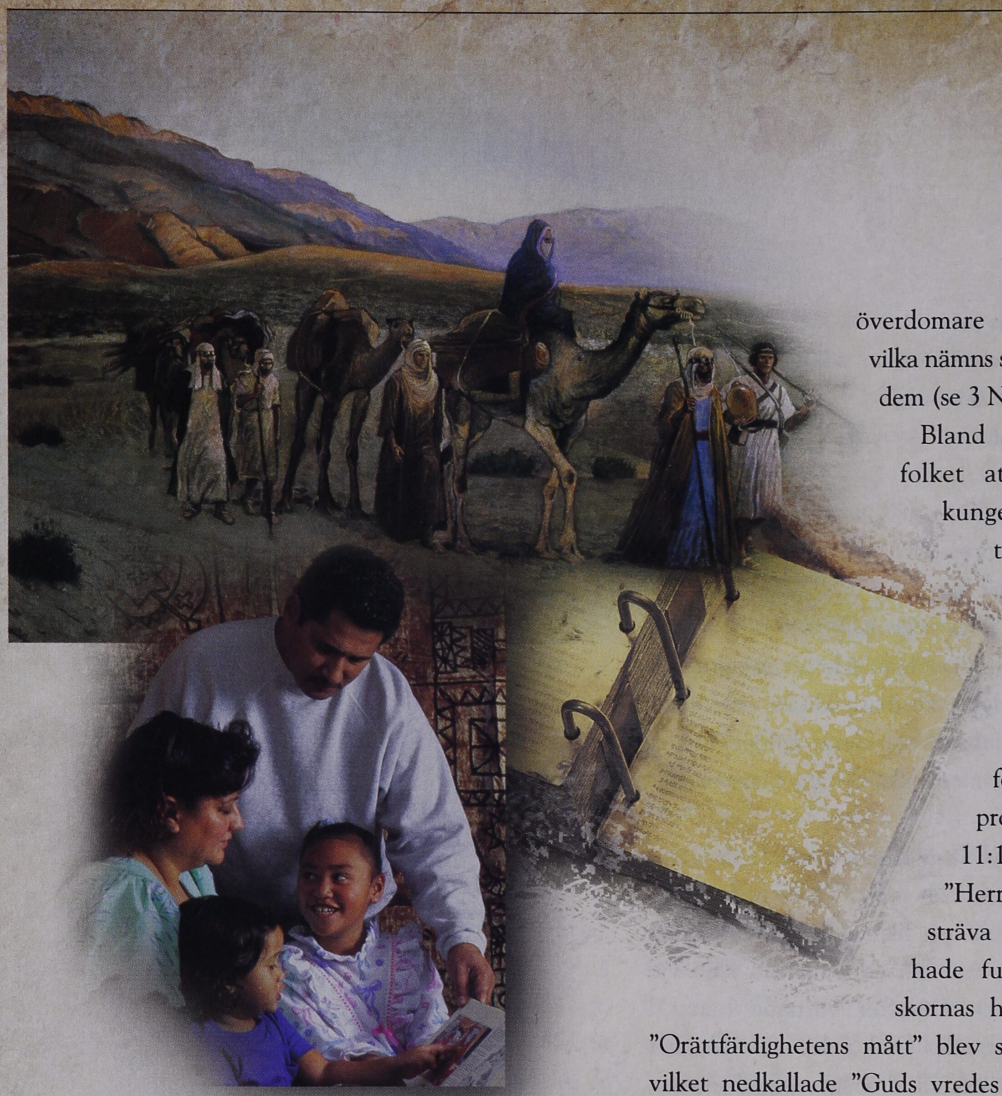

Mormons bok hjälper oss att se hur familjemedlemmar bör behandla varandra. Det märktes hur högt Lehi värdesatte sin familj när han drog ut i ödemarken och inte tog med sig något "utom sin familj, sin föda och sina tält".

Guds varningar och uppenbarelser" i säkerhet (2 Nephi 5:6). Den förste Mosiah och Alma den äldre förde också sitt folk i säkerhet (se Omni 1:12–14; Mosiah 24). Nephiter som levde senare befriades från sina fiender genom att de följde överbefälhavare Moronis profetiska ledning (se Alma 46–62). De undgick också total förintelse genom att rätta sig efter Gidgiddonis och överdomare Lachoneus ledarskap, vilka nämns som stora profeter ibland dem (se 3 Nephi 3:19).

Bland jarediterna "bragtes folket att omvända sig" när kungen beskyddade profeterna (Ether 7:25). Men när en senare kung inte beskyddade profeterna "förhärdade människorna sina hjärtan och . . . förkastade allt vad profeterna talade" (Ether 11:13, 22). Följden blev att "Herrens Ande upphörde att sträva med dem, och Satan hade full makt över människornas hjärtan" (Ether 15:19). "Orättfärdighetens mått" blev sedan fullt bland dem, vilket nedkallade "Guds vredes fulla mått" över dem (Ether 2:10–11).

Mormons bok visar faran i att förkasta levande profeter och samtidigt uppge sig tro på döda profeter. Under händelserna som ledde till kung Noahs och hans prästers fall påstod de sig tro på Jesajas ord, men de förkastade Abinadis samtida vittnesbörd (se Mosiah 11–17). Folket i Ammonihah, som var "ett hårdhjärtat och styvnackat folk" (Alma 9:5), citerade skrifterna medan de förlöjligade Alma och Amulek, något som ledde till den tragiska undergången för deras stad (se Alma 8–16). Nephi, Helamans son, försökte tala förstånd med dem som förkastat hans varningar: "Om nu Gud gav [Mose] sådan makt, varför tvisten I då med varandra och sägen, att han icke har givit mig någon makt?" (Helaman 8:12.) Nephi fortsatte: "Se, I icke blott förneken mina ord, utan I förneken även de ord,

som våra fäder talat . . . angående Messias' tillkommelse" (Helaman 8:13).

Att förkasta de levande profeternas ord är att effektivt förkasta tidigare profeters ord. Det var speciellt på grund av att folket förkastade "profeterna och de heliga" som Herren framkallade den förfärliga ödeläggelse som finns nedtecknad i 3 Nephi 8 (se 3 Nephi 9:5; 7–9, 11–12). Herren sade: "Välsignade ären I, om I given akt på dessa tolvs ord, vilka jag har utvalt ibland eder att verka ibland eder" (3 Nephi 12:1). Vi kan dra slutsatsen att sann lycka kommer genom att i tanke och handling ge akt på de ord vi får från levande profeter och apostlar.

FAMILJENS ROLL

Ett av de mest omdiskuterade ämnena i vår tid är familjens betydelse och roll. Mormons bok, som börjar med en uppteckning om Herrens handlingssätt mot en familj, visar att familjen utgör samhällets grundläggande enhet. Nephi talar först respektfullt om sina "goda föräldrar" (1 Nephi 1:1), som undervisade honom om Herrens väg. Att Lehi prioriterade familjen märktes tydligt när han drog ut i ödemarken och tog "intet med sig utom sin familj, sin föda och sina tält". "Sitt guld och silver och sina dyrbarheter" lämnade han kvar (1 Nephi 2:4). I Lehis syn om livets träd var hans första önskan, sedan han ätit av frukten, att även hans familj skulle få äta av frukten (se 1 Nephi 8:12). Lehi var orolig över att Laman och Lemuel i en dröm vägrat äta av frukten (se 1 Nephi 8:4, 35–36) och "förmanade dem med en god faders djupa känsla att hörsamma hans ord, på det Herren måtte vara dem nådig" (1 Nephi 8:37).

Mormons bok hjälper oss förstå hur familjemedlemmar bör behandla varandra. Vi ser hur Nephi hedrar faderns roll som patriark, bland annat Lehis rättighet att få uppenbarelse för familjen, i fallet med den brutna bågen och valet av tidpunkt för avresan med båt till det förlovade landet (se 1 Nephi 16:18–32; 18:4–8). Vi kan också ofta läsa om föräldrars oro för barnen i Mormons bok. Till exempel var Alma den äldre och Mosiah mycket ängsliga över sina barns välfärd (se Mosiah 27–28). Lehi gav inspirerade välsignelser till sina barn och barnbarn och undervisade dem om frälsningsplanen (se 2 Nephi 1–3). Alma den yngre gjorde detsamma genom att undervisa, intervjua och vittna för sina söner enligt deras speciella behov (se Alma 36–42; 45).

Det kanske mest familjeorienterade budskapet i Mormons bok är att föräldrar ständigt bör undervisa sina barn om Gud och hans rättfärdighet genom ord och exempel. Föräldrars och förfäders föredöme kan få en mycket kraftfull effekt på deras avkomma och motivera dem att följa sanningen och leva i ljuset även i onda tider. Helaman påpekade detta när han förklarade för sina söner, Nephi och Lehi, varför han gett dem deras förfäders namn: "När I minnas dem, skolen I komma ihåg deras gärningar . . . så att det kan bliva sagt och skrivet om eder detsamma som blev sagt och skrivet om dem" (Helaman 5:6–7). Han rådde dem att komma ihåg "att det är på vår Återlösares klippa, hans, som är Kristus, Guds Son, som I måsten lägga eder grundval" (Helaman 5:12). Nephi och Lehi följde detta råd och kunde därför utföra underverk bland människorna (se Helaman 7–11). Deras liv vittnade om det inflytande deras fars undervisning och deras förfäders trofasthet haft på dem. På samma sätt hade de 2 000 unga krigarna stor tro tack vare att "de hade av sina mödrar lärt, att om de icke tvivlade, skulle Gud frälsa dem" (Alma 56:47).

Familjens helgande roll kan sammanfattas i två hänvisningar från Jakobs tid. Han lovordade det föredöme familjer är när "deras män älska sina hustrur, och deras hustrur älska sina män, och deras män och hustrur älska sina barn" (Jakob 3:7). Det var otvivelaktigt sådana kärleksuttryck i Jakobs eget hem som gjorde att hans barn blev undervisade "i Herrens tukt och förmaning" (Enos 1:1).

HERREN MINNS OCH UPPFYLLER SINA FÖRBUND

Mormons bok förkunnar att i de sista dagarna ska Herren "komma ihåg förbundet, som jag har gjort med mitt folk" (3 Nephi 20:29). Han ska ge "en lämning av Josefs säd kunskap om Herren, deras Gud" och "från jordens alla delar samla hela återstoden av Jakobs avkomlingar" (3 Nephi 5:23–24). Denna utlovade återställelse innefattar "så många icke-judar, som vilja omvända sig" (2 Nephi 30:2).

Dessa löften avser både timliga och andliga välsignelser. Efter det att Nephi citerat några av Jesajas skrifter angående framtiden, frågade hans bröder om Jesaja talade om andliga ting (se 1 Nephi 22:1). När Nephi svarade att "de rättfärdiga behöva ej frukta" (1 Nephi 22:22) eftersom Herren kommer att "bevara de rättfärdiga förmedelst sin makt" (1 Nephi 22:17), menade han att frälsning skulle komma både timligt och andligt.

Mormons bok profeterar om att Herren Gud ska fortsätta blotta sin arm inför alla nationers ögon "för att åstadkomma sina förbund och sitt evangelium". Samtidigt kommer han att utgjuta sin vrede så att "alla de stolta och de som göra det onda skola vara som strån" (se 1 Nephi 22:10–11, 15). Den heliga uppteckningen innehåller många av Herrens trösterika löften till dem som "kommer till honom" (2 Nephi 26:33). Liksom Herren i forna dagar "i allt bekräftat de ord han talat till dem" (Alma 25:17), ska han på samma sätt uppfylla alla sina ord i vår egen och kyrkans framtid.

Mormons bok innehåller många av Herrens löften till dem som "kommer till honom".

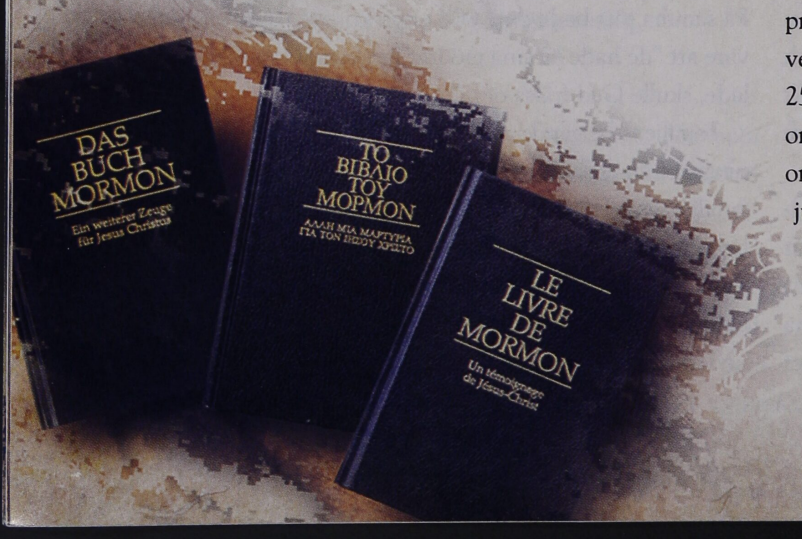

SKRIVEN FÖR VÅR TID

Många andra ämnen som är aktuella för oss skulle kunna granskas. Till exempel talar Mormons bok om betydelsen av skrifterna, värdet av att föra uppteckningar, nödvändigheten av omvändelse och lydnad, hur och varför vi gör missionsarbete, vikten av bön, den roll som friheten och regeringarna spelar samt den sanna innebörden av tro, hopp och kärlek. Mer än hälften av Mormons bok koncentreras till de händelserika 150 åren före Frälsarens ankomst, även om den perioden endast består av 15 procent av all den tid som boken täcker. President Ezra Taft Benson gav en tänkbar anledning till denna inriktning: "I Mormons bok finner vi ett mönster för hur man förbereder sig för Kristi andra ankomst" (se "Mormons bok – slutstenen i vår religion", *Nordstjärnan*, jan 1987, s 4).

Vissheten om att deras ord var ämnade för framtiden påverkade naturligtvis de främsta författarna till Mormons bok, när de valde vilka ämnen, predikningar och erfarenheter de skulle uppteckna. Begrunda till exempel Nephis inspirerade redogörelse för Jesajas skrifter, som återfinns i 2 Nephi 25–30. Tolv verser återger profetior om judarna (se 2 Nephi 25:9–20). Ytterligare 21 verser talar om framtiden för Nephis eget folk (se 2 Nephi 25:21–26:11). Jämförelsevis handlar 121 verser – eller omkring 75 procent av dessa sex kapitel – om Nephis syn om förhållandena i världen "i de sista dagarna, eller i icke-judarnas dagar" (2 Nephi 27:1). Han kommenterade att han visste att hans ord skulle "bliva av stort värde för dem i de sista dagarna" (2 Nephi 25:8).

Profeten Mormon, som på grund av sitt stora arbete med sammandraget har gett namn åt Mormons

Mormon lärde människor i en avlägsen framtid vad de skulle göra för att finna sann lycka. Den avlägsna tid som han talade om är våra dagar.

bok, var med om sitt eget folks undergång. Liksom sin son Moroni riktade han tydligt sina ord till en senare tid, när Herren skulle föra fram hans uppteckningar i ljuset. Mormon sade att han stod ”som ett stilla vittne för att för världen kungöra vad jag såg och hörde” (Mormon 3:16). I sitt sammandrag valde han ut predikningar och berättelser från sitt folks förflutna som direkt skulle kunna tillämpas på våra omständigheter. Han lärde människor i en avlägsen framtid vad de skulle göra för att finna sann lycka och avslutade sitt arbete med sitt vittnesbörd om Jesu Kristi evangelium. Den avlägsna tid han talade om är våra dagar. Moroni avslutade den heliga uppteckningen med förhoppningen om att vi skulle vara tacksamma för den och att vi skulle ”vara visare” än vad hans folk hade varit (Mormon 9:31).

När vi inleder ett nytt århundrade och ett sekulariserat årtusende, blir vi varnade av Mormons bok för de faror som enskilda människor och nationer nu står inför. Men boken styrker också vår tro på och vårt hopp i Kristus och bekräftar på nytt vår kunskap om de grundläggande lärosatser och principer som kommer att rädda oss både andligen och timligen. Förutom att allvarligt studera Mormons bok, måste vi också leva enligt dess lärdomar. På så sätt kan vi lyda Herrens befallning att ”komma ihåg det nya förbundet, nämligen Mormons bok och de förra befallningarna, vilka jag givit dem. De skola icke blott tala om utan även *göra*, vad jag skrivit” (L&F 84:57; kursiveringen tillagd).

Mormons bok, som utgör en väsentlig del av Herrens nya förbund, är enligt den gudomliga planen inte endast *en viktig* bok för vår tid utan *den viktigaste* boken för vår tid. □

Allt är inte väl

Författaren anonym

Jag gick i en skola där det var svårt att vara sista dagars helig. Det fanns endast ett fåtal elever som var medlemmar i kyrkan, och det var inte många av de andra eleverna som hade samma normer som vi. Jag tyckte det var extra påfrestande eftersom mina föräldrar skildes under mitt första år på high school.

Min familj splittrades. Vi grälade hela tiden. Mina föräldrar kunde inte säga något vänligt om varandra, och de avskräckte mig från att gå till kyrkan. Vårt hem var fullt av konflikter.

Under den här tiden tyckte jag att livet var mycket tilltrasslat. Jag tror att det var då jag verkligen började uppskatta och förstå skrifterna. Min familj stöttade mig inte i mina skriftstudier. Till och med min mamma brukade säga att det var bortkastad tid. Men i Mormons bok fann jag någon annan som måste ta itu med problem i sin familj – och att läsa om hans erfarenheter gav mig kraft att ta itu med mina egna.

Mitt hem är långt ifrån idealiskt, men jag finner tröst i sådana föredömen som Nephi.

Nephis far, Lehi, måste ofta förmana Nephis äldre bröder, Laman och Lemuel, ”emedan [de] voro så styvnackade. Se, de knorrade många gånger emot sin fader” (1 Nephi 2:11).

”Och det begav sig, att Laman var vred på mig och även på min fader”, skrev Nephi, ”likaså var Lemuel, ty han lyssnade till Lamans ord. Därför talade Laman och Lemuel vredesord till oss, sina yngre bröder och slogo oss med en käpp” (1 Nephi 3:28).

Jag försökte vara ett gott föredöme för min familj. Jag gick till kyrkan, till veckoträffarna och jag bad regelbundet. Jag till och med uppmuntrade min mamma att bli aktiv i kyrkan igen.

Nephi försökte också vara ett gott exempel och uppmuntrade sina bröder att återvända till Herren: ”Och nu . . . talade jag till dem . . . och sade: Se, I ären mina äldre bröder, och hur kommer det sig, att I ären så hårdhjärtade och så förblindade i sinnet att jag, eder

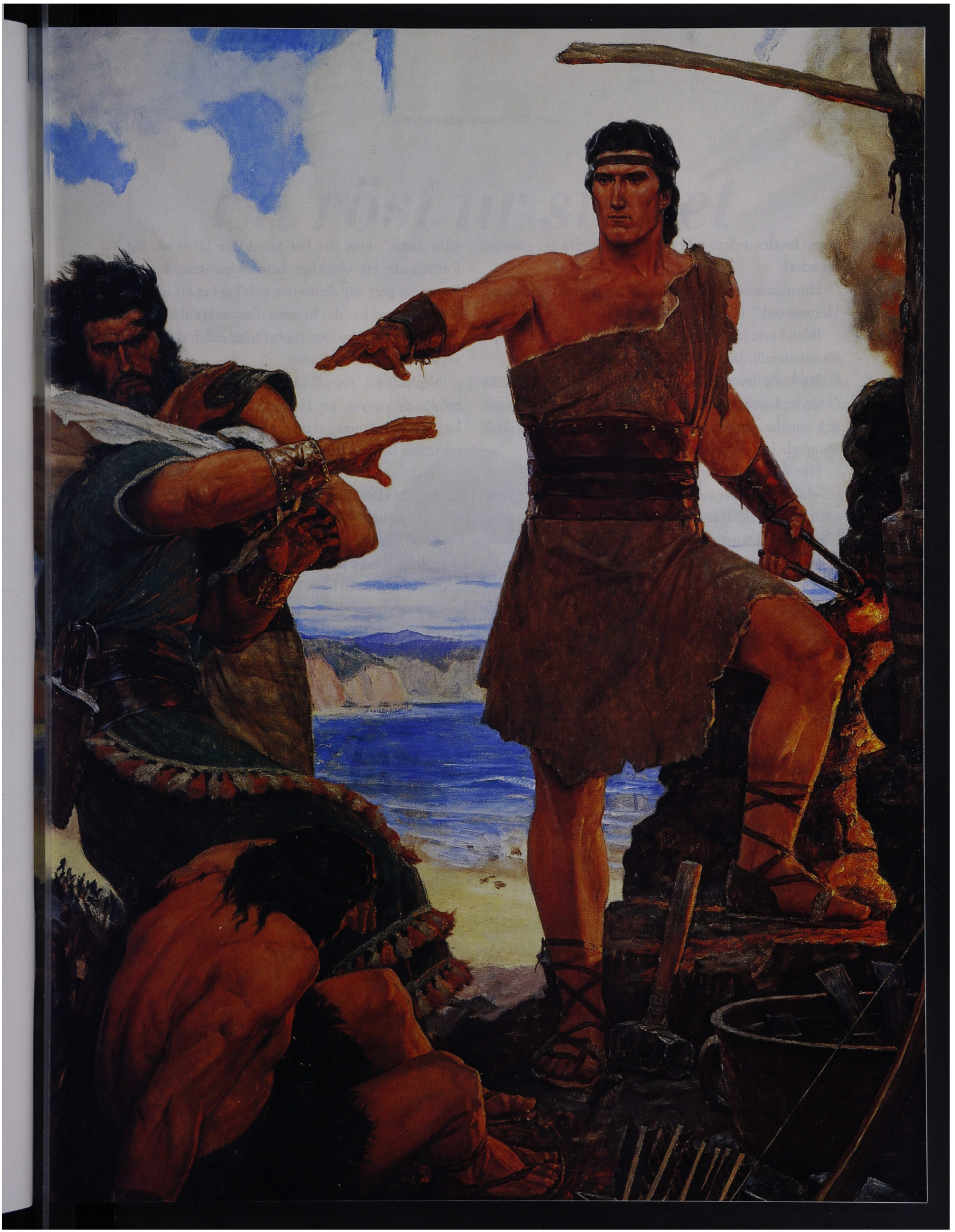

yngre broder, måste tala till eder och vara ett exempel för eder?

Huru kommer det sig, att I icke haven hörsammat Herrens ord?" (1 Nephi 7:8–9.)

Ibland grät jag när jag var för mig själv. Ibland bad jag för min familj. Jag kände mig alltid ensam.

Jag insåg igen att Nephi hade känt något liknande: "Men se, Laman och Lemuel ville ej hörsamma mina ord, och emedan jag sörjde för deras hjärtans hårdhets skull, anropade jag Herren för dem" (1 Nephi 2:18).

När jag var ledsen, visste jag att Nephi hade varit ledsen. När jag var missmodig, visste jag att Nephi hade varit missmodig. När jag kände mig ensam, visste jag att Nephi hade känt sig ensam.

Min berättelse har inget trevligt, lyckligt slut. Jag önskar att jag kunde säga att vi "levde lyckliga i alla våra dagar", men det har ännu inte blivit så. Jag har fortfarande ett olyckligt hem. Men min himmelske Fader har gett mig skrifterna, och jag vet att han förstår precis hur jag har det hemma. Fastän konflikten inte är över har jag åtminstone funnit tröst och frid och ett sätt att klara av saker och ting.

Nephi sade: "Jag vill gå och göra det som Herren har befallt, ty jag vet, att Herren icke giver människornas barn några befallningar utan att bereda en utväg för dem att utföra det som han befaller dem" (1 Nephi 3:7).

Precis som Nephi visste att Herren skulle hjälpa honom att klara allt som han befallts att göra, vet jag att min himmelske Fader kommer att fortsätta ge mig kraft och stöd medan jag kämpar för att handskas med mitt bekymmersamma jordiska hem. Skrifterna är min livlina till mitt himmelska hem. □

LIAHONA, AV ARNOLD FRIBERG

MORONI GÖMMER PLÅTARNA, AV TOM LOVELL

En röst ur stoftet

Drygt 400 år efter Jesu Kristi födelse gömde profeten Moroni de nephitiska profeternas uppteckningar i en övergiven kulle (se Moroni 10:27). ❦ Den heliga uppteckningen hade färdigställts för att en dag visa dem som tillhör Israels hus vilka stora ting Herren gjort för deras förfäder och för att överbevisa världen om att Jesus är Kristus (se Mormons bok, titelbladet). ❦ I 1 400 år väntade dessa profeters vittnesbörd medan världen förbereddes för återställelsen. ❦ Nu, när hela Mormons bok är översatt till 49 språk, och delar av Mormons bok översatta till 42 språk till, hjälper dessa profeters röster till att föra miljoner människor till Jesus Kristus och hans återställda evangelium. ❦ Här följer några berättelser om det inflytande Mormons bok har på sista dagars heliga runt om i världen.

"Min glädje flödar över"

R Stanley Swain

En dag när min hustru och jag verkade i Nigeriamissionen Aba, höll min hustru på att ge orgellektioner till några medlemmar i grenen när äldste Uwaifo och äldste Akagha kom fram till oss med en strålande glad man. Tårarna rann nedför kinderna på honom. "Min glädje flödar över!" utbrast han. "Gud är alldeles för god!" Vi frågade nyfiket mannen, doktor Pius C Ozoemena, om han ville berätta vad som hänt.

I augusti 1988 fick doktor Ozoemena, föreläsare i fysik vid Anambra State University of Technology i Enugu, Nigeria, en inbjudan att närvara vid en sammankomst för fysiker i Italien. Under seminariets gång gick han ofta till rum som var avsedda för meditation, och där brukade han be och läsa.

"Vid ett sådant tillfälle", berättade han, "ögnade jag igenom de religiösa böcker som stod på en särskild hylla och fann bland annat två ovanliga böcker: först ett band som innehöll Mormons bok, Läran och förbunden samt Den kostbara pärlan, och sedan *Ett stort och förunderligt verk*, av äldste LeGrand Richards (1886–1983) i de tolv apostlarnas kvorum. Av alla böcker som fanns där, gjorde dessa två störst intryck på mig. För första gången läste jag religiösa sanningar som förklarade för mig flera tidigare missförstådda skriftställen i Bibeln.

Min iver var så stor att jag betalade för att få båda böckerna fotokopierade och professionellt inbundna. I nästan ett års tid läste jag dem trofast och jämförde deras budskap med andra bibliska texter. Jag kände intuitivt att budskapen var inspirerade.

I december 1989 återvände jag till min hemby för att fira jul, vilket är en sed bland mitt folk. Där träffade jag min kusin O C Ekufu från Lagos i Nigeria, som också kommit hem till byn för att fira jul."

LIAHONA, AV ARNOLD FRIBERG

Doktor Ozoemena lade märke till att hans kusin inte längre rökte eller drack öl. När han frågade sin kusin om orsaken, fick han höra att denne blivit medlem i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

"Mitt hjärta bultade av glädje", sade doktor Ozoemena. "Vi kramade om varandra, och jag berättade om mina egna erfarenheter och visade honom mina böcker, som blivit mina skatter. Han visade mig många av kyrkans böcker som han tagit med sig från Lagos, bland annat dem som jag kopierat i Italien. Jag uttryckte min önskan om att bli medlem i kyrkan, och han lovade hjälpa mig att komma i kontakt med missionärerna i Enugu, där jag arbetade. Jag blev överlycklig, för jag visste inte att kyrkan fanns utanför Förenta staterna.

Broder Ekufu höll sitt löfte och skickade kusinens namn och adress till missionskontoret i Aba. Doktor Ozoemena väntade emellertid inte på att någon skulle kontakta honom. Han började söka efter missionärerna på egen hand. Efter mycket sökande fann han missionärerna, som inbjöd honom att träffa min hustru och mig.

Äldste Uwaifo och äldste Akagha började besöka familjen Ozoemena och undervisa dem om evangeliet. Doktor Ozoemena och hans hustru döptes den 4 februari 1990.

"I kyrkans uppenbarade böcker har jag funnit en underbar och oföränderlig

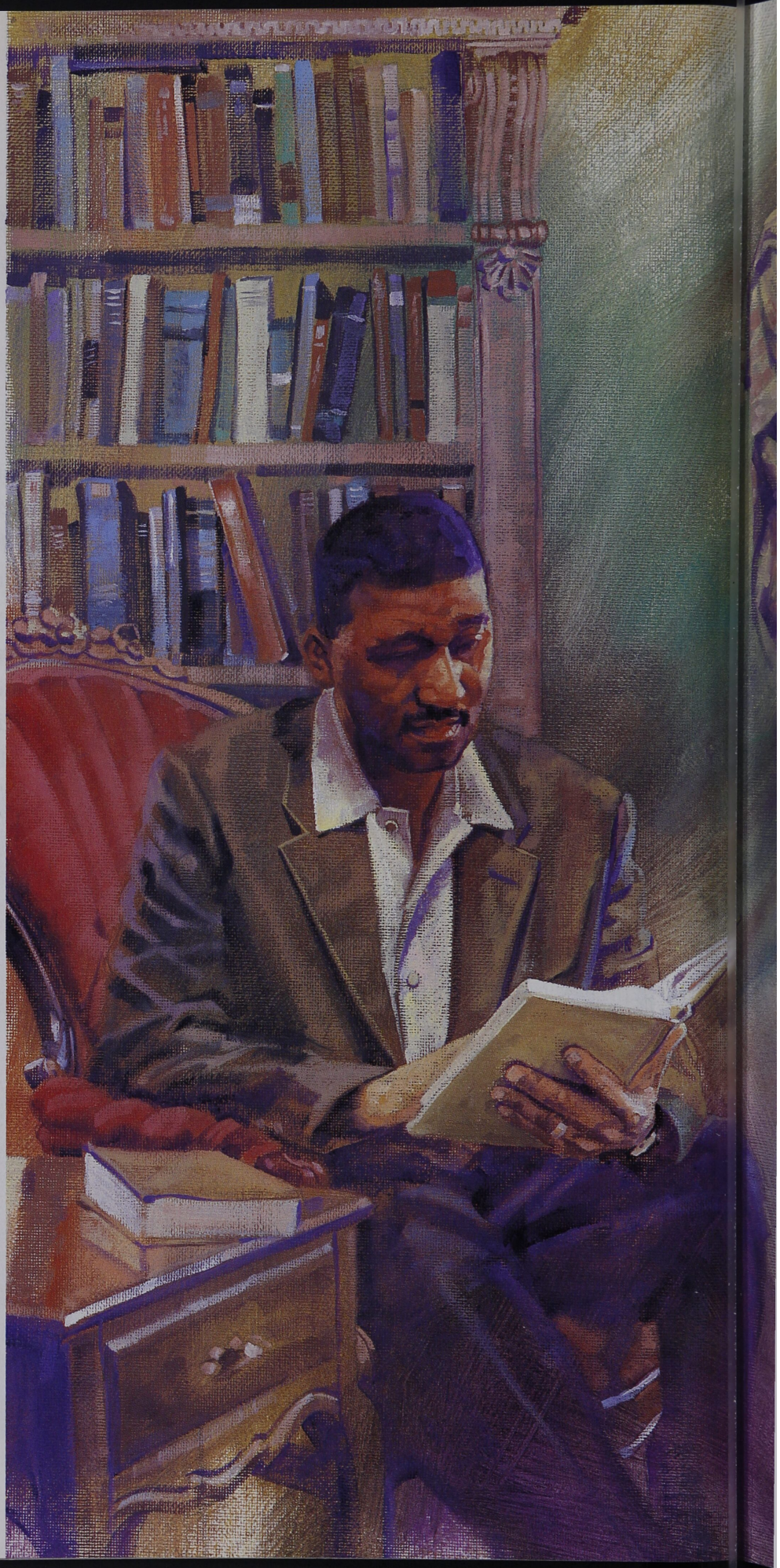

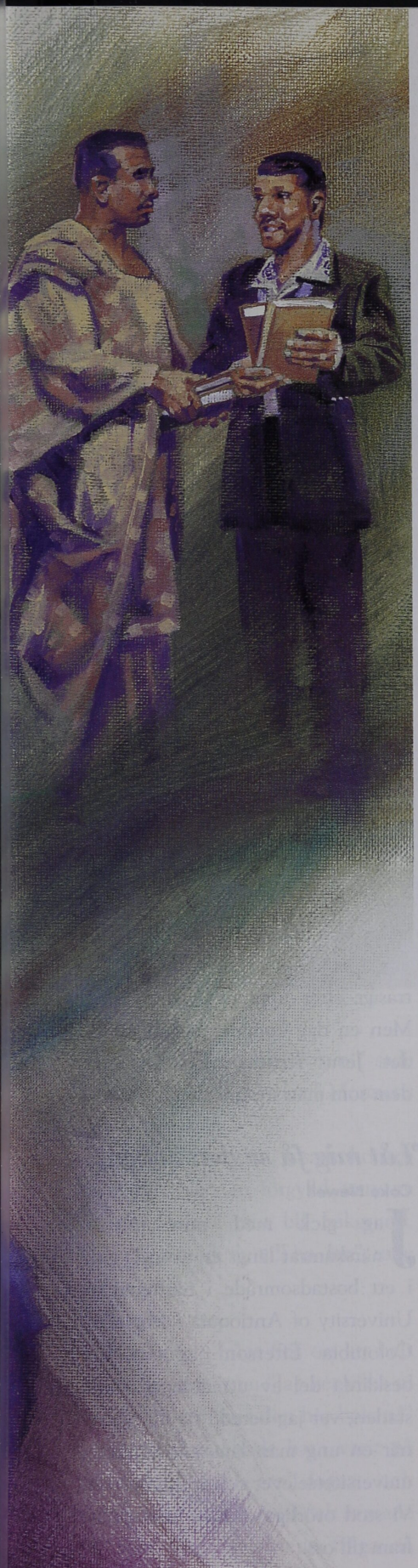

ILLUSTRATION BRIAN CALL

plan för frälsning genom Herren Jesus Kristus", förklarar broder Ozoemena. "Jag är tacksam till min himmelske Fader för att jag funnit evangeliet!"

Den underbaraste boken

Nancy Marilijn Ruiter

Som ung hade jag tillfälle att arbeta två veckor tillsammans med de kvinnliga heltidsmissionärerna i Nederländerna. Jag räknade med att arbeta hårt i två veckor – och att få mycket roligt.

Innan dess visste jag att jag hade en himmelsk Fader och att han älskade mig. Men under dessa två veckor tänkte jag på honom och hans verk 24 timmar om dygnet. Till och med när jag sov drömde jag om missionsarbete.

Trots min entusiasm bestod de första dagarna av mycket hårt arbete – utan större framgång. I slutet av första veckan kände jag mig utmattad, både andligt och känslomässigt. Hela den kvällen läste jag i Mormons bok. När jag gick och lade mig hade jag en varm och skön känsla inom mig. Jag visste att min himmelske Fader skulle ge mig modet att fortsätta försöka igen efter varje stängd dörr.

Under dagarna som följde fortsatte gensvaret att vara mer negativt än positivt. Men om det bara var en person om dagen som lyssnade, var det värt besväret den dagen.

En dag ringde jag till en kvinna som undersökt kyrkan i fyra år. I telefonen berättade hon för mig att hon inte behövde Mormons bok eftersom hon funnit en "underbarare bok". När vi gick till hennes hem, hoppades min kamrat och jag att vi skulle kunna övertala henne att ge Mormons bok ännu en chans. Hon visade oss delar av sin bok som handlade om kärlek och högmod, och hon såg på oss som om hon ville säga: *Det står inte i er bok, eller hur?*

Lyckligtvis hade jag studerat Mormons bok i seminariet det året, och jag kände till några skriftställen om dessa ämnen. Jag hittade dem strax och började läsa. Jag förklarade dem för henne på ett sätt som jag inte trott att jag kunde.

När jag var klar hade hon tårar i ögonen. Hon sade att hon tänkt ge tillbaka sin Mormons bok till oss, men nu hade hon bestämt sig för att försöka läsa den underbaraste boken av alla – Mormons bok – ännu en gång.

Mitt eget vittnesbörd om Mormons bok

Bethzaida Vélez Rivera

Jag hade alltid velat ha ett vittnesbörd om Mormons bok. Jag visste att mina föräldrar hade fått ett vittnesbörd om den, eftersom de hade läst boken och frågat Gud om den var sann. Eftersom jag aldrig hade

läst hela Mormons bok, kunde jag inte säga detsamma.

Jag hade börjat gå till kyrkan när jag var liten. Min tro växte och jag döptes när jag var tonåring. Jag hade läst flera delar av Mormons bok som innehöll underbara och intressanta ting, och jag hade hört mina föräldrars och andras vittnesbörd om att boken var sann. Men jag visste att jag behövde få ett eget vittnesbörd.

I seminariet satte jag upp som mål att lyssna noga på det jag undervisades om och att lägga ner mer tid på att studera skrifterna. Under mitt sista år i seminariet läste vi Mormons bok. Jag började be oftare, studera oftare och vara mer uppmärksam. Jag gjorde noggranna anteckningar i mitt seminarieblock.

Så småningom fick jag ta emot den Helige Andens enkla men djupgående vittnesbörd om att Mormons bok är sann. Jag kände i mitt hjärta att denna kunskap var något mycket dyrbart.

Jag vet att var och en av oss kan få ett verkligt vittnesbörd om Mormons bok och alla skrifterna. Som dessa skrifter lär: "Genom den Helige Andens kraft kunnen I lära känna all sanning" (Moroni 10:5).

En hunger efter mer

LaChere Bodine Jones

Hörnen var vikta på grund av flitiga studier. Sidorna var skrynkliga och trasiga på sina ställen. Texten var grundligt markerad och anteckningar var gjorda i marginalerna. Det blå omslaget hade nästan lossnat från de andra sidorna och de förgyllda bokstäverna började förlora sin glans.

Jag kunde inte tro det. Min Mormons bok såg inte alls ut så. Jag hade haft min sedan jag var nio år, och nu när jag var jag arton såg min bok fortfarande ny ut. Pärmarna, liksom bladen, var ovikta och rena. Boken hade nästan aldrig öppnats, och de få anteckningar och markeringar jag hade gjort hade knappast någon betydelse för mig.

Jag hade aldrig sett en Mormons bok som slitits så för att den använts. Min vän hade inte misshandlat sin bok – hon hade studerat ordet på ett sätt som jag helt enkelt inte kunde förstå. Jag hade läst boken, jag hade frågat Gud om den var sann. Jag kände verkligen att det var Guds ord. Men när jag såg hennes Mormons bok och ljuset i hennes ögon, visste jag att det fanns något mer som jag kunde göra med orden som jag alltid hade tagit för givna.

Jag började be om att jag skulle ha den Helige Anden med mig när jag läste Mormons bok, och jag började läsa flera gånger om dagen. Jag begrundade det jag läste och granskade alla verser jag inte förstod.

Jag fann ett skriftställe som jag sett många gånger, men som aldrig tidigare hade betytt så mycket för mig som nu: "Mätten eder med Kristi ord, ty se, Kristi ord skola tillkännagiva för eder allt vad I skolen göra" (2 Nephi 32:3). Jag hade alltid läst ordet, men jag hade aldrig tidigare mättat mig med det.

Någonstans på vägen slutade jag att bara snegla på orden och började se budskapet. Jag såg fram emot den tid jag tillbringade med Mormons bok. Det var inte längre någon daglig rutinsyssla, det var en välsignelse.

Min Mormons bok är fortfarande inte lika sliten som min väns. Sidorna är fortfarande inte lika markerade, och omslaget är inte lika trasigt efter upprepad användning. Men en dag kommer boken att bli det. Jesus Kristus fyller verkligen dem som mättar sig.

"Låt mig få se den boken!"

Coke Newell

Jag gick med min missionärskamrat längs en skuggig gata i ett bostadsområde i närheten av University of Antioquia i Medellín, Colombia. Eftersom jag fått min beskärda del av utmaningar i den staden, var jag beredd på det värsta när en ung man lämnade en skara universitetselever och ropade på oss. Vi stod orörliga medan han sprang fram till oss.

”Låt mig få se den boken!” sade han myndigt och pekade på Mormons bok i min hand.

Jag höll fram den, visade honom omslaget, med en förgylld staty av ängeln Moroni mot blå bakgrund. ”Den är din om du vill ha den”, sade jag nervöst.

Han tog den.

Hans nästa fråga fick oss att helt tappa koncepterna: ”Jag vet vilka ni är. Var fick ni tag i den här boken?”

Min kamrat hade bara varit på missionsfältet i tre dagar, och därför samlade jag mod och svarade på den unge mannens fråga så rättframt jag kunde. När jag slutat grät han.

”Jag har sett den här boken förut”, sade han. ”Jag har sett er tidigare. Men det var för sju år sedan i en dröm.”

Han började berätta för oss om sin dröm. ”Jag såg en enkel, blå bok, med mjuka pärmar och med en förgylld person på omslaget. Personen ifråga hade en skrud på sig och blåste i något som såg ut att vara en slags trumpet.”

Men det var känslan han kom ihåg mest. Han hade fått ett överväldigande intryck av att boken var viktig, oumbärlig och sann. Han hade aldrig sett boken igen förrän han såg den i min hand där på gatan.

Vi började snart ge Juan Guillermo Mejía lektionerna. Vid varje princip svarade han att han ”visste detta redan” och att vi bara bekräftade vad han hade lärt sig för länge sedan. Han läste ut Mormons bok samma vecka och döptes på lördagen.

När jag avslutade min mission några månader senare, var han president för äldsternas kvorum i sin gren. Efter sju år hade boken i hans drömmar förändrat hans liv. □

Bakom kulisserna

Peter B Gardner

När jag växte upp brukade min stav ha en ”roadshow” ungefär en gång om året. Det var en kväll då vi skrattade och hade roligt, när varje församling framförde ett ogenerat amatörmässigt melodrama inför de övriga i staven i den fullsatta kulturhallen. Flera veckor i förväg brukade ledarna i församlingarna sätta ihop osannolika intriger, löjliga sånger och danser och tvinga tveksamma ungdomar att bära besynnerliga kostymer. Våra roadshower kunde knappast kallas teater, men de var mycket roliga.

Av alla de roadshower i staven som jag deltog i, är det en som jag speciellt minns. Det år jag fyllde 16 bestämde stavspresidentskapet, som min pappa var medlem i, att församlingarna inte skulle få använda glitter i sina kostymer eller sin makeup. Även om de skimrande prickarna såg underbara ut på scenen i strålkastarljuset, hade de alltid en förmåga att krypa in under mattor och möbler i de rum som användes för förberedelser. Eftersom roadshowen skulle hållas på lördagskvällen hoppades stavspresidentskapet att denna åtgärd skulle bidra till att hålla byggnaden ren inför sabbatsdagen.

Men i ivern och den vänskapliga tävlingen om att göra årets roadshow, fästes inte mycket vikt vid stavspresidentskapets råd. När framträdandena var över sökte jag efter min pappa bland medlemmarna som i sakta mak lämnade byggnaden. De verkade alla ha haft en trevlig kväll bland vänner. När jag slutligen hittade min far i ett av rummen som använts för förberedelser, kunde jag se att han inte var road. Han gick sakta runt i rummet och betraktade allvarligt glittret som låg utspritt på golvet.

”De flesta församlingarna använde glitter”, sade jag och konstaterade därigenom faktum.

”Det ser likadant ut i nästan alla rummen”, sade han och suckade. ”Sade vi inte tydligt ifrån att ni inte fick använda glitter?” frågade han upprört.

”Det tycker jag ni gjorde”, sade jag och hoppades kunna lätta något på stämningen.

Klockan var redan mycket när vi fann resten av familjen och åkte hem. Men efter att ha lagt de mindre barnen tog min far bilnycklarna och gick mot dörren.

”Vart ska du åka?” frågade jag.

”Tillbaka till stavscentret”, sade han lugnt. ”Jag ska se vad jag kan göra för att få det städat till söndag. Vill du följa med?”

Jag hade ingen större lust att tillbringa resten av min lördagskväll med att städa, men när jag tänkte på att pappa skulle göra allt arbetet själv, följde jag med.

När vi kom fram till stavscentret hade pappas inställning förändrats. Medan vi städade verkade han mindre missmodig och till och med lite entusiastisk inför uppgiften vi hade framför oss. Han tillbringade tiden med att fråga mig om skolan och mina vänner.

Även om städningen tog flera timmar kände vi båda ett visst nöje i vårt arbete och försökte vara så noggranna som möjligt. Först efter midnatt kände vi att byggnaden var redo att fungera som kyrka på morgonen.

Dagen därpå kände jag en speciell tillfredsställelse när jag såg mig om i de rena rummen och mindes hur det sett ut där kvällen före. Jag funderade på om jag skulle berätta för mina vänner om gårdagskvällens arbete som fastighetsskötare, men det verkade inte passande. Förmodligen kände pappa likadant. Jag kan än idag inte minnas att han berättade om den kvällen för någon.

När jag i dag tänker tillbaka på den roadshowen, kan jag inte minnas något av lustigheterna eller kostymerna eller musiken. Det jag kommer ihåg är bilderna av min far som dammsuger och sopar och plockar upp glitter från golven – gör arbetet bakom kulisserna för att ställa allt i ordning inför sabbatsdagen. □

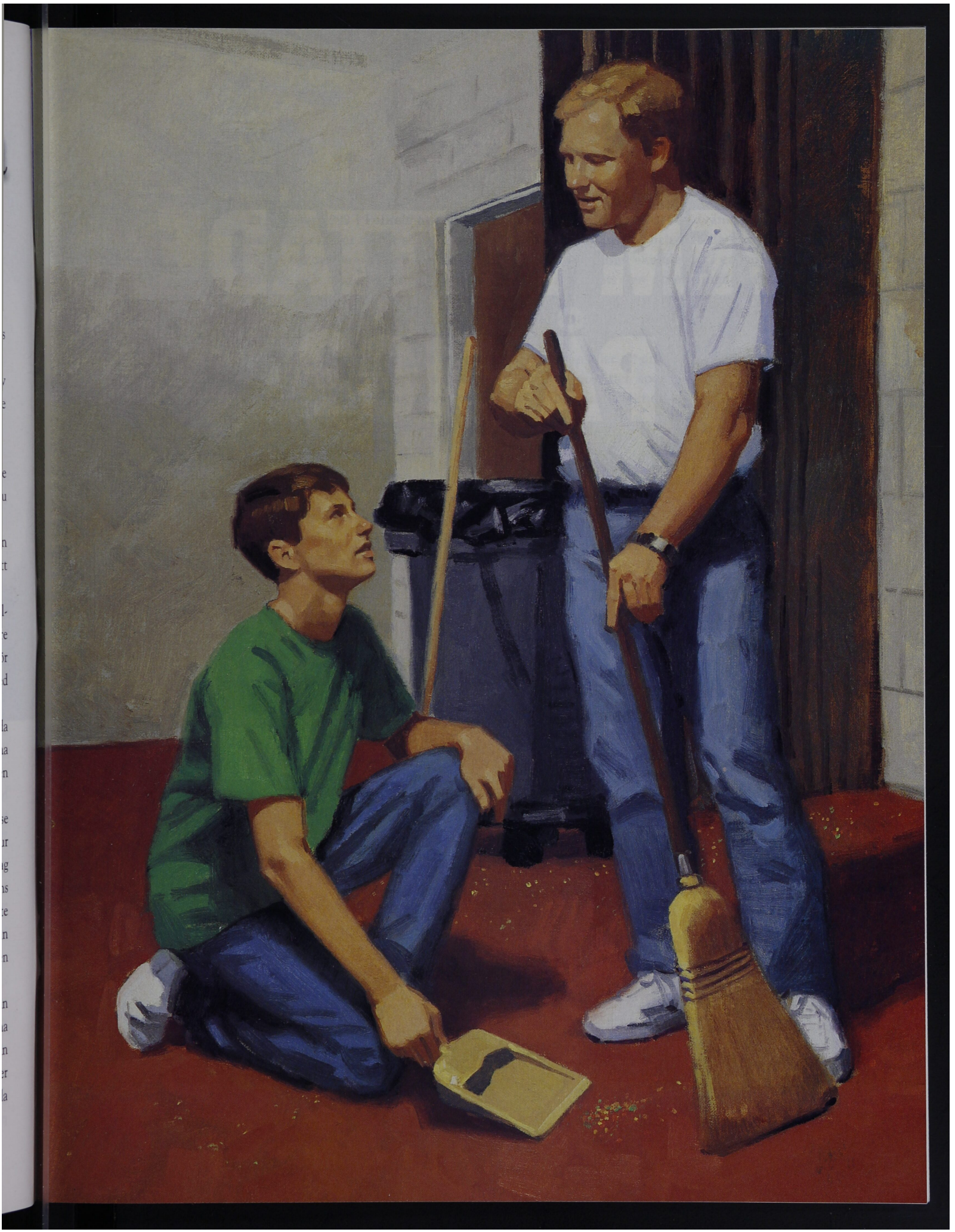

TÄNKVÄRT

Om du är längre från Gud idag än du var i går . . .

VEM FLYTTADE PÅ SIG?

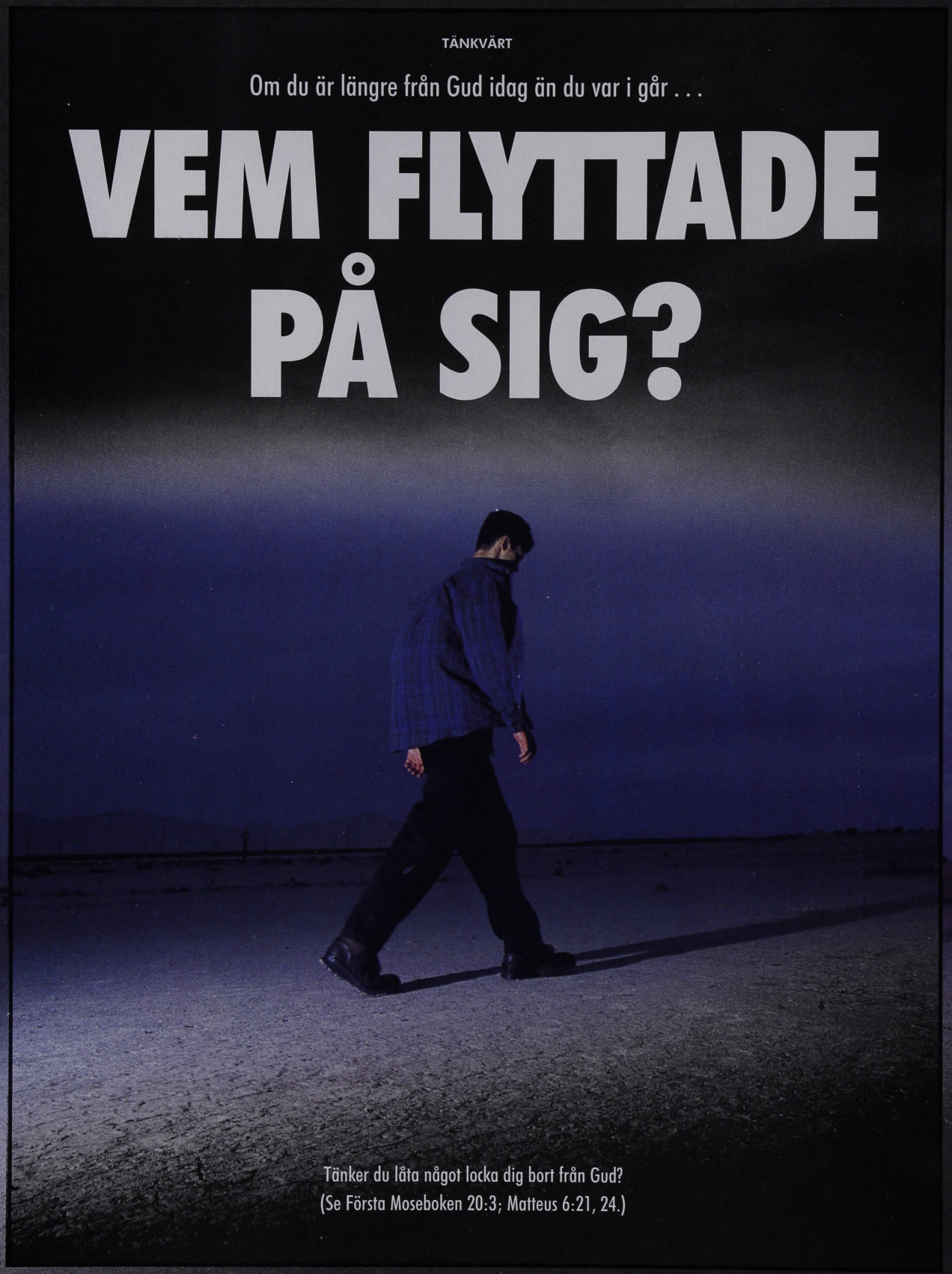

FOTO: JED CLARK

Tänker du låta något locka dig bort från Gud?
(Se Första Moseboken 20:3; Matteus 6:21, 24.)

Lilla Stjärnan

ÅRGÅNG 124 • JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • FEBRUARI 2000

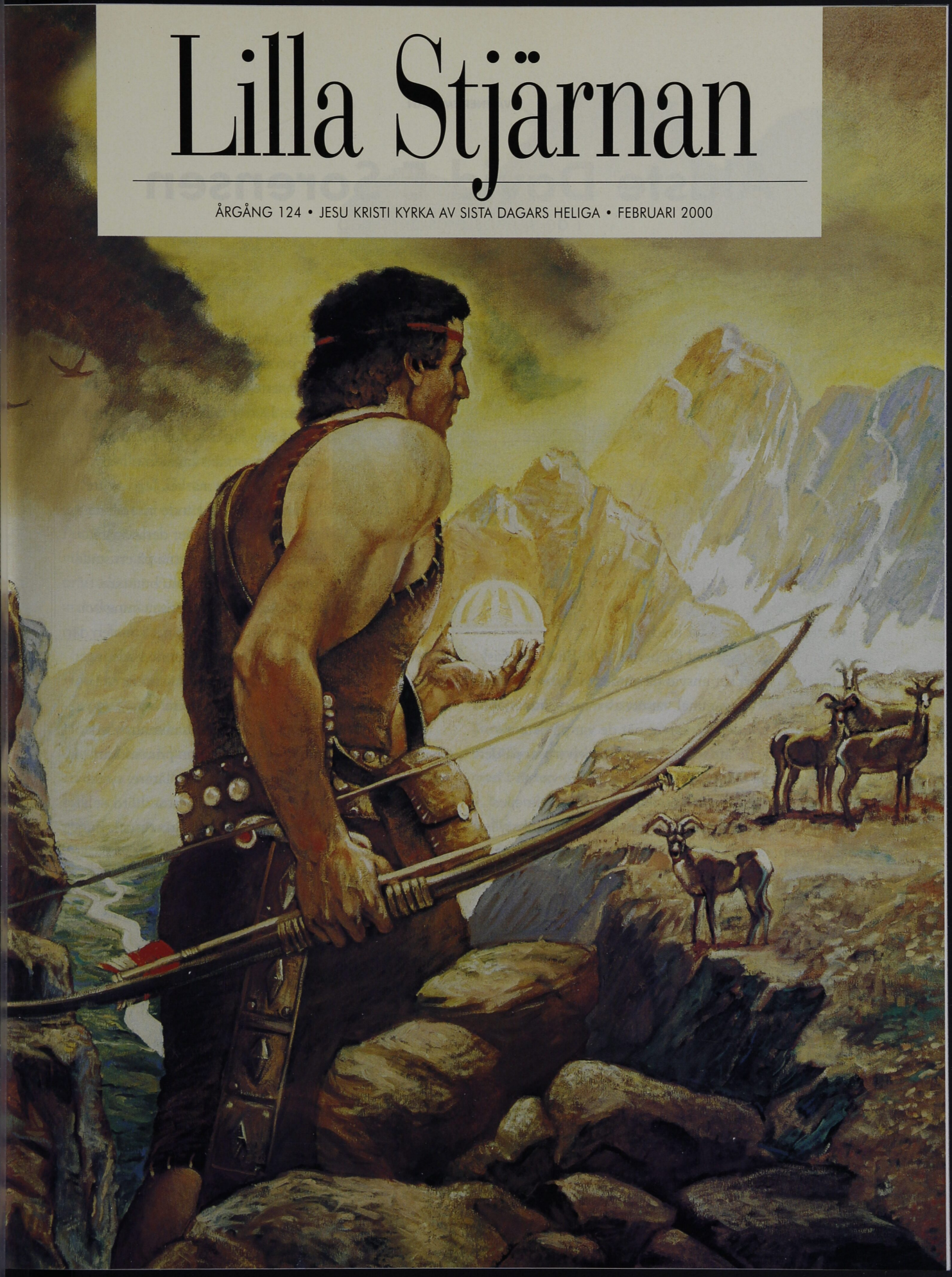

Äldste David E Sorensen

i de sjuttios presidentskap

Från en intervju av Jill Hymas

När jag växte upp i den lilla staden Aurora i Utah, lärde jag känna bönens kraft. Vi bodde på en lantgård där vi födde upp nötkreatur och mjölkkor. Våra djur betydde mycket för vårt levebröd. Vi hade namn på dem allesammans och när några av dem blev sjuka, brukade min pappa alltid be för dem. En gång när en ko som hette Old Blue (Gamle Blå) blev uppsvälld i magen av luft, knäböjde min far bredvid henne på ängen och bad för henne. Old Blue blev frisk.

1

Jag fick ta mycket ansvar på gården när jag var liten. När jag var nio år gammal var ett av mina sommarjobb att vakta 12 kor och 12 kalvar när de var på bete. Tyvärr älskade de att välta vårt staket och frossa på den söta alfalfan på fältet intill. En gång när de var på rymmen gick de ner i en tom kanal som var fyra eller fem meter djup. Jag visste att kanalen snart skulle fyllas med vatten, och då skulle de instängda djuren drunkna. Jag kunde inte få 24 djur att gå upp för de branta kanalkanterna, och jag visste inget annat sätt att rädda dem. Därför knäböjde jag och bad om hjälp. Jag blev manad att fösa boskapen utmed kanalen till en annan persons marker. Jag var lite tveksam, för jag kände inte till de markerna, inte heller deras ägare, och jag ville inte fastna på ett ställe där kanterna var ännu brantare. Men jag lydde Andens maning och fann snart en plats längs kanalen där djuren lätt kunde ta sig upp. Och vår granne hade inget emot det. När jag berättade det för min mamma, sade hon att min himmelske Fader hade inspirerat mig.

Under dessa år gick jag i Primär tillsammans med elva andra pojkar och fyra flickor. Mina primärlärare hade mycket stort inflytande på mig. En lärare, syster Georgeanna Johnson, hade ett starkt vittnesbörd och förväntade sig att vi skulle komma till Primär och ha gjort våra skriftläsningsuppgifter. Hon ville att vi skulle

2

3

vara välklädda och rena och att vi inte skulle bråka. Av henne lärde jag mig att var och en är unik och värdefull, att vi är välsignade som får vara medlemmar i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga. Syster Johnson tog ansvar för oss och skulle ha blivit mycket ledsen om någon av oss hade brutit mot visdomsordet.

Syster Beth Curtis, en annan primärlärare, uppmuntrade oss att vara vördnadsfulla när vi kom till Primär, och hon tackade oss när vi var det. Hon betonade vikten av och äran i att vara värdig att bära aronska prästadömet. Alla vi pojkar i min primärklass fick aronska prästadömet och delade ut sakramentet när vi hade fyllt tolv år.

En annan som påverkade mig var vår biskops hustru. Hon var sjuksköterska, och hon lärde mig om melkisedekska prästadömets kraft och myndighet att bota de sjuka. Hon undervisade mig också om gåvan att bli botad. En dag medan vi lekte i en silo, råkade min kusin stöta till en sten som träffade mig i huvudet. Till och med innan biskopens hustru förband det djupa jacket, bad hon min pappa och sin make att ge mig en välsignelse. Mitt sår läktes och jag behövde inte gå till doktorn. □

4

5

1. Äldste och syster Sorensen.
2. Som tioåring med systern Carolyn, sju år.
3. 14 år gammal (längst till höger) med bröderna Morris, Garth och Voyle.
4. Som missionär vid 21 års ålder.
5. Äldste och syster Sorensen med sin familj.

SAMLINGSSTUNDEN

PÅ RÄTT VÄG

Ann Jamison

"Den som tror på mig och bliver döpt, han skall varda frälst, och de äro de, som skola ärva Guds rike" (3 Nephi 11:33).

Har du varit ute på en lång resa någon gång? Hur visste ni i vilken riktning ni skulle åka? Tittade ni på en vägkarta? Följde ni vägskyltarna?

Vi befinner oss allesammans på en mycket viktig resa – en resa till det celestiala riket, där vi kan bo med vår himmelske Fader och Jesus Kristus. Vår himmelske Fader har gett oss en "karta" för att vägleda oss under färden. Den kartan är Jesu Kristi evangelium. Herrens bud är som vägskyltar längs vägen.

Vår himmelske Faders plan gör det möjligt för var och en av oss att komma till jorden och få en kropp, lära oss lyda hans bud och följa hans Sons, Jesu Kristi, exempel.

När vi döps, går vi in genom en port och börjar gå på en väg som för oss tillbaka till vår himmelske Fader. Utan att gå in genom dopets port kan vi inte gå på vägen som leder till det celestiala riket. När vi har döpts får vi den Helige Andens gåva. Den Helige Anden hjälper oss att välja det rätta och hålla oss på vägen som leder tillbaks till honom. (Se 2 Nephi 31:17–18.)

Även Jesus, som var fullkomlig, döptes (se Matteus 3:16–17). Hans dop visar att han var lydig. Vår himmelske Fader blir glad när vi döps, för då följer vi Jesu Kristi exempel och är på den väg som leder tillbaks till honom.

Under vår resa här på jorden måste vi titta noga efter vägskyltar som säger till när vi ska vända, stanna och vara försiktiga. Några av evangeliets viktiga "vägskyltar" säger att vi ska be varje dag, studera skrifterna, följa den levande profeten, komma ihåg Frälsaren, betala tionde, vara vänliga mot andra människor och lyda våra föräldrar. Att hålla dessa bud gör det lättare för oss att hålla oss kvar på vägen mot det celestiala riket.

När vi har döpts är vi på rätt väg – den väg som leder till vårt himmelska hem.

Instruktioner

Hitta några "evangelie-vägskyltar" genom att slå upp alla hänvisningarna på sidan 5. Fyll i de tomma raderna på varje vägskylt, så hittar du några av de bud som hjälper oss att hålla oss på vägen mot det celestiala riket. Sök efter andra evangelie-vägskyltar när du studerar skrifterna. Du kan rita en liten vägskylt i marginalen bredvid de skriftställen du finner.

Förslag till samlingsstunden

1. Påminn barnen om att dopet är ett viktigt steg längs vägen mot det celestiala riket. Dela in barnen i smågrupper och ge varje grupp en eller ett par av följande skriftställehänvisningar. Be varje grupp hitta några "vägskyltar" i skriftställena som hjälper oss att hålla oss på vägen mot det celestiala riket. Barnen kan markera vägskyltarna i sina egna skrifter. Varje gång ni har hittat en vägskylt kan ni sjunga en sång från Barnens sångbok *som handlar om denna princip. Skriftställehänvisningar: Alma 32:27 (tro); Alma 5:50 (omvänd dig); Matteus 6:14–15 (förlåt andra); Andra Nephi 31:5 (bli döpt); L&F 8:2 (lyssna till den Helige Anden); Andra Nephi 4:15 (studera skrifterna); L&F 124:45 (följ profeterna); Johannes 13:34–35 (älska varandra).*

2. Förklara att Frälsarens liv och lärdomar ger underbara exempel som vi kan följa. Låt varje klass göra en pantomim av en berättelse i skrifterna eller någon av Jesu lärdomar. Tänkbara berättelser: Markus 1:35 (bön); Matteus 3:13–17 (dop); Johannes 13:34–35 (älska varandra); Markus 12:41–44 (änkans kopparslantar); Lukas 8:4–15 (liknelsen om sådden); Lukas 10:29–37 (den barmhärtige samariern). Låt de andra barnen finna ut vilket exempel vi ska följa i de olika pantomimerna. Diskutera olika sätt som vi kan följa detta exempel på. Sjung "Jesu dop" (Barnens sångbok, s 54; Lilla Stjärnan, *september 1997, s 5*). □

När jag går in genom dopets port börjar jag gå på vägen mot evigt liv (se 2 Nephi 31:17–18). Buden liknar vägskyltar som hjälper mig att hålla mig kvar på vägen.

BERÄTTELSE UR MORMONS BOK

VÅR HIMMELSKE FADERS VÄLSIGNELSER

Vivian Paulsen

Vår himmelske Fader har gett oss många fler välsignelser än vi vet om. När vi lär oss om och tänker på hans välsignelser, kan vi bättre förstå hur mycket han älskar oss.

Han har gett oss möjlighet att få en kropp och komma till jorden. Han har gett oss svårigheter som hjälper oss att växa andligt. Och han sände sin Son, Jesus Kristus, att sona våra synder och dö för vår skull. Om vi är trofasta och håller hans bud, omvänder oss när vi gör något fel och tjänar varandra och honom, kan vi få leva med honom igen en dag i det celestiala riket.

Vår himmelske Fader känner och älskar var och en av oss. Han hör och besvarar våra böner. Han hjälper oss och vägleder oss genom den Helige Anden, profeterna, våra föräldrar och kyrkans ledare och lärare.

Lehi, en profet i Mormons bok, visste att hans himmelske Fader älskade honom. Lehi försökte berätta för människorna i Jerusalem om vår himmelske Fader och hur mycket Fadern ville att de skulle vara lydiga och omvända sig från sina synder, så att de en dag skulle kunna bo hos honom igen. Men människorna gjorde narr av Lehi och hotade att döda honom.

Herren sade till Lehi att han skulle överge detta orättfärdiga folk. Han sade att han skulle leda Lehi och hans familj till ett förlovat land – en underbar plats där de skulle kunna bo i fred så länge som de var trofasta. Därför tog Lehi sin familj och sådant som de behövde ha med sig – mat, frön, tält och verktyg – och gav sig ut i öknen. När de hade gett sig iväg sade Herren till Lehi att hans familj behövde skrifterna och hans söner behövde hustrur. Därför återvände Lehis söner till Jerusalem. När de kom tillbaka hade de med sig mässingsplåtarna och Ishmael och hans familj.

Herren lät dem också få ett hjälpmedel som kallas Liahona. Den visade vägen för Lehi. När människorna var lydiga visade Liahona vart de skulle gå och lärde dem mer om Herrens vägar. När de var olydiga fungerade inte Liahona. Herren välsignade Lehi och Sariah, hans hustru, med två barn till. Han lärde också Lehis son Nephi hur man bygger en båt, och han räddade Nephi från hans bröder när de vände sig mot honom.

Herren hjälpte också Lehi och hans folk när de seglade över havet. Eftersom Herren älskade Lehi välsignade han honom. Vår himmelske Fader älskar och välsignar var och en av oss också. Precis som Lehi bör vi komma ihåg att tacka Gud för hans välsignelser, hålla hans bud och älska honom. □

(Se 1 Nephi 1–5, 7, 16–18.)

LEHI OCH HANS FOLK ANLÄNDER TILL DET FÖRLOVADE LANDET, AV ARNOLD FRIBERG

MORMONS BOK-SPEL

Lorna Reed och H J Noel
ILLUSTRATION SCOTT GREER

INSTRUKTIONER

Ta ut dessa två sidor och klistra upp dem på tjockt papper. Klipp ut korten längs de heldragna svarta linjerna, vik dem längs med de streckade linjerna (med bilden och texten utåt) och tejpa eller klistra sedan ihop dem.

REGLER

1. Spela i lag eller en och en.
2. Lägg korten med bildsidan uppåt.
3. Turas om att välja ett kort, läsa upp frågan på baksidan och besvara frågan.
4. Leta upp svaret i skrifterna. Om rätta svaret ges innan skriftstället läses, får den spelaren eller det laget det antal poäng som står på kortet. Om skrifterna behövs får spelaren eller laget ett poäng för frågorna 1–5 och tre poäng för fråga 6.

Observera: Fråga 6 är alltid avsedd att vara svår. Du kanske vill studera den på egen hand inför ett tal i Primär, eller kanske du vill att ni studerar den som familj under en hemafton.

NEPHI

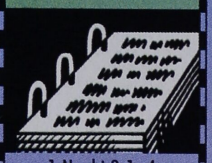

1 Nephi 3:1–4
3 POÄNG

1. Varför sände Lehi Nephi och hans bröder till Jerusalem för att hämta mässingsplåtarna?

NEPHI

1 Nephi 3:12–14
3 POÄNG

2. Vad hände när Laman frågade Laban om de kunde få mässingsplåtarna?

NEPHI

1 Nephi 3:29
3 POÄNG

3. Vem hindrade Laman och Lemuel från att slå Nephi och Sam?

NEPHI

1 Nephi 4:7–8
3 POÄNG

4. Varför låg Laban på marken när Nephi fick syn på honom?

NEPHI

1 Nephi 4:35
3 POÄNG

5. Vem var tillsammans med Nephi och hans bröder när de kom tillbaka med mässingsplåtarna?

NEPHI

1 Nephi 3; 4
6 POÄNG

6. Återge hela berättelsen om Nephi och mässingsplåtarna. Tala bland annat om varför plåtarna var så viktiga och hur Nephi fick tag i dem.

AMMON

Mosiah 28:1–3
3 POÄNG

1. Varför ville Ammon och Mosiahs andra söner bo bland lamaniterna?

AMMON

Alma 17:20–21
3 POÄNG

2. Vad hände med Ammon när han kom till Ishmaels land?

AMMON

Alma 17:22–24
3 POÄNG

3. Varför ville kung Lamoni att Ammon skulle gifta sig med en av hans döttrar?

AMMON

Alma 17:26–27
3 POÄNG

4. Vad hände med fåren när Ammon och kungens andra tjänare tog dem till ett vattningsställe?

AMMON

Alma 18:40–42
3 POÄNG

5. Vad hände med kung Lamoni när Ammon undervisade honom om evangeliet?

AMMON

Mosiah 28:1–9;
Alma 17–19
6 POÄNG

6. Återge hela berättelsen om Ammon och kung Lamoni. Berätta bland annat om hur Ammon räddade fåren och vad som hände med kung Lamonis folk tack vare Ammon.

Jag vill ingå och hålla mitt dopsförbund

Dopets stig

Under år 2000 får du lära dig om dopet under samlingsstunden. Dopet är en dyrbar gåva från vår himmelske Fader och Jesus Kristus. Genom tro på Jesus Kristus, omvändelse och dop renas vi från våra synder, blir medlemmar i Herrens kyrka och gör oss värdiga att få den Helige Andens gåva. Vi ger vår himmelske Fader heliga löften, och då lovar han oss välsignelser. Då du ber och läser skriftställena på den här planschen, lär du dig om löftena, eller förbunden.

Du kanske redan är döpt, eller också kanske du förbereder dig för den underbara upplevelsen. Antingen du blivit döpt eller förbereder dig för dopet, inbjuder vi dig till en resa under ett år på den stig som vår himmelske Fader har berett för oss. Du reser genom dopförberedelsen, dopförordningen och en livslång lydnad mot förbunden. Du kommer att lära dig känna igen några av de skyltar som hjälper oss resa tryggt. Inbjud din familj att följa med. Den här aktiviteten kommer att hjälpa dig förbereda dig för den resa i verkliga livet som följer Frälsarens fotspår och leder till evigt liv.

Instruktioner

1. Vänd på bladet, öppna häftklamrarna, ta ur planschen och stäng igen häftklamrarna.

2. Klipp ut bildremsorna på sidan av planschen längs de streckade linjerna, och lägg dem i ett kuvert.

3. Klistra fast planschen på kartong, klipp skåror längs de streckade linjerna i planschen och häng upp planschen. Tejpa fast det öppna kuvertet längst ned på planschen eller på baksidan av den, så att bilderna lätt kan flyttas under året.

4. För in den vänstra änden av den första bildremsan från baksidan av planschen genom de två skårorna i affischtavlan, så att januaribilden syns. Flytta fram bildremsan en ruta för varje månad. Byt till nästa bildremsa i maj och september.

5. Klipp ut den dubbla bilen på sidan av planschen utan att klippa av stötfångaren där bilarna sitter ihop. Vik den dubbla bilen vid stötfångaren så att den kan fara åt båda hållen. Rita din familj i bilrutorna. Sätt in fliken på bilen i skåran där det står "Januari".

6. I början av varje månad ska du läsa frågan och skriftstället och flytta bilen till skåran för den månaden. Varje bild på affischtavlan illustrerar en berättelse i Mormons bok som har samband med månadens tema för samlingsstunden. Läs berättelsen i Mormons bok tillsammans med din familj.

Jag vill ingå och hålla mitt dopsförbund

DOP 8

Januari
VARFÖR ÄR DET VIKTIGT FÖR MIG ATT BLI DÖPT?

"Den som tror på mig och bliver döpt, han skall varda frälst, och de äro de, som skola ärva Guds rike" (3 Nephi 11:33).

VÄLJ RÄTT

Februari
VARFÖR BLIR JAG DÖPT NÄR JAG ÄR ÅTTA ÅR GAMMAL?

"Barnen skola döpas för sina synders förlåtelse, när de äro åtta år gamla, och erhålla händers påläggning" (L&F 68:27).

ANSVAR FÖLJER

Mars
VAD HÄNDER NÄR JAG DÖPS?

"Nu, på grund av det förbund, som I haven gjort, skolen I kallas Kristi barn, hans söner och hans döttrar" (Mosiah 5:7).

ÖMSESIDIGT FÖRBUND

Maj
VAD LOVAR MIN HIMMELSKE FADER MIG NÄR JAG DÖPS?

"Om I alltid kommen ihåg mig, skolen I hava min Ande hos eder" (3 Nephi 18:7).

Ju
HUR KOMMER DEN HELIG… ATT HÅLLA MITT …PSFÖRBUND?

"Om I viljen inträda me… undfå den Helige Anden, …

ENKELRIKTAD VÄG

LÄMNA FÖRETRÄDE

April
VAD LOVAR JAG MIN HIMMELSKE FADER NÄR JAG DÖPS?

"De äro villiga att påtaga sig din Sons namn och alltid minnas honom" (L&F 20:77).

TILL EVIGT LIV

OMVÄNDELSE

FÖR ANDEN

December

HUR HJÄLPER DET MIG ATT FÖLJA JESUS HELA LIVET OM JAG HÅLLER MITT DOPSFÖRBUND?

"Och om du håller mina bud och är ståndaktig intill änden, skall du hava evigt liv, vilken gåva är den största av alla Guds gåvor" (L&F 14:7).

BERED DIG

FÖR ATT GÅ IN

November

HUR KAN VI HJÄLPA VARANDRA ATT HÅLLA DOPSFÖRBUNDET?

"Var en förebild för de troende i allt du säger och gör, i kärlek, tro och renhet" (Första Timotheosbrevet 4:12).

VAR ETT GOTT EXEMPEL

Oktober

HUR VISAR JAG ATT JAG HÅLLER MITT DOPSFÖRBUND?

"På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himlen" (Matteus 5:16).

LÄR AV MIG

RING

HEM

September

VILKA ANDRA HJÄLPMEDEL HAR MIN HIMMELSKE FADER GETT MIG FÖR ATT HJÄLPA MIG HÅLLA MITT DOPSFÖRBUND?

"Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig" (Psaltaren 119:105).

BE ALLTID

STOP

Juli

…R HJÄLPER MIG SAKRAMENTET ATT KOMMA IHÅG MITT DOPSFÖRBUND?

…etta är min kropp som blir offrad för er. Gör detta till minne av mig" (Lukas 22:19).

TAS MED FÖRSIKTIGHET

Augusti

HUR KAN "MINA EVANGELIEIDEAL" HJÄLPA MIG ATT HÅLLA MITT DOPSFÖRBUND?

"Att vi har lärt känna honom förstår vi av att vi håller hans bud" (1 Joh 2:3).

GRANSKA DINA NORMER

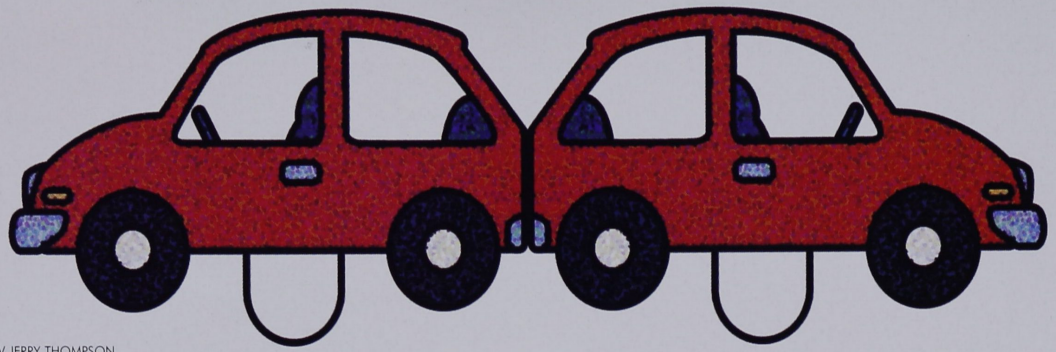

ELEKTRONISKT SAMMANSTÄLLD AV PAT GERBER; ILLUSTRERAD AV JERRY THOMPSON

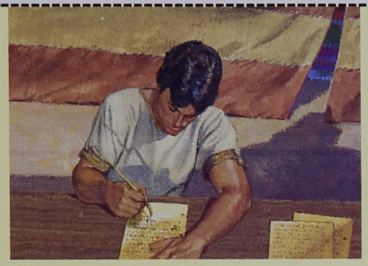

JANUARI
2 Nephi 31

FEBRUARI
Moroni 8:1–26

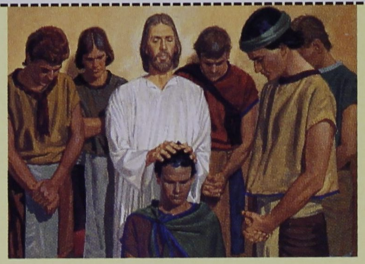

MARS
3 Nephi 11:1–28

APRIL
Mosiah 18:1–17

MAJ
3 Nephi 11:33–12:1; 18–19; 26–27

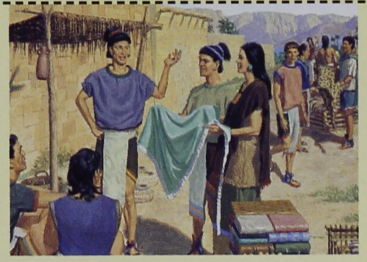

JUNI
4 Nephi 1:1–23

JULI
3 Nephi 18:1–33

AUGUSTI
Alma 53:16–21

SEPTEMBER
Enos 1

OKTOBER
Alma 17–18

NOVEMBER
1 Nephi 7:6–21

DECEMBER
Moroni 10:3–5

AMULEK & ZEEZROM

Alma 8:18–19, 21
3 POÄNG

1. Vilken profet bjöd Amulek hem?

AMULEK & ZEEZROM

Alma 10:7
3 POÄNG

2. Varför bjöd Amulek hem profeten?

AMULEK & ZEEZROM

Alma 10:14, 31
3 POÄNG

3. På vilket sätt tjänade Zeezrom pengar?

AMULEK & ZEEZROM

Alma 11:22
3 POÄNG

4. Vad sade Zeezrom att han skulle ge Amulek om han förnekade att Gud lever?

AMULEK & ZEEZROM

Alma 11:46
3 POÄNG

5. Vad gjorde Zeezrom när Amulek hade slutat tala?

AMULEK & ZEEZROM

Alma 8:18–32; 10; 11; 15
6 POÄNG

6. Återge hela berättelsen om Amulek och Zeezrom. Berätta bland annat om den kraft som Amulek fick och vad som hände med Zeezrom när han blev sjuk.

JESUS KRISTUS

3 Nephi 11:13–14
3 POÄNG

1. När Frälsaren visade sig vid templet i landet Ymnighet, vad sade han då till människorna att de skulle göra?

JESUS KRISTUS

3 Nephi 12:1
3 POÄNG

2. Hur många lärjungar fick speciell myndighet och kraft från Jesus?

JESUS KRISTUS

3 Nephi 17:21–24
3 POÄNG

3. Vad hände med de små barnen när Jesus hade välsignat dem och bett för dem?

JESUS KRISTUS

3 Nephi 23:7–13
3 POÄNG

4. Vilken profets ord sade Jesus att de också skulle uppteckna?

JESUS KRISTUS

3 Nephi 28:4–9
3 POÄNG

5. Varför ville tre av lärjungarna aldrig dö?

JESUS KRISTUS

3 Nephi 8–10; 11:1–22; 12:1–2; 17; 18:1–11, 37; 28:1–16
6 POÄNG

6. Berätta om Jesu Kristi besök hos nephiterna. Berätta bland annat om den stora förstörelsen efter hans död och hur han tog sakramentet tillsammans med nephiterna.

JAREDS BRODER

Ether 2:14
3 POÄNG

1. Varför sade Herren till Jareds broder att han skulle omvända sig?

JAREDS BRODER

Ether 2:19–20
3 POÄNG

2. Hur fick jarediterna frisk luft i sina båtar?

JAREDS BRODER

Ether 3:1
3 POÄNG

3. Vad gjorde Jareds broder med en klippa?

JAREDS BRODER

Ether 3:4–6
3 POÄNG

4. Vad gjorde Herren med 16 stenar?

JAREDS BRODER

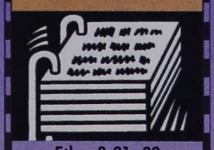

Ether 3:21–22
3 POÄNG

5. Vad sade Herren att Jareds broder skulle göra med det som han hade sett och hört?

JAREDS BRODER

Ether 1:33–43; 2; 3; 4:1
6 POÄNG

6. Återge hela berättelsen om Jareds broder. Berätta också vad som hände med folket som bodde i samma stad som Jared och varför Herren uppenbarade sig för Jareds broder.

FIKTION

Meghan Decker

Liknelsen om ketchupen

Karin, som var nio år gammal, skyndade sig runt hörnet i mittgången i affären. Hon ville inte att hennes bror Anders, som var sex år gammal, skulle få tag i vagnen.

”Det är inte rättvist!” ropade han. ”Du har kört vagnen hela tiden vi har varit här.” Han försökte få tag i vagnen, men Karin ryckte undan den. Samtidigt råkade hon slå till en rad med ketchupflaskor som stod fint uppställda på en hylla. Två av flaskorna föll i golvet och gick i kras. Det röda innehållet stänkte åt alla håll. De två barnen stirrade förskräckt på glasskärvorna och den röda ketchupen.

Just då kom mamma runt hörnet och sade: ”Jag vill att ni två håller er där jag är . . . ” Hon tystnade när hon såg oredan på golvet och hur förtvivlade Karin och Anders såg ut.

”Det ser ut som om det har hänt en olycka”, sade hon. ”Det ordnar sig. Ibland går saker och ting sönder och man måste städa upp.”

Mamma hittade ett biträde som torkade bort ketchupen och tog upp glasskärvorna utan att bli arg på Karin och Anders. Karin kände sig fortfarande mycket illa till mods. Hon visste att detta inte skulle ha hänt om hon inte hade svängt med vagnen för att Anders inte skulle få tag i den. Innan de lämnade affären talade hon tyst om för mamma på vilket sätt flaskorna hade gått sönder. Mamma lyssnade allvarligt medan Anders stod bredvid och såg rädd ut.

”Råkar vi illa ut nu?” frågade Anders och kämpade med gråten.

Mamma gav Anders en kram. ”Nej, jag tror ni är så ledsna för det som hände att ni kommer att vara mer försiktiga i affären i fortsättningen. Men Karin, vad tror du att du behöver göra för att ersätta de två ketchupflaskorna som gick sönder?”

”Jag tror att jag måste betala för dem. Jag slog inte sönder dem med avsikt, men det var ändå mitt fel”, svarade Karin.

”Det låter bra”, sade mamma. ”Jag kan låna dig pengarna nu, så kan du betala tillbaka när vi kommer hem.”

Mamma förklarade vid kassan att Karin hade lekt med vagnen när flaskorna gick sönder, så hon ville betala för ketchupen. Biträdet tackade Karin för att hon var så ärlig, och Karin kände sig mycket bättre till mods.

När de kom hem tyckte Karin inte att det kändes lika lätt att ge mamma en del av pengarna som hon hade sparat till en bandspelare, men hon var glad att hon inte längre mådde lika dåligt som hon gjort genast efter det att

flaskorna hade kraschat på golvet. Hon kom ihåg hur rött allting hade sett ut. Hon hade varit rädd för att ketchupen skulle lämna fläckar på golvet, och för alltid påminna henne om hennes misstag. Men det hade blivit rent med en våt golvmopp.

Några månader senare hade Karin ätit sin söndagsmiddag och slängde sig på soffan med en djup suck.

"Vad står på?" frågade mamma. "Det var minsann en tung suck på en söndag."

"Mamma, jag måste hålla tal i Primär nästa söndag om Jesu försoning. Jag är inte ens säker på att jag vet vad försoningen betyder."

"Det här låter som en bra söndagsaktivitet", sade mamma och satte sig bredvid Karin i soffan. "Berätta för mig vad du vet."

Karin var tyst en stund. Sen sade hon: "Jag tror det var när Jesus led för våra synder. Om vi omvänder oss, behöver vi inte lida mer för dem, eftersom han redan har gjort det. Sedan kan vi få förlåtelse."

"Bra!" sade mamma och gav Karin en uppmuntrande klapp på armen. "Du förstår mycket. Du sade att vi kan få förlåtelse, vad betyder det?"

"Ja, jag tror att det betyder att vi inte behöver oroa oss längre." Karin tänkte lite till. "Jag menar, vår himmelske Fader förlåter oss, och vi kan glömma det som hände."

"Glömmer vi det helt och hållet?" frågade mamma snabbt.

"Nja, nej – vi måste komma ihåg att aldrig göra om det som var fel igen. Och vi måste försöka rätta till det som vi har gjort fel. Jag måste till exempel be Anders om ursäkt om jag skriker åt honom eller gör något dumt. Men när vi väl fått förlåtelse, känns det inte lika hemskt längre. Men, mamma", sade Karin, "hur kan jag förklara det här för barnen i Primär? Treåringarna kommer inte att fatta ett dugg!"

Mamma var ivrig och hon hade en glimt i ögat. "Tror du att de skulle tycka om en berättelse med flanellografbilder?"

"Visst. Men hur kan jag göra en sådan om försoningen?"

"Tänk på ketchup", sade mamma hemlighetsfullt.

Karin såg förvirrad på henne, sedan ropade hon: "Vilket bra förslag!" och hoppade ner från soffan. Hon skyndade ut i köket efter papper, pennor och kartongark. Karin arbetade på sitt tal hela eftermiddagen, klippte ut figurer och tänkte på sin berättelse.

Nästa vecka glömde till och med solstrålarna att vicka på stolarna när Karin höll sitt tal. Hon satte upp en pappersfigur som såg ut som en ketchupflaska, sedan en bild av en sönderslagen flaska med en stor röd pöl under. Barnen blev förfärade vid tanken på att ha sönder två hela flaskor med klarröd ketchup.

Karin förklarade: "Vi kan göra misstag som verkar alldeles för hemska för att bli förlåtna. Men om vi omvänder oss, kan vi bli rena från synd, precis som ketchupen kan tvättas bort från golvet." Hon tog ner bilden av den sönderslagna flaskan och ersatte den med en bild av ett skinande rent golv.

"Jesus hjälper oss 'städa upp' när vi gör en synd, om vi känner oss verkligt ledsna över det vi gjort fel och försöker reparera skadan. Han har lidit för våra synder, så att vi inte behöver ha skuldkänslor för alltid. Han hjälper oss att må bra igen när vi har omvänt oss."

Hon avslutade sitt tal med ett skriftställe från Bibeln som förklarar att även om våra synder är blodröda, kan vi bli vita som snö genom omvändelse, tack vare försoningen (se Jesaja 1:18).

När Karin satte sig tittade hon på mamma som satt på bakersta raden i Primärs rum. Mamma blinkade åt henne och Karin log tillbaka. Detta var det bästa tal hon någonsin hållit. Kanske resten av familjen skulle vilja att hon höll det igen på familjens hemafton! □

En dopbok

Elise Black
ILLUSTRATION FÖRFATTAREN

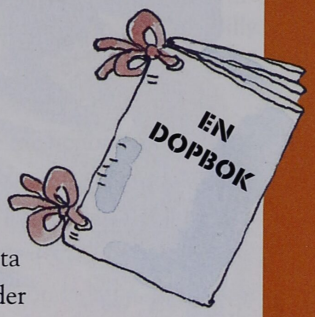

Klistra denna sida på en bit kartong och be en vuxen klippa ut de två remsorna. Vik remsorna som ett dragspel längs linjerna, med titelbladet överst på första remsan och bilden av biskopens intervju överst på andra remsan. Gör hål vid markeringarna, lägg ihop de två vikta remsorna – med titelbladet överst – och bind ihop dem med ett snöre eller band så som bilden visar. Berätta för din familj om vad som händer på bilderna. □

vik vik vik

vik vik vik

Fasta för Billy

Gloria Pope (bygger på en verklig händelse)

Nioåriga Heidi var sig inte riktigt lik när hon kom hem efter skolan denna kyliga eftermiddag. I stället för att slänga sin jacka när hon kom in genom dörren, hängde hon omsorgsfullt upp den på kroken. I stället för att kasta sig över kylskåpet som en hungrig varg, såg hon lugnt ut genom fönstret som om hon tittade efter något på andra sidan trädgården.

”Hej där!” sade mamma och försökte fånga hennes uppmärksamhet.

Heidi såg ut som om hon vaknat upp ur en dröm, när hon tittade på sin mamma och log. ”Och hur har du haft det i dag, mamma?”

Mamma torkade av händerna på förklädet och granskade Heidis ansikte. ”Jag har haft en fin dag. Hur har du själv haft det?”

”Tja . . . ”, började Heidi sakta, ” . . . annorlunda.”

”Jag tror dig. Du ser ut att vara på en annan planet.”

”Nja, kanske inte så långt. Men åtminstone ända borta i Arkansas.”

”Arkansas ligger långt från Kalifornien. Vad fick dig att tänka på Arkansas?”

Mamma skar ett äpple i fyra bitar och gav en bit till Heidi, som höll den försiktigt i handen.

”Det finns en ny pojke som heter Billy. Han kommer från Arkansas och ska börja i vår klass i morgon. Min lärare sade att båda hans föräldrar hade varit i en bilolycka. Hans mamma dog, och hans pappa ligger på sjukhus och kommer förmodligen inte heller att överleva. Billy skickades hit till Kalifornien för att bo hos en farbror.” Heidi tittade ner på äpplet som hon höll i handen. ”Kan du tänka dig hur det skulle kännas att vara i den pojkens situation, mamma?”

”Nej, men du försöker verkligen tänka dig in i det, eller hur?”

Heidi nickade. ”Jag önskar bara att det var något jag kunde göra för honom. Han kommer att känna sig mycket ensam i morgon.”

”Jag är säker på att det finns något du kan göra för att hjälpa honom. Låt oss tänka ut något.”

”Jag kan le mot honom.”

”Det var en bra idé.”

”Jag kan visa honom runt i skolan och berätta om våra klassrumsrutiner.” Heidi lutade hakan mot handen och såg upp på sin mamma. ”Men det räcker inte. Finns det inget speciellt som jag kan göra?”

”Jo, det *finns* något speciellt som vi kan göra för Billy. Något som säkert skulle hjälpa honom.”

”Vadå?”

”Du och jag kan fasta och be för honom. Vi kan be vår himmelske Fader välsigna honom så att han känner sig lugn i sitt nya hem och i sin nya skola. Vi kan också be för hans far. Vad tror du om det?”

Heidi tänkte en stund på fastesöndagarna. Hon hade lärt sig att om man fastade skulle man känna Anden, men hon brukade bara känna sig hungrig och tjurig. Hon tvekade, men sedan var det något inom henne som sade att det skulle gå bra. Hon log mot sin mamma. ”Ja, det gör vi!”

Just då kom Heidis trettonårige bror Chris in i köket. Eftersom han hört Heidis sista kommentar, frågade han: ”Gör vad?”

Mamma berättade kortfattat för Chris om Billy och förklarade deras plan. Chris sade: ”Jag vill också fasta med er.”

”Vill du verkligen det?” frågade Heidi.

”Visst”, sade han och sträckte sig efter kakburken. Med handen på burklocket hejdade han sig och frågade: ”När börjar vi?”

ILLUSTRATION SHERRY THOMPSON

”Efter middagen”, svarade mamma.

Nästa dag såg Heidi lite blek ut när hon kom hem, men hon var glad.

”Jag som trodde det var svårt att fasta på söndagarna! Försök sparka boll och se alla andra äta lunch! Men jag tror vår fasta och våra böner hjälpte Billy.”

”Bra! Berätta vad som hände.”

”När jag log mot honom, log han tillbaka. De andra barnen var snälla mot honom, och han blev vän med ett par pojkar mot slutet av dagen.”

”Vad roligt”, sade mamma.

”Och sedan – det var konstigt”, fortsatte Heidi. ”Du vet hur jobbigt jag har tyckt det har varit på sista tiden, när en del barn har sagt så många fula ord?” Mamma nickade, och Heidi fortsatte. ”Det var så märkligt för jag hörde samma svordomar, men av någon anledning kom de inte in i mitt huvud. Det var som om min hjärna var beskyddad hela dagen från att bli smutsig! Bra, va?”

”Vad underbart, Heidi”, sade mamma och log.

”Jag är verkligen trött, men jag känner mig glad. Jag hoppas Billy känner samma frid som jag gör just nu.”

Mamma gav henne en liten kram. ”Jag tror att han gör det.”

När Chris kom hem slängde han sig i närmaste stol och lät sin tunga ryggsäck dunsa i golvet. Han lutade huvudet mot nackstödet och slöt ögonen. ”När ska vi äta?”

”Låt oss avsluta vår fasta med en bön. Vi ska snart äta middag”, sade mamma. ”Men berätta först hur din dag har varit.”

”Jag kände mig ganska svag i kroppen, men jag tänkte hela tiden på Billy och det hjälpte”, sade Chris. ”Att hoppa över ett par måltider är inte så farligt om det hjälper honom att må bättre.”

När de tre knäböjde för att uppsända ännu en bön för Billy lade mamma armarna runt sina barns axlar. Var det som hon inbillade sig, eller hade hennes barn vuxit lite den dagen? □

"VANDRA MED MIG"

Det är ett sällsynt privilegium att få leva på jorden när tiden går över i ett nytt årtusende. Som sista dagars heliga förstår vi den oändliga innebörden av vår Herres och Frälsares, Jesu Kristi, födelse för omkring två tusen år sedan. "Gud sände sin enfödde Son till jorden för att utföra minst två saker som ingen annan kunde utföra", sade president Howard W Hunter. "Den första uppgiften som Kristus hade . . . var att återlösa hela mänskligheten från fallet, ge oss försoningen för Adams överträdelse och för våra synder om vi accepterar och följer honom. Den andra stora uppgiften han utförde var att vara ett fullkomligt föredöme i att leva rättfärdigt, att visa godhet och barmhärtighet och medkänsla, för att resten av mänskligheten skall veta hur man skall leva, veta hur man skall fulländas och hur man skall bli mer gudalik" ("Vad slags män bören I då icke vara?", *Nordstjärnan*, juli 1994, s 62).

DEN LEVANDE KRISTUS

Nästan 600 år före Frälsarens födelse insåg profeten Nephi betydelsen av Jesu Kristi mission: "Vi tala om Kristus, vi fröjda oss i Kristus, vi predika om Kristus, vi profetera om Kristus och vi skriva i överensstämmelse med våra profetior, på det våra barn må veta på vilken källa de måste rikta sina blickar för att få förlåtelse för sina synder" (2 Nephi 25:26). I dag fortsätter vi att dyrka Herren som en levande, förhärligad varelse som älskar oss och som är personligt intresserad av vår välfärd. Att han levde och dog för omkring 2 000 år sedan är allmänt känt. Att han lever och leder sin kyrka i dag bekräftas genom personlig uppenbarelse och genom hans tjänares inspirerade vittnesbörd samt frukten av deras arbete.

HANS ÖMMA VÅRD

Äldste Bruce C Hafen i de sjuttios kvorum intygar: "Var och en får smaka livets bittra aska, från synd och underlåtenhet till sorg och besvikelse. Men Kristi försoning kan lyfta upp oss från askan till skönhet, på vingarna av ett fast löfte om odödlighet och evigt liv. På detta sätt vill han lyfta upp oss, inte bara vid livets slut, utan varje dag i livet" ("Huvudprydnad i stället för aska: Jesu Kristi försoning", *Nordstjärnan*, apr 1997, s 48).

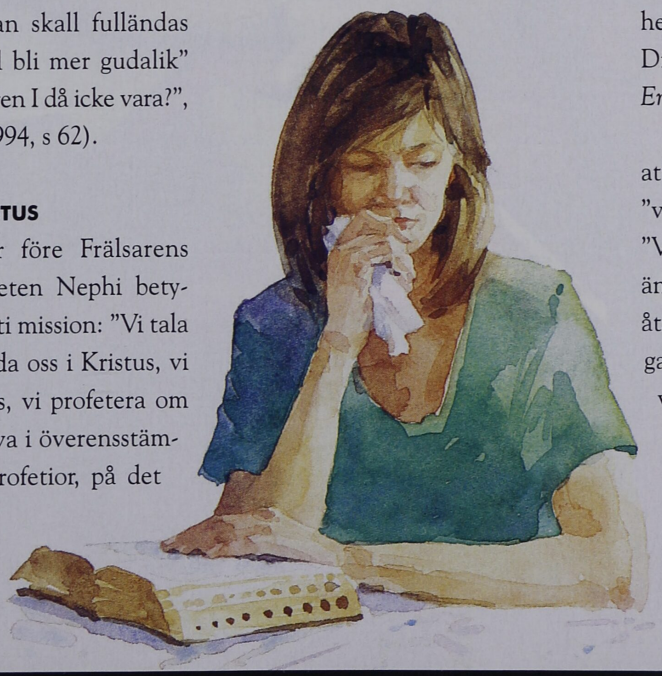

Herren är alltid medveten om våra behov och är villig att hjälpa. En syster berättar hur hon bad till sin himmelske Fader och välsignades genom försoningens kraft: "Jag hade ingen att vända mig till, ingen plats att gå till, bara mina knän att ställa mig på. Jag bad som aldrig förr. Jag fastade troget, med ett syfte och ofta. Jag läste och studerade skrifterna från pärm till pärm för första gången i mitt liv . . . Och han fanns där. Han hörde min ödmjuka vädjan. Han lade kärleksfullt armen om mig. Han förlät mina synder och visade mig en bättre väg. Jag förundrades över den lycka, den framgång och de möjligheter som kom in i mitt liv" ("After Divorce: Clearing the Hurdles", *Ensign*, aug 1985, s 50).

Vi kan närma oss Frälsaren genom att följa hans ömma uppmaning att "vandra med mig" (se Moses 6:34). "Vi måste lära känna Kristus bättre än vi gör, vi måste ha honom mer i åtanke, vi måste tjäna honom modigare än vi gör. Då skall vi dricka vattnet som springer upp med evigt liv och skall äta av livets bröd" (*Nordstjärnan*, juli 1994, s 62). □

20982180 EUROPE NORTH AREA (SWEDISH)

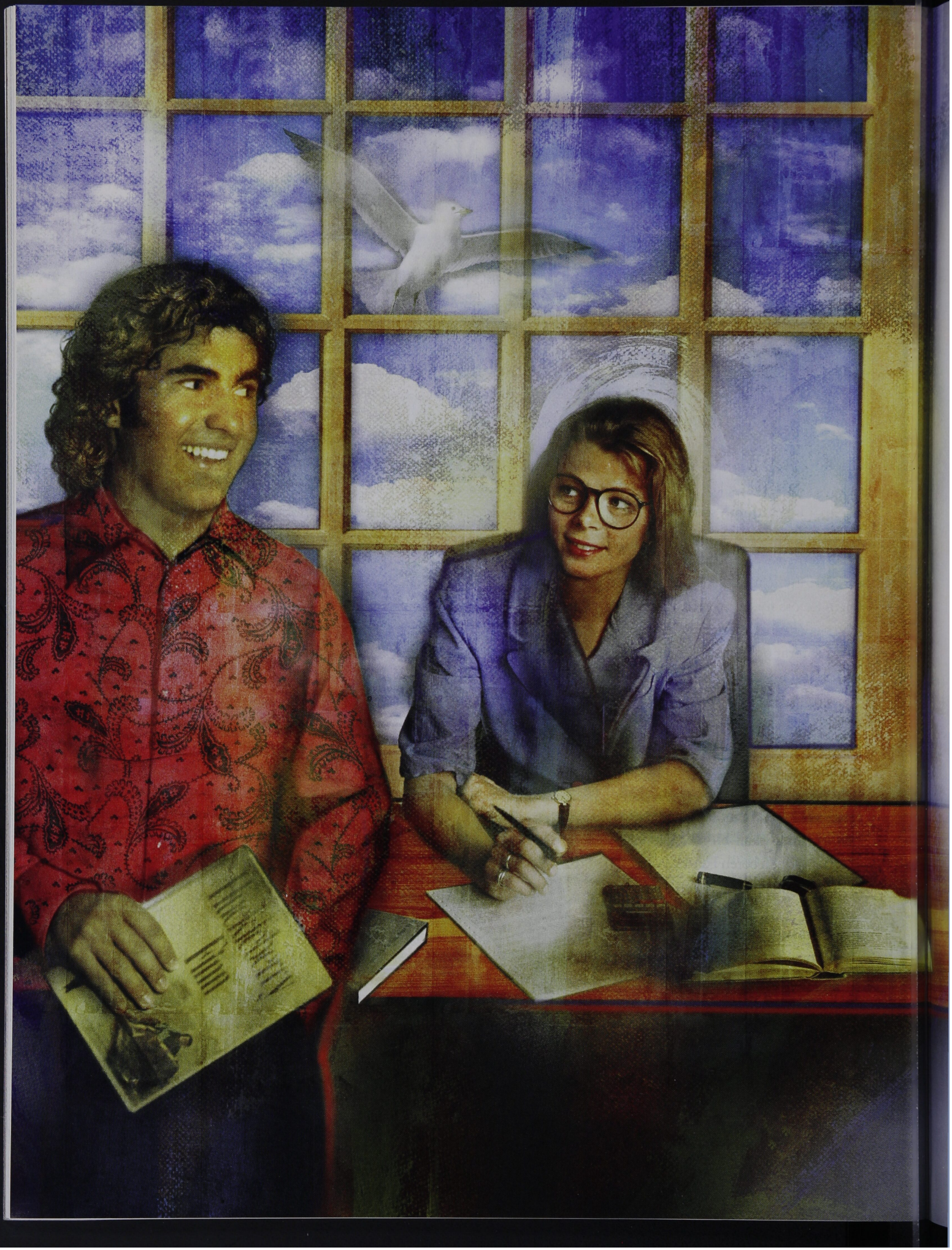

VINGAR

Anne Yelvington Lynch
ILLUSTRATION CARY HENRIE; BILDEN ARRANGERAD

Jag träffade William första dagen under mitt tredje år som engelsklärare på högstadienivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Han var liten och mörkögd. Håret var fullt av små blonda lockar. Han var inte speciellt tilltalande utan smutsig och, vilket jag snart kom att upptäcka, nästan helt analfabet. Det var i början på 1970-talet, när det var populärt med långt hår bland de unga och drogerna började bli ett stort problem. Jag tänkte: *Här har vi ännu ett offer för drogkulturen.* Det gjorde mig ledsen.

Efter några inledande ord bad jag klassdeltagarna, som jag alltid gör första dagen i skolan, att skriva lite om sig själva. Medan blicken gick från den ena eleven till den andra, lade jag märke till att William kämpade ihärdigt med sin text. Han höll pennan i ett järngrepp och slickade på spetsen var och varannan minut. William höll ansiktet tätt intill papperet, och rynkade koncentrerat på ögonbrynen.

De övriga i klassen blev klara med uppgiften ganska snabbt och blev rastlösa. Jag lät dem gå ut. Det tog William 40 minuter att skriva några rader, och när han till slut överlämnade dem till mig, kunde jag inte läsa dem. Han stod bredvid mitt skrivbord och stirrade på mig medan jag tittade på papperet.

"Du vill jag ska läsa det för dig?" sade han.

"Ja."

"Om någon visar mig, kan jag lära mig det. Om jag hade den andra boken, kunde jag arbeta på den. Jag är inte dum." Jag gav honom *Huckleberry Finn*.

"Jag heter William och jag lever på statlig pension och bor i min bil som står i en tom verkstad. Jag är 19 år och har varit alkoholist sedan jag var 11. Nu har jag bestämt mig för att börja studera."

Jag hade aldrig förut undervisat någon elev som knappt kunde läsa och skriva. Jag hade ingen aning om hur jag skulle handskas med problemet.

"Du har stavat alla orden fel", sade jag.

William såg bestört ut. "Jag kan lära mig", sade han.

"Gärna för mig. Jag ska texta orden som de ska se ut, och när du kommer till skolan i morgon, vill jag se dig skriva dem."

"Ett stavningsprov", sade han, som om det var ett magiskt ord.

Jag vände bort blicken från honom. "Hör nu, William . . . " Jag tänkte säga att det skulle vara omöjligt för honom att gå i klassen, att han kunde så lite att han skulle bli efter med en gång, och att det inte fanns något hopp om att han skulle komma ifatt de andra. Jag tänkte säga att han omöjligtvis kunde lyckas. Men istället sade jag: "Dina grundkunskaper är lite begränsade. Hur hårt är du villig att arbeta?"

Han såg mig stint i ögonen.

"Vi ska lära oss om svåra författare – till exempel Shakespeare och Twain."

"Vilka är det?"

"William Shakespeare. Mark Twain."

"Oj", sade han. Och efter en stunds tystnad tillade han: "Jag kan lära mig."

”Det kommer inte att bli lätt för dig”, sade jag, ”men om du anstränger dig ordentligt . . . ”

Jag förväntade mig inte att någonsin få se honom igen, men följande dag var William den förste som kom in i rummet. Han satte sig längst fram och medan jag undervisade följde hans ögon mina med spänd uppmärksamhet. Han drog ihop ögonbrynen till ett streck och lyssnade med munnen en aning öppen. När lektionen var slut ställde han sig bredvid mitt skrivbord och stirrade på mig en lång stund.

”Vad är det?” frågade jag irriterat.

”Jag kan börja stava nu”, sade han.

Och stavade gjorde han. Han hade lärt sig alla orden utantill, och efterhand som jag sade dem högt skrev han snabbt ner dem.

Han stod bredvid och såg på när jag rättade hans uppgift genom att markera varje rätt ord och sedan skriva ett MVG och JAG ÄR MYCKET STOLT ÖVER DIG med stora bokstäver överst på sidan. För första gången såg jag William le. Han tog provet, vek ihop det försiktigt och lade det i bröstfickan på skjortan.

”Nu”, sade han, ”skulle jag vilja bli bättre på att läsa. Har du något jag kan låna?”

”Jag tror inte jag har något lämpligt”, sade jag och öppnade skrivbordslådan för att se om där fanns några tidningar och böcker.

”Den här då?” sade han och pekade på *Huckleberry Finn*.

Min hand tvekade, och sedan skakade jag på huvudet. ”Den skulle vara för svår för dig.”

”Jag har gjort svåra saker i hela mitt liv”, sade han.

Jag tog fram *Elefanten Ellie lär sig flyga*, en av min dotters böcker, ur skrivbordslådan.

”Den är för små barn”, sade han.

”Den är för dem som just lärt sig läsa”, sade jag och räckte den till honom.

”Jag vill ha den andra.”

Utan att bry mig om vad han sade slog jag upp barnboken och började läsa högt. Jag följde med med fingret under varje ord medan han stod bredvid mig och såg på och lyssnade.

”Låt mig göra det nu.” Han läste hackigt och med stor svårighet. ”Där ser du, om någon visar mig, kan jag lära mig det. Om jag hade den andra boken, kunde jag arbeta på den. Jag är inte dum.”

Jag gav honom *Huckleberry Finn*.

Varje dag skickade jag hem William till verkstaden med en ordlista, som han höll i ett hårt grepp i ena handen, och med en av min dotters böcker under armen. Varje morgon kom han tillbaka och kunde alltsammans. Några veckor senare lämnade han tillbaka Twains bok. ”Jag har läst den”, sade han, och det stolta uttrycket i hans ansikte fick mina ögon att tåras.

Den veckan gav jag honom en påse som innehöll en tvål, en tvättlapp, en handduk och deodorant. ”Det här är också en viktig del av utbildningen”, sade jag.

Han tittade först i påsen och såg sedan häpet på mig. Men nästa dag var William ren. Och han läste och skrev med större självförtroende. Han hade gjort så stora framsteg att han insisterade på att det också skulle bli hans tur att läsa upp dikter från vår litteratur. Och varje dag stannade han kvar efter lektionen i en timma för att tala med mig. Han ställde fråga efter fråga och jag försökte besvara dem.

Hans iver att lära smittade av sig, och snart började även tre andra elever stanna kvar. Det var Suzy, som senare utbildade sig till sjuksköterska; Jody, som fortsatte läsa och doktorerade i biologi; och George, som tänkte bli läkare men som dog i en motorcykelolycka den våren.

Alla i klassen tog mycket illa vid sig av Georges död, och vi tillbringade den dagen med att tala om hur förgängligt livet är. Vi försökte också besvara de eviga frågorna – var kommer vi ifrån, vad gör vi här och vad händer när vi dör? Jag lärde klassen att kunskap är makt, att Guds härlighet är intelligens och att allt vi tar med oss från den här världen till nästa är vårt släktskap med andra och kunskapen som vi skaffar oss i detta liv.

”Det finns två sätt att lära sig på för de flesta människor”, sade jag till dem. ”Ett är genom erfarenheter – och

Vid ett tillfälle frågade han om han fick läsa min Mormons bok. Jag gav honom en, och en vecka senare fick jag höra att han ringt det nummer till missionärerna som jag hade skrivit i mitt vittnesbörd på första sidan.

livet varar inte tillräckligt länge för att vi ska kunna få all vår kunskap på det viset. Det andra är att läsa." Jag uppmuntrade dem att breda ut sina vingar och lära medan de var unga och fyllda med energi och entusiasm.

En dag kom William till klassen med en lista över citat som han hade skrivit av på biblioteket, och han läste upp dem för oss. "Kunskap är de vingar vi flyger med", var ett citat han tyckte speciellt mycket om.

"Se hur jag flyger, fröken!" Han bredde ut sina armar, flaxade med dem och fick de andra eleverna och mig att skratta.

William (detta geni – det enda verkliga geni jag någonsin undervisat) var min elev i engelska i två år. När han tog sin examen, satt jag i publiken och såg stolt på med tårfyllda ögon. Han skrev in sig på vuxengymnasiet och fortsatte sin utbildning. Då och då kom han upp till mitt kontor under veckan och lät mig få del av sin begeistring över sin nya värld. Varje fredagseftermiddag lånade han en av mina böcker, som han snabbt läste och återlämnade. Vid ett tillfälle frågade han om han fick läsa min Mormons bok. Jag gav honom en, och en vecka senare fick jag höra att han ringt det nummer till missionärerna som jag hade skrivit i mitt vittnesbörd på första sidan. Han fick Den kostbara pärlan av mig när han döptes.

Förra våren fick jag ett kort från William. Han undervisade i spansk och amerikansk litteratur vid ett stort universitet. "Vi läser *Huckleberry Finn*", skrev han, "och jag har aldrig varit lyckligare. Jag tycks ha lätt för språk." Han fortsatte: "Kommer du ihåg för flera år sedan när du var tvungen att lära mig engelska? Jag tackar dig för allt du gjorde för mig! Tack för att du lånade mig dina vingar tills mina egna hade vuxit ut." □

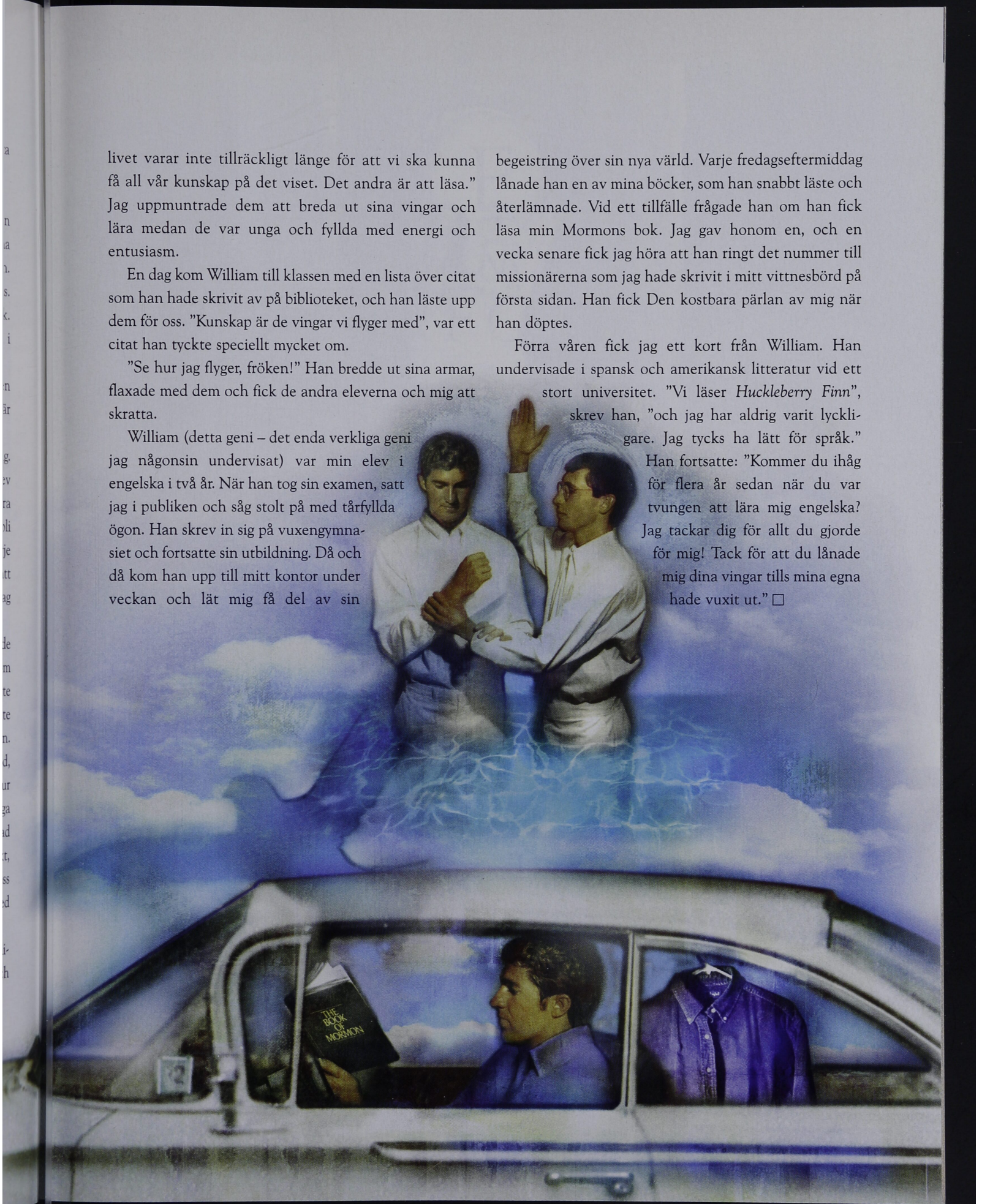

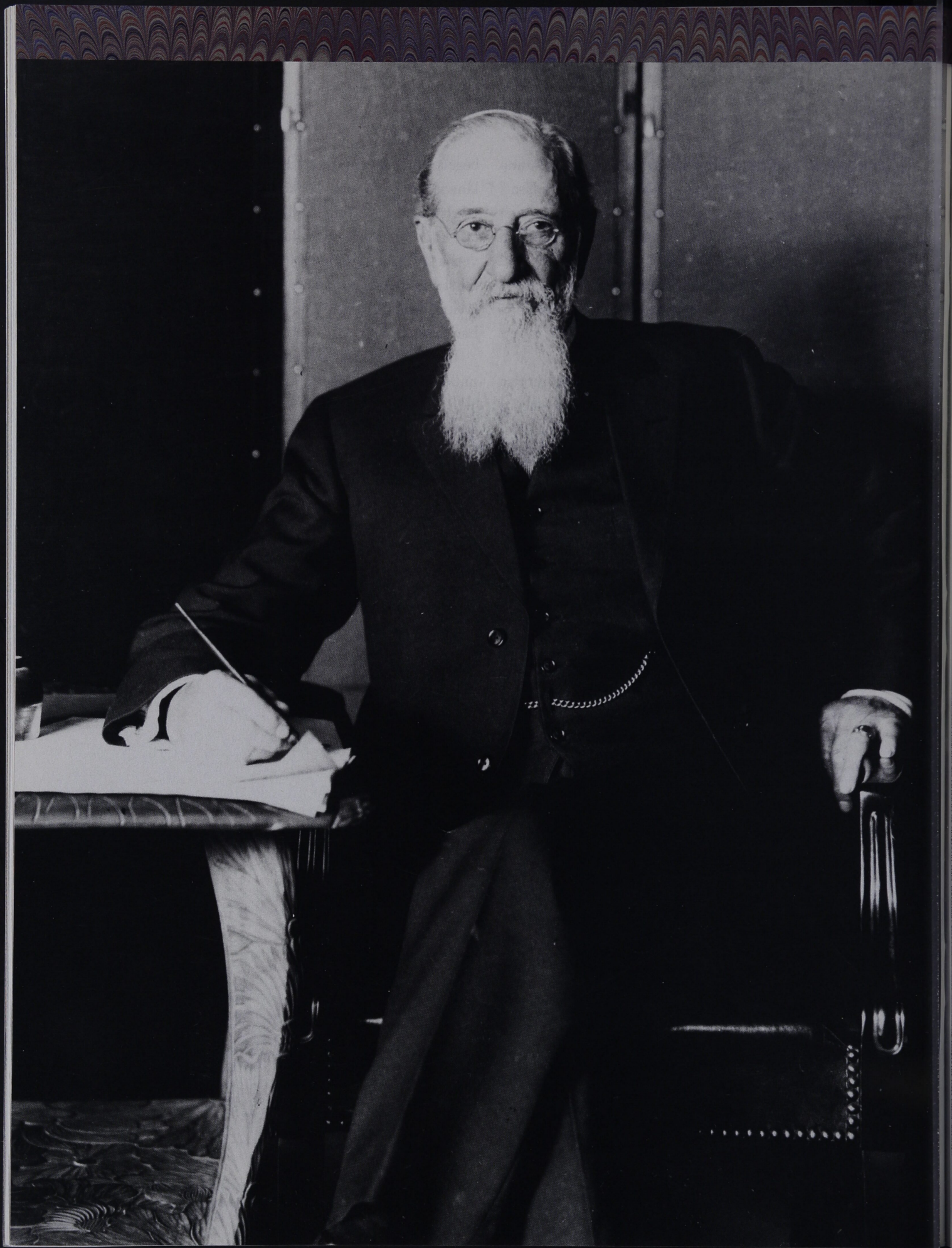

Joseph F Smith
FRIDSFURSTENS EFTERFÖLJARE

Jill Mulvay Derr och Heidi S Swinton

Joseph F Smith, kyrkans sjätte president, föddes den 13 november 1838, mitt under förföljelserna i Missouri. Han dog den 19 november 1918, åtta dagar efter det att en fredsöverenskommelse avslutat andra världskriget. Väl förtrogen med sorg och lidande, våld och förföljelse, ville han "vara en fridstiftare, en rättfärdighetens förkunnare". Därför undervisade han om Jesu Kristi lärdomar med anmärkningsvärd skärpa och bemödade sig om "att inte bara predika rättfärdighet i ord utan också i handling".[1] Hans kraftfulla vittnesbörd om Återlösaren var det centrala budskapet i hans predikningar och själva kärnan i hans dagliga liv. Hans son Joseph Fielding Smith, kyrkans tionde president, sade kärleksfullt: "Han var till sin natur vänlig och god. En mer medkännande person, som led med den som led, som var mer villig att hjälpa de hjälplösa att bära sina bördor, och de förtryckta att återhämta sig, gick inte att finna bland alla medlemmar i kyrkan. Han var en fridstiftare, en fredsälskare."[2]

Som trofast son, rättfärdig make och far, och medlem i första presidentskapet från 27 års ålder tills han dog 80 år gammal, sökte president Joseph F Smith "vandra i ljuset liksom Kristus är i ljuset".

Joseph F Smith kände till den frid som kommer till "Kristi fridsamma efterföljare" (Moro 7:3), och han uppmanade de sista dagars heliga att gå framåt i sanning och helighet. Han visade vägen med sin egen fridsamma hållning. "Jag är bara ett barn, jag lär mig hela tiden", sade han år 1916. "Jag hoppas innerligt att allteftersom jag lär mig litet i taget, rad på rad, bud på bud, litet här och litet där, dag efter dag, månad efter månad och år efter år, det skall komma en tid då jag verkligen har lärt mig sanningen och känner den som Gud känner den och blir frälst och upphöjd i hans närhet."[3]

Melkisedekska prästadömets bröder och Hjälpföreningens systrar har möjlighet att följa med president Smith på hans resa under 2000 och 2001. Under dessa år kommer en samling av hans lärdomar att vara melkisedekska prästadömets och Hjälpföreningens studiekurs för fas 3-språken. Samlingen, som hämtats från hans predikningar och författarskap, är den andra i serien *Kyrkans presidenters lärdomar*.

Hyrum Smith

LYDNAD OCH OFFER, EN ARVEDEL

Joseph F Smiths önskan att följa Fridsfursten väcktes i barndomen. Av sina föräldrar lärde han sig att följa Frälsarens exempel i fråga om lydnad, offer och tjänande, också mitt under oroligheter och bekymmer.

På hösten 1838 väntade Hyrum och Mary Fielding Smith sitt första barn. Samtidigt tilltog konflikten mellan gamla missouribor och stora skaror nyanlända sista dagars heliga. När våldet bröt ut befallde guvernören de sista dagars heliga att lämna staten, annars skulle de bli utrotade. Hundratals medlemmar i kyrkan förlorade sin egendom och ett stort antal miste livet. Flera ledare i kyrkan – Hyrum, hans bror, profeten Joseph Smith, och andra – blev orättvist satta i fängelse. Flera år senare påbörjade president Smith en sammanfattning av sitt liv med dessa ord: "Jag föddes i Far West, Caldwell County, Missouri, 13 dagar efter det att min far tagits till fånga av pöbelhopen."[4]

Under fyra långa månader fick Hyrum och Joseph och andra utstå mycket lidande i Libertyfängelset. Mary Fielding Smith, som just fött sin "käre lille Joseph F", kämpade med att ta hand om sin nyfödde och fem efterlevande barn från Hyrums första äktenskap med Jerusha Barden Smith, som dött 1837.

Medan Mary var sängliggande, gick råskinn till angrepp mot familjen Smiths hem. De plundrade det på tillhörigheter och nästan kvävde nyfödde Joseph F med sängkläder som de kastade åt sidan. Med hjälp av sin syster Mercy Fielding Thompson förenade Mary och barnen sig med de heliga i den påtvingade flykten från Missouri. Hyrum kunde slutligen förena sig med familjen den 22 april 1839 i Quincy, Illinois, och i juni gav sig familjen iväg uppför

***Nedan, t v:* Hyrum Smiths hem i Kirtland, Ohio, under Joseph F Smiths besök där 1905. *Nedan, t h:* Joseph F Smiths far, Hyrum, och hans farbror, profeten Joseph Smith, led martyrdöden i Carthage, Illinois, 1844.**

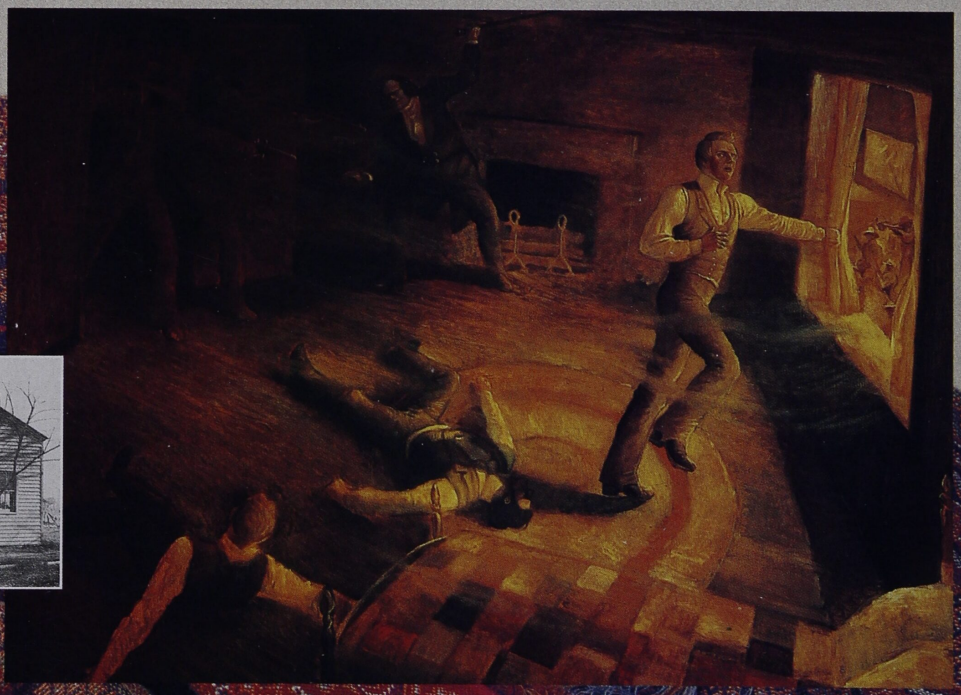

FOTO AV EN GRAVERING AV HYRUM SMITH, C R SAVAGE; FOTO AV EN STAL, LANA LEISHMAN; MED TILLSTÅND AV MUSEUM OF CHURCH HISTORY AND ART; MED TILLSTÅND AV DON C CORBETTS FAMILJ; MARY FIELDING OCH JOSEPH F FARDAS OVER PRAKTEN, AV GLEN S HOPKINSON

Mary Fielding Smith

Mississippifloden för att slå sig ner med andra heliga i Nauvoo i Illinois.

Många år senare, den 13 november 1874, på sin 36:e födelsedag, skrev Joseph F tankfullt: "Dagen var kall, dyster och hemsk, mycket lämplig för att fira den mörka och svåra dag då jag föddes, den dag då min far (Hyrum) och hans bror (Joseph) spärrades in i en fängelsehåla för evangeliets skull och de heliga drevs ut från sina hem i Missouri av en obarmhärtig pöbelhop. Det klara solskenet i min själ har aldrig helt och hållet lyckats fördriva svårmodets mörka skuggor från denna händelserika tid. Ändå har Guds barmhärtiga hand och hans vänligaste försyn alltid varit utsträckta mot mig på ett märkbart sätt, ända från min barndom, och mina dagar blir bättre och bättre genom ödmjukhet och strävan efter visdom och lycka i Guds rike. Målen i mitt liv blir allt mer uppenbara allt efter som tiden går och erfarenheterna växer. Dessa mål är att förkunna evangeliet, eller upprätta Guds rike på jorden, och rädda själar."[5]

Under fem relativt fridsamma år i Nauvoo iakttog Joseph F sin far när denne verkade som kyrkans patriark och som assisterande president till profeten Joseph. Det var här som unge Joseph F lärde sig om Jesu Kristi gudomliga uppgift och hans farbror Joseph Smiths profetiska kallelse. Han förstod att Joseph "var en Guds profet, att han var inspirerad såsom ingen annan människa i hans generation eller under de föregående århundradena hade varit, att han utvalts av Gud till att lägga grundvalarna för Guds rike".[6]

Joseph och Hyrum lönnmördades av en pöbelhop den 27 juni 1844. Joseph F hade ännu inte fyllt sex år, men bilden av hans farbrors "livlösa kropp tillsammans med min fars, efter det att de blivit mördade i Carthagefängelset" blev kvar hos honom länge.[7] Även om han aldrig glömde de "fruktansvärda scener som . . . fyllde tiotusentals hjärtan med sorg och bedrövelse", kom Joseph F till insikt om martyrskapets heliga innebörd för honom själv, hans familj och för kyrkan.[8] Under senare år bar han ofta vittnesbörd om att profeten Joseph Smith uppfyllde sin bestämmelse och beseglade sitt vittnesbörd med sitt blod.

President Smith vårdade också ömt minnena av sin mors orubbliga tro och villighet att offra. Under de åtta åren mellan Hyrums martyrskap år 1844 och Marys egen död 1852, ledde hon familjen över prärien till Stora Saltsjödalen, skaffade sig ett hem och en gård samt närde sina barns tro. President Smith ärade alltid sin mors villighet att "arbeta och slita och uppoffra sig dag och natt för det timliga välbefinnandet och de enkla välsignelser som hon kunde ge sina barn".[9] Mitt under hårda och svåra tider fann han stor tröst i hennes övertygelse om att "Herren visar oss en utväg".[10]

Nedan, t v: **Nioårige Joseph F gick tvärs över prärien 1848.** ***Nedan, t h:*** **Hans familj flyttade in i ett hus av soltorkat tegel i Salt Lake City 1850.**

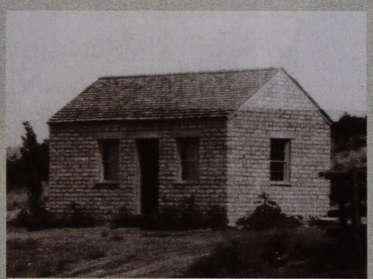

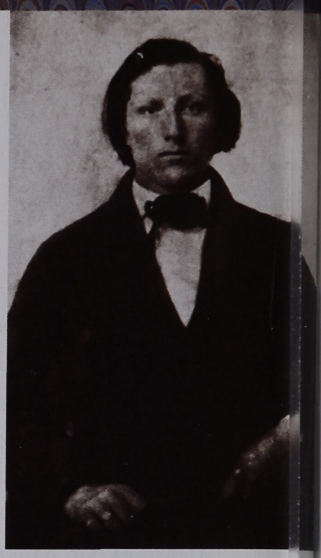

Joseph F Smith, omkring 19 år gammal, just hemkommen från Hawaiimissionen.

EN MISSIONÄR FÖR VÄRLDEN

Som ung missionär gjorde Joseph F allt som stod i hans makt för att föra Frälsarens verk ”till jordens mest avlägsna platser”.[11] Innan han fyllde 16 år antog han kallelsen att verka som missionär på Hawaiiöarna. Hans första område i oktober 1854 var Kula, där han gick helt upp i att lära sig hawaiiska språket och kulturen. Denne oerfarne yngling fann snart att människornas ”sedvänjor skilde sig från allt annat jag tidigare känt till, och deras mat, kläder, hus, ja, allt var annorlunda och främmande . . . I tre månader levde jag i denna avskildhet från världen, men berättelsen om denna korta period i mitt liv kan inte beskrivas. Jag hade gott om tid att försöka lära känna Herren och nalkas honom med hela min själ”.[12]

Samtidigt fann han att han kom närmare det hawaiiska folket. Han eftersträvade uppriktigt tungomålets gåva och lärde sig deras språk på hundra dagar. Han undervisade om evangeliet, ordnade upp missförhållanden, botade sjuka, drev ut onda andar och försökte återvinna dem som kommit på avvägar.

På öarna Maui, Hawaii och Molokai verkade han som presiderande äldste och lärde sig att ta emot och ge kärlek. Han skrev i sin dagbok i mars 1856 att en broder på Maui ”tog av sig sina skor och gav mig dem, sedan gick han själv barfota . . . Detta var ett uttryck för hans kärlek till mig som aldrig ska glömmas”.[13]

Som symbol för hawaiisk kunglig födslorätt gavs detta smycke i form av en krok till president Smith som ett erkännande av hans ledarskap. Det är gjort av en valtand och människohår.

FOTO LANA LEISHMAN, MED TILLSTÅND AV MUSEUM OF CHURCH HISTORY AND ART

FOTO JED CLARK

Några av Joseph F Smiths tillhörigheter, bland annat den hawaiiska upplagan av Mormons bok och Läran och förbunden och Den kostbara pärlan samt en "lei" som gavs till honom under ett besök på Hawaii 1915.

På Molokai fick han moderlig omvårdnad av syster Ma Mahuhii, som skötte om honom i tre månader när han låg svårt sjuk. Hon glömde honom aldrig, inte heller glömde han henne. "Iosepa, Iosepa", ropade hon när han besökte Hawaii nästan 50 år senare. "Mama, mama, min kära gamla mama!" svarade han.[14] De som verkat så olika honom själv i början av hans mission hade blivit hans familj.

Joseph F Smith i Liverpool 1861, under sin mission i Storbritannien.

President Joseph F Smith blev en livlig trons försvarare på sin första mission. På sin andra lärde han sig betydelsen av att undvika stridigheter och sluta fred. 1896 beskrev han för sin son Hyrum en händelse som inträffade under hans mission i England i början av 1860-talet: "Jag talade och sade att 'dagens apostlar har samma myndighet som apostlarna på Kristi tid hade, och att nutida apostlars ord var lika mycket värda som forna apostlars ord.' Någon i publiken ropade: 'Han hädar!' Detta var mer än mitt ungdomliga lynne kunde klara av."

Den handlingskraftige unge missionären argumenterade våldsamt med sin motståndare och "eldade upp Satans sändebud tills de glödde". President Smith sade att han lärt sig "en bra läxa" av sitt utbrott. "I fortsättningen lade jag band på min iver. Jag blev mer diplomatisk inför en blandad folksamling, och undvek att visa humör när någon var oförskämd mot mig. Faktum är att jag lärde mig att bli smädad utan att vara oförskämd tillbaka, att ta emot förolämpningar utan att återgälda, utom på ett ödmjukt och gentlemannamässigt sätt." Han sammanfattade: "Jag försökte alltid få mina lyssnare att känna att jag och mina kamrater var fridstiftare, och att vi älskade fred och samförstånd, att vår uppgift var att bana vägen, inte att förstöra, att bygga upp, inte att riva ner."[15]

EN KÄRLEKSFULL MAKE OCH FAR

President Smith förstod att den man eller kvinna som skulle upprätta fred inte bara måste predika rättfärdighetens principer utan också leva efter dem. Han ansåg att "själva grundvalen för Guds rike, för rättfärdighet, för framåtskridande, för utveckling, för evigt liv och evig tillväxt i Guds rike, läggs i det gudomligt instiftade hemmet".[16] Hans son Joseph Fielding Smith lade med beundran och tacksamhet märke till att hans far älskade sin familj "med en helig kärlek som sällan skådas och aldrig överträffas. Liksom Job i forna dagar bad han för dem natt och dag. Han bad Herren hålla dem rena och obesmittade på rättfärdighetens stig".[17]

Vid de många tillfällen "när döden invaderade hans hem . . . och hans små barn togs ifrån honom, sörjde han med förkrossat hjärta och var djupt bedrövad. Han sörjde inte som de sörjer som lever utan hopp, utan över förlusten av sina 'dyrbara juveler'".[18] Den 6 juli 1879 skrev Joseph F Smith i sin dagbok om sin sorg över dottern Rhondas död: "Jag lade henne på en kudde och gick över golvet med henne. Hon vaknade till lite men bara för en timme. Hon dog i min famn klockan tjugo minuter i två på natten. Endast Gud vet hur djupt vi sörjer. Fem personer har nu dött i min familj. Alla mina små, så djupt älskade! Å Gud, hjälp oss att bära denna prövning!"[19]

Han trodde att "det eviga livet bör börja i hemmet".[20] Han talade varmt om att frälsa sina egna barn och rådde föräldrarna att undervisa sina barn om evangeliet. "O Gud, låt mig inte förlora mina egna! Jag har inte råd att förlora mina egna som Gud har givit åt mig och för vilka jag är

Ovan: **Joseph F Smith och några av hans släktingar omkring 1895.**
Vänster: **Joseph F och Julina Lambson Smith på deras 50:e bröllopsdag 1916.**

1915 kom besked från första presidentskapet (här avbildat 1917) om att hemafton skulle hållas varje vecka. *Fr v:* President Charles W Penrose, andre rådgivare; president Joseph F Smith med hustru Julina; och president Anthon H Lund, förste rådgivare.

ansvarig inför Herren – de som är beroende av min vägledning, min undervisning och mitt rättfärdiga inflytande."[21]

Han talade uttrycksfullt om vad hemmet och familjen betyder för att man ska finna personlig frid: "Det finns alltför litet religiös hängivenhet, kärlek och gudsfruktan i hemmet. Det finns alltför mycket världslighet, självviskhet, likgiltighet och brist på vördnad i familjen, annars skulle dessa brister inte dominera så som de gör utanför hemmet. Det är alltså hemmet som behöver reformeras." Han var säker på vad som skulle ge harmoni: "Låt kärlek, frid och Herrens ande, vänlighet, barmhärtighet och uppoffringar för andra överflöda i era familjer. Bannlys hårda ord, avund, hat, elakt tal, oanständigt språk, gliringar och hädelser och låt Guds ande ta era hjärtan i besittning. Lär era barn detta, i anda och kraft och med stöd i det personliga uppförandet. Låt dem se att ni är uppriktiga och lever som ni lär."[22]

Till dem som har barn som gått vilse, gav han rådet: "Tala vänligt till dem . . . förmå dem att känna som ni känner, att intressera sig för det som ni är intresserade av, att älska evangeliet som ni älskar det, att älska varandra såsom ni älskar dem, att älska sina föräldrar såsom föräldrarna älskar sina barn."[23]

För att ytterligare stärka familjen mot världens bedrägligheter framlade han 1915 att hemafton skulle hållas varje vecka. President Smith och hans rådgivare utlovade frid och stora välsignelser till dem som höll hemaftnar: "Kärleken i hemmet och lydnaden till föräldrarna kommer att öka. Tron utvecklas i hjärtat hos Israels ungdomar och de får kraft att bekämpa ont inflytande och frestelser som ansätter dem."[24]

Något av Joseph F Smiths omfattande författarskap, däribland hans syn om de dödas återlösning – nu L&F 138.

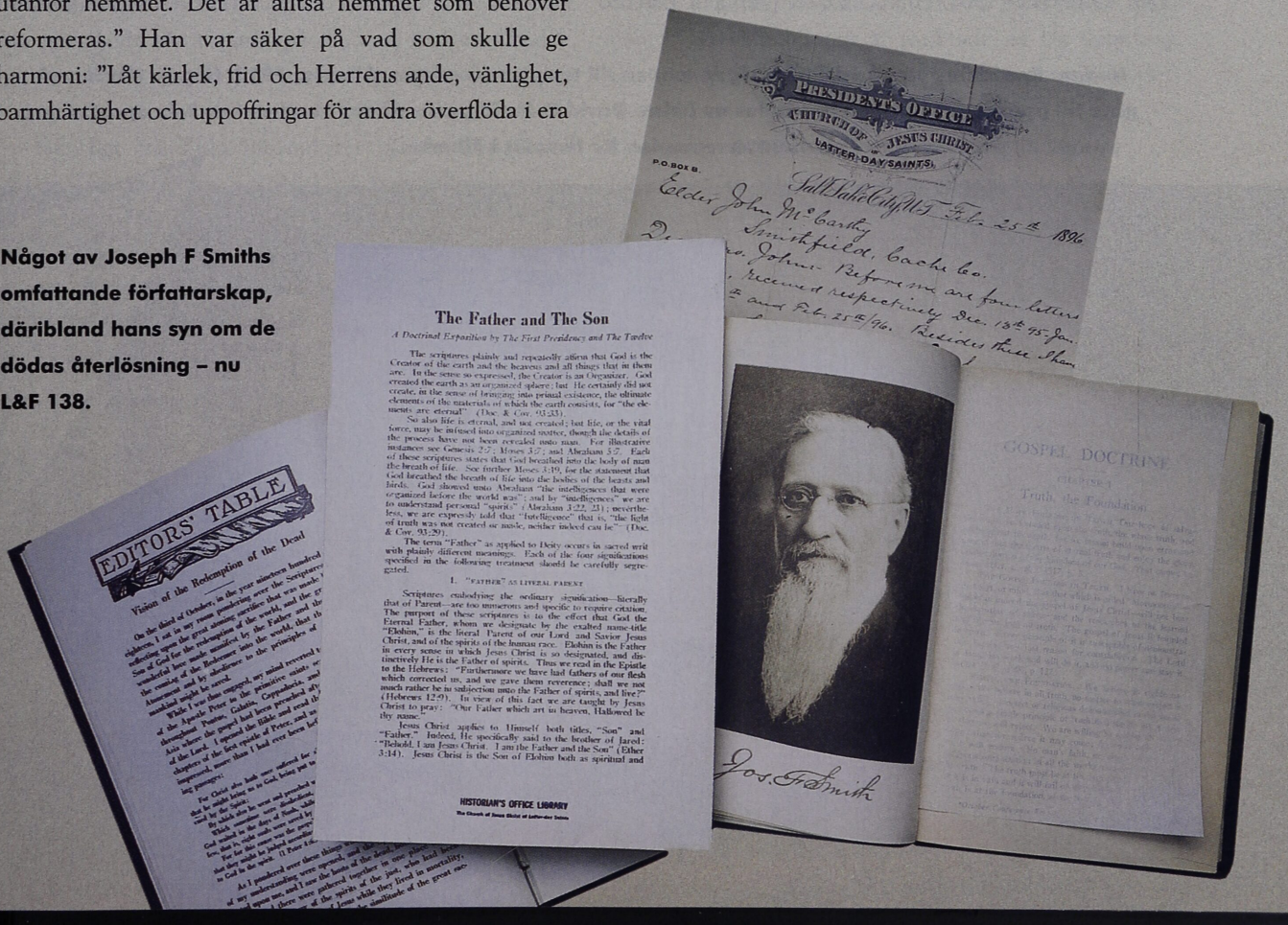

Första presidentskapet och de tolv apostlarnas kvorum 1869. Joseph F Smith, rådgivare i första presidentskapet, sitter längst till höger.

ETT SÄRSKILT VITTNE OM JESUS KRISTUS

Såsom apostel och kyrkans president fick Joseph F Smith en allt större förmåga att känna kristuslik kärlek, och han försökte förbereda de sista dagars heliga att få välsignelserna av ett fridfullt liv. År 1866, 27 år gammal, ordinerades han till apostel och medlem i första presidentskapet. Han skulle komma att verka i de tolv apostlarnas kvorum och första presidentskapet i mer än ett halvt sekel. Den 17 oktober 1901, en vecka efter president Lorenzo Snows död, blev president Smith, 62 år gammal, ordinerad och avskild som den sjätte presidenten för Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

I sitt första tal som kyrkans president, talade han bedrövad om det åtlöje och den förföljelse de sista dagars heliga genomlidit. ”Herren avser att förändra detta sakernas tillstånd”, förkunnade han profetiskt, ”och göra oss kända för världen i sanningens ljus – som sanna gudsdyrkare” vars uppgift i denna värld ”är att göra gott, att

***Nedan*: President Joseph F Smith invigde tomten till templet i Cardston, Alberta, 1913. *Höger:* Mursleven gavs till president Smith och användes av äldste David O McKay, som då var medlem i de tolv apostlarnas kvorum, i hörnstensceremonien för templet i Alberta.**

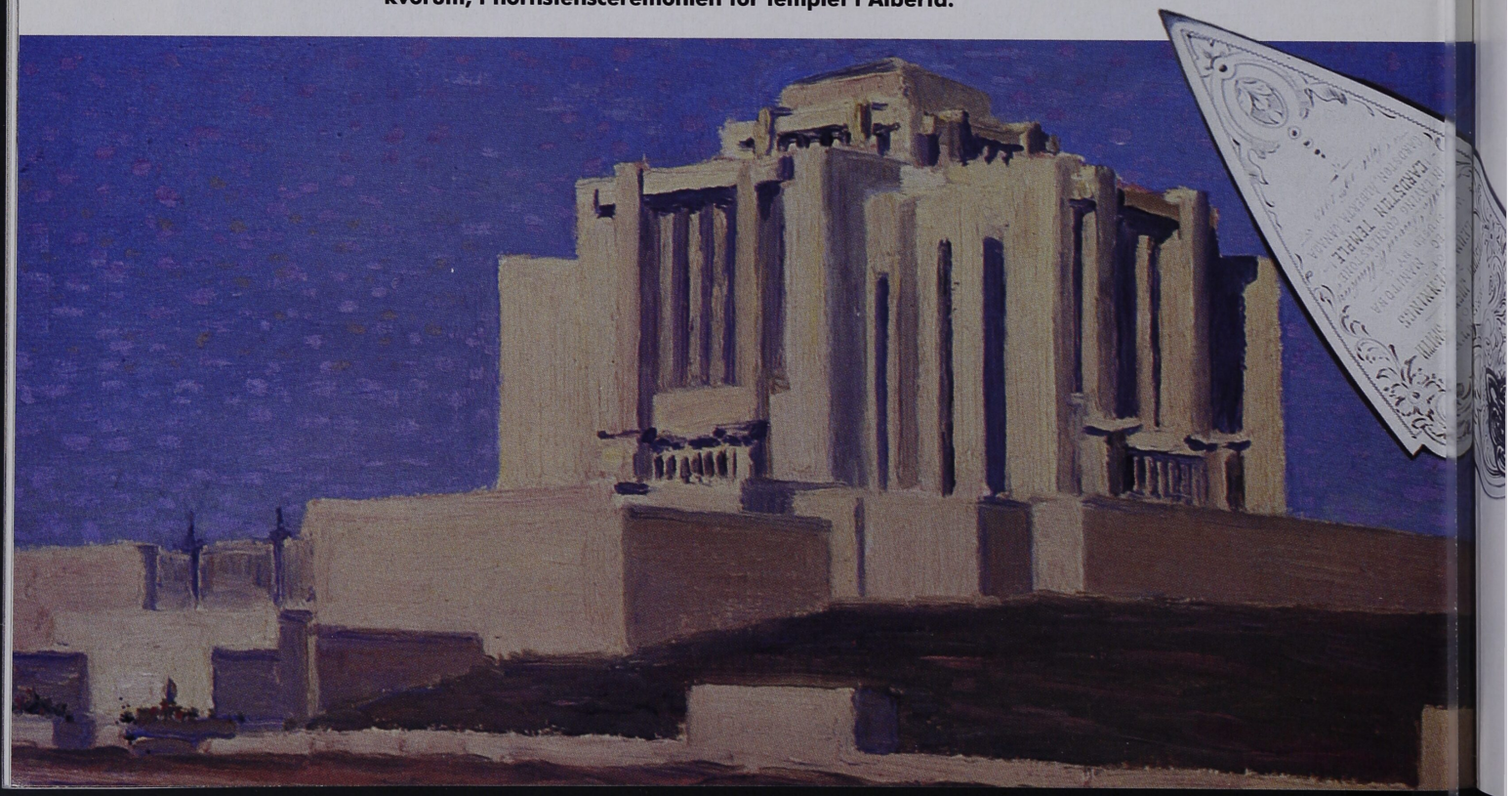

MÅLNING AV TEMPLET I CARDSTON, ALBERTA, AV LECONTE STEWART. FOTO AV MURSLEV: JED CLARK

trampa ogudaktigheten under våra fötter, att upphöja rättfärdigheten, renheten och heligheten i människornas hjärtan, och att i våra barns sinnen grunda framför allt en kärlek till Gud och hans ord, vilket i dem skall vara en källa till ljus, styrka, tro och kraft".[25]

FOTO MED TILLSTÅND AV KYRKANS ARKIV

En grupp från Utah, med bland annat president Smith (i mitten), i Washington 1888 för att ansöka om att Utah skulle betraktas som självständig stat.

Han lovade de heliga att om de levde närmare Herren, skulle de få större del av Anden. Han bönföll dem sedan att "i era hjärtan och i djupet av era själar [känna] att ni vill förlåta varandra och från denna stund aldrig hysa agg mot någon medmänniska".[26] Han levde som han lärde och vägrade att låta ständiga angrepp mot hans karaktär göra honom bitter och hämndlysten. "Andan i världen är illvillig",[27] sade han, när han rådde de heliga att sätta värde på Andens frukter: "kärlek, glädje, frid, tålamod, vänlighet, godhet, trofasthet, ödmjukhet och självbehärskning" (Gal 5:22–23).

Fientligt inställda journalister gjorde honom till föremål för nedsättande artiklar och ärekränkande skämtteckningar. Hans dotter Edith Eleanor minns: "Några i skolan kom med falska rapporter och lögner om min far. En dag kom jag hem från skolan och var rasande. När min far kom in den kvällen sade jag till honom: 'Pappa, varför gör du ingenting? Du låter de där stygga männen utnyttja dig, och trycka alla de där lögnerna!' Hennes far tittade på henne, log och sade: 'Lilla vän, bli inte så upprörd. De skadar mig inte det minsta. De skadar bara sig själva. Vet du inte, mitt kära barn, att den som ljuger skadar sig själv mer än någon annan?'"[28]

För sina barn och kyrkan bekräftade president Smith det som han lärt sig som pojke: "Låt den onde uttömma sina krafter och göra sitt värsta. Herren kommer att vara starkare än han, och i slutänden göra det till något gott för sitt verk."[29]

När han undervisade om fridens evangelium, sade han: "Om våra hjärtan är inriktade på att uppriktigt tjäna Gud och hålla hans bud, vad blir frukterna av det?

I december 1905 reste kyrkans ledare till Sharon i Vermont för att inviga ett monument över Joseph Smith. Gruppen stannade till vid kullen Cumorah (nedan) och den heliga lunden (infälld).

1906 besökte president Smith (mittraden, andra fr h), äldste Heber J Grant (mittraden, längst t h), dåvarande medlemmar i de tolv apostlarnas kvorum, samt Charles W Nibley (mittraden, tredje fr h), Brittiska missionen.

Vad blir resultatet? . . . Människorna fylls av förlåtelsens anda, av barmhärtighet, av oskrymtad kärlek . . . Vi ser fram mot den tid då vi kan nå den härliga och upphöjda norm som vår Herre Jesus Kristus givit oss genom sitt föredöme, liv och mission."[30]

President Smiths gode vän Charles W Nibley (1849–1931), som senare blev rådgivare i första presidentskapet, sade om honom: "Han blev en av de mest toleranta människor . . . och även om han kunde fördöma synden med sådan rättfärdig vrede som man sällan brukade skåda hos någon, hade han ändå medkänsla och medlidande med den stackars syndaren."[31] Loleka Koleka, en av hans trogna hawaiiska vänner, lovordade honom som "den allra högste Gudens tjänare, en man med ett öppet hjärta fyllt av kärlek".[32]

President Joseph F Smith med sin familj och en stor grupp hawaiiska medlemmar i Honolulu 1909.

Under åren 2000 och 2001 kommer melkisedekska prästadömets bröder och Hjälpföreningens systrar att studera president Joseph F Smiths lärdomar.

Tusentals sörjde president Joseph F Smiths död den 19 november 1918, däribland många av dem som en gång "uttryckt bitterhet och fiendskap" mot honom.[33]

"Det storslagna ändamålet med att vi kom till jorden är att vi skall bli lika Kristus", lärde oss president Smith.[34] "Låt oss därför söka sanningen och vandra i ljuset liksom Kristus är i ljuset, så att vi må ha gemenskap med honom och med varandra, att hans blod må rena oss från all synd."[35] Efter att ha vittnat om Frälsaren i hela sitt liv och uppmuntrat de heliga att "bli formade till Jesu Kristi likhet och avbild",[36] lämnar president Joseph F Smith efter sig sitt bestående profetiska vittnesbörd om Fridsfursten. □

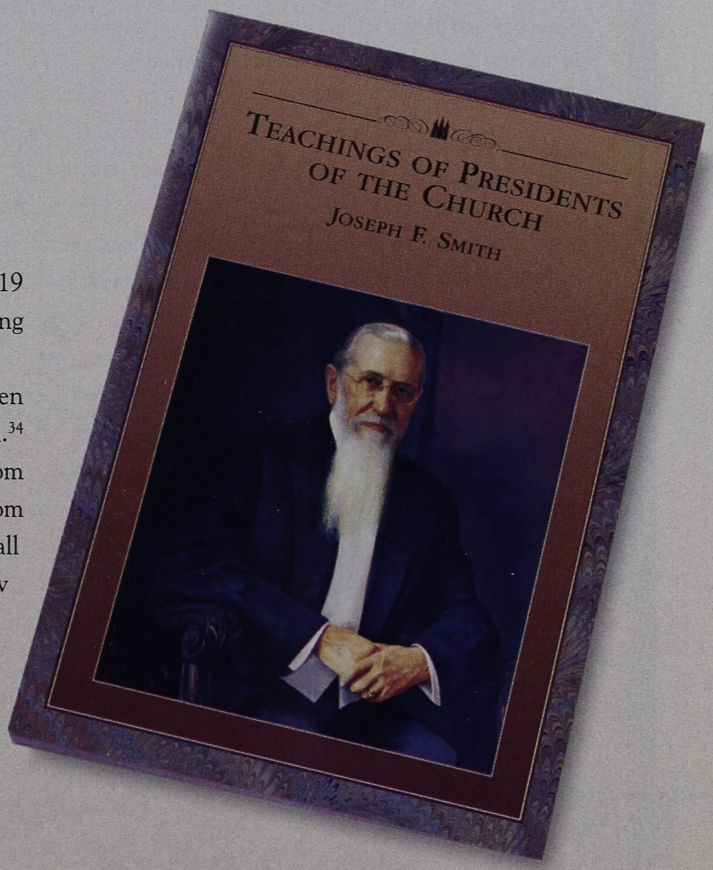

SLUTNOTER

1. *Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph F Smith* (Melkisedekska prästadömets och Hjälpföreningens studiekurs, s XXIII.
2. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 402.
3. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s XXIII.
4. Joseph F Smiths dagbok, 13 november 1838, egenhändigt skrivet original; Historiska avdelningens arkiv, Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.
5. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 147.
6. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 11.
7. Joseph F Smith, *Evangeliets lära*, s 456.
8. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s XIV.
9. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 35.
10. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s XIV.
11. *Life of Joseph F Smith*, sammanställd av Joseph Fielding Smith (1938), s 181.
12. *From Prophet to Son: Advice of Joseph F Smith to His Missionary Sons*, red av Hyrum M Smith III och Scott G Kenney (1981), s VII.
13. Joseph F Smiths dagbok, 1 mars 1856.
14. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 194.
15. Joseph F Smith till Hyrum M Smith, 18 maj 1896, i *Truth and Courage: The Joseph F Smith Letters*, red av Joseph Fielding McConkie (inget datum).
16. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 348.
17. *Life of Joseph F Smith*, s 449.
18. *Life of Joseph F Smith*, s 455.
19. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 128.
20. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 246.
21. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 246.
22. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 348–349.
23. *Evangeliets lära*, s 262.
24. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 350.
25. *Evangeliets lära*, s 116–117.
26. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 260.
27. I Conference Report, apr 1905, s 86.
28. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 259.
29. I Conference Report, apr 1912, s 10.
30. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 429–430.
31. "Reminiscences of President Joseph F Smith", *Improvement Era*, jan 1919, s 193.
32. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s XXIII.
33. *Life of Joseph F Smith*, s 479.
34. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 152.
35. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 358.
36. *Kyrkans presidenters lärdomar*, s 148.

MILSTOLPAR I JOSEPH F SMITHS LIV

13 november 1838:
Föddes i Far West, Missouri, som barn till Hyrum och Mary Fielding Smith.

Vintern 1838–1839:
Familjen tvingades att lämna Missouri.

27 juni 1844: 5 år.
Hans far, Hyrum, och farbror, Joseph Smith, led martyrdöden i Carthagefängelset i Carthage, Illinois.

Hösten 1846: 7 år.
Tar sig över Mississippifloden från Nauvoo till Iowa med sin mor.

23 september 1848: 9 år.
Anländer till Salt Lake City, Utah, efter att ha kört ett oxspann tvärs över prärien.

21 maj 1852: 13 år.
Döps i City Creek, Salt Lake City, Utah. (Dop vid 8 års ålder var inte lika vanligt på den tiden som det är i dag.)

21 september 1852: 13 år.
Hans mor dör.

1854–1857: 15–19 år.
Utför en mission på Hawaii.

1860–1863: 21–24 år.
Utför en mission i Storbritannien.

1864: 25–26 år.
Utför ytterligare en mission på Hawaii.

1 juli 1866: 27 år.
Ordineras till apostel och kallas som rådgivare till president Brigham Young i första presidentskapet.

1874–1875, 1877: 35–36, 38 år.
Verkar som president för Europamissionen.

10 oktober 1880: 41 år.
Inröstas som andre rådgivare till president John Taylor i första presidentskapet.

7 april 1889: 50 år.
Inröstad som andre rådgivare till president Wilford Woodruff i första presidentskapet.

13 september 1898: 59 år.
Inröstas som andre rådgivare till president Lorenzo Snow i första presidentskapet.

17 oktober 1901: 62 år.
Inröstas som kyrkans sjätte president. Kyrkans medlemsantal är 278 645.

1903–1907:
Beordrar kyrkan att köpa historiska platser: Carthagefängelset i Illinois; del av tempeltomten i Independence, Missouri; Joseph Smiths födelseplats i Sharon, Vermont; samt Joseph Smith den äldres gård och den heliga lunden i närheten av Palmyra, New York.

1906:
Besöker Europa, den första av kyrkans presidenter som gjort detta i sitt ämbete.

27 juli 1913:
Inviger tempeltomten i Cardston, Alberta, Canada.

27 april 1915:
Introducerar programmet med hemaftnar varje vecka.

1 juni 1915:
Inviger tempeltomten i Laie, Hawaii.

3 oktober 1918: 79 år.
Mottar uppenbarelse angående de dödas återlösning, nu L&F 138.

19 november 1918: 80 år.
Dör i Salt Lake City, Utah, efter att ha verkat 17 år som kyrkans president. Kyrkans medlemsantal är nu 495 962.

”Hej, José!”

Todd Dunn
ILLUSTRATION GREGG THORKELSON

En dag på min mission i Chilemissionen Santiago östra fick min kamrat, äldste Patricio Álvarez, och jag tillåtelse av vår missionspresident att besöka äldste Álvarez farfar, som var sjuk och låg på ortens sjukhus.

När vi kom till hans farfars rum fann vi två mycket gamla män som låg i sina sängar omgivna av en mängd slangar och ledningar. Två av äldste Álvarez fastrar var där för att trösta hans farfar. Äldste Álvarez gick genast bort till dem.

Jag höll mig i bakgrunden, för jag ville inte tränga mig på. Detta var en stund för familjen. När jag stod där en bit från den lilla gruppen, lade jag märke till den andra patienten i rummet. Han tycktes omedveten om allt omkring sig. Han stirrade med insjunkna ögon mot taket – med munnen öppen. Anblicken av honom skrämde mig.

Plötsligt slogs jag av tanken: *Gå och trösta honom!*

Nej, tänkte jag, *han är för sjuk för att jag ska kunna göra något. Förresten, vad skulle jag kunna säga? Han är en fullständig främling.*

Men tanken kom igen: *Gå och trösta honom!*

Den här gången tänkte jag på vad Jesus Kristus skulle ha gjort och insåg att det inte kunde skada om jag åtminstone hälsade på honom.

När jag kom närmare mannens säng fick jag svårt att gå, fötterna ville inte flytta sig. Jag lade märke till ett litet gult kort på väggen där det stod ”José”. Jag undrade: *Var finns denne mans vänner och familj? Han är inte bara ett namn på en vägg.*

Sedan märkte jag att han tittade på mig. Hans ögon var fyllda av smärta. Jag försökte le mot honom, men det kändes inte rätt att le. Jag stod vid fotändan av hans säng medan jag samlade tillräckligt med mod för att gå fram till hans sängkant. Väl där lutade jag mig fram, lade min hand på hans och sade: ”Hej, José!” Stora tårar rann nerför hans kinder. Tårarna rann nerför mina kinder också. Våra ögon möttes. Allt annat försvann i fjärran. Sedan slöt han ögonen och började snyfta.

Där var vi två – en gammal man och en ung pojke. Jag nynnade några av kyrkans psalmer. Han grät igen flera gånger, men varje gång nickade han åt mig att jag inte skulle vara orolig.

En halvtimma gick fort. Min kamrat och jag var tvungna att gå. Jag visste inte hur jag skulle säga adjö till José. Hur skulle jag kunna sammanfatta vad jag känt och tänkt? Jag böjde mig över honom och viskade i hans öra: *Jesucristo está contigo* (Jesus Kristus är med dig). Han gav mig en sista nick, och vi skildes åt för att aldrig träffas igen i denna värld.

En dag hoppas jag få tillfälle att verkligen lära känna José. □

Kontrollera mediernas i i ditt hem

Våra barn växer upp i en tid när massmedier både är allmänt tillgängliga och har mycket stort inflytande. Denna tillgång är på samma gång en välsignelse och ett problem. Medierna kan utbilda och underhålla, upplysa och inspirera, men de kan också förnedra och förvränga.

Precis som vi aldrig skulle kunna tänka oss att låta våra barn leka med oisolerade, oskyddade elektriska ledningar i våra hem, måste vi också isolera och kontrollera den inverkan vår familj utsätts för från television, radio, filmer, musik, video och dataspel, Internet och tidningar.

Av alla medier är kanske televisionen det som har störst inflytande. Av den anledningen kommer vi här att i första hand koncentrera oss på televisionen. Men det som uttryckligen sägs om televisionen kan tillämpas på alla slags massmedier.

De teveprogram som är tillgängliga i dag gör det möjligt för fler människor än någonsin att uppleva underbar musik, teater och konst och få del av mäns och kvinnors tankar och liv. Tyvärr drar få familjer nytta av dessa storslagna program. En anledning till att vi kanske missar dem är att mindre värdiga program, som lanseras utomordentligt väl, ofta drar till sig mer uppmärksamhet.

Där har vi problemet. Teveproducenter dränker oss med så mycket som är dåligt och ovärdigt våra ädla

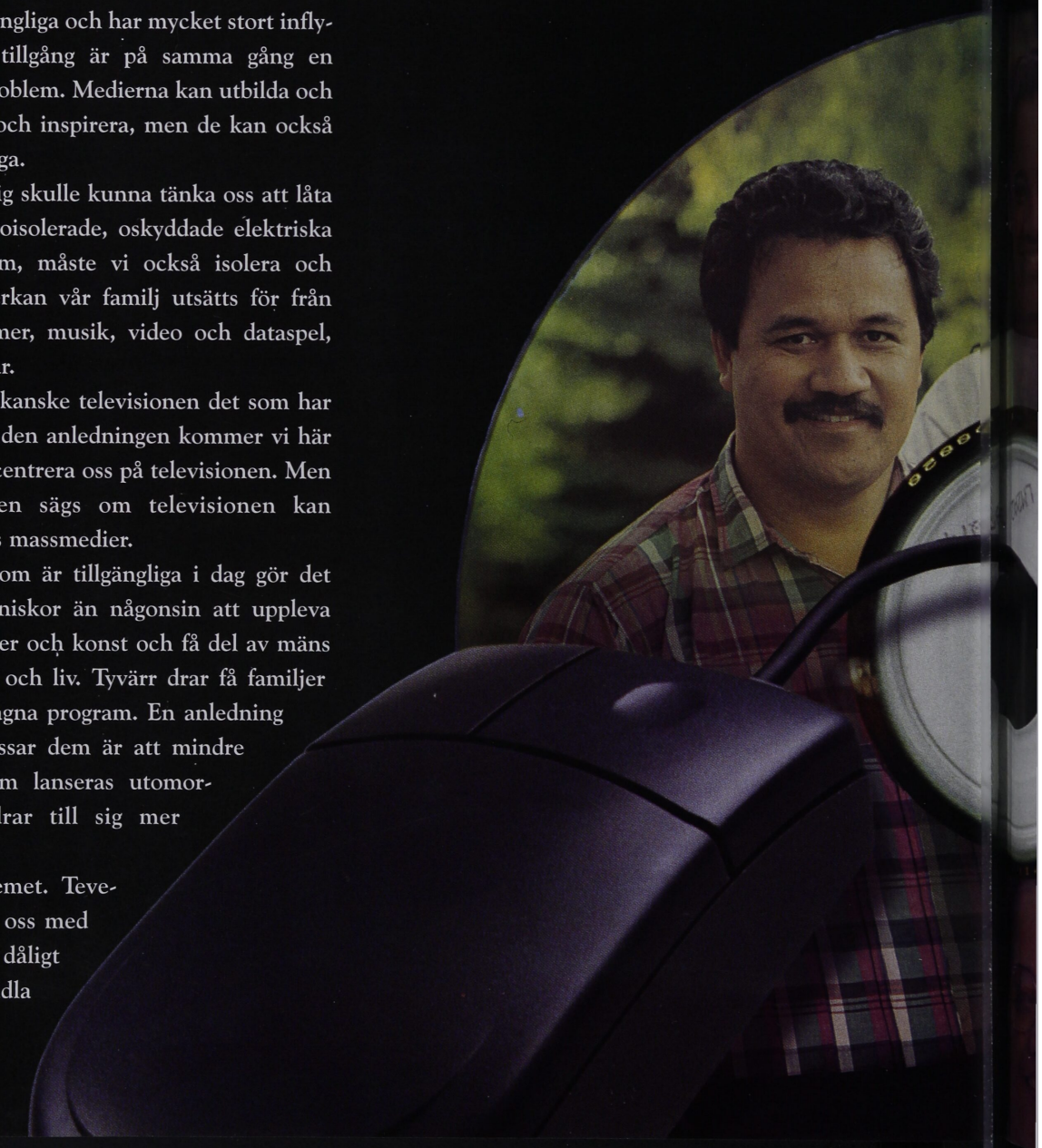

FAMILJEFOTO JOHN LUKE

as inflytande

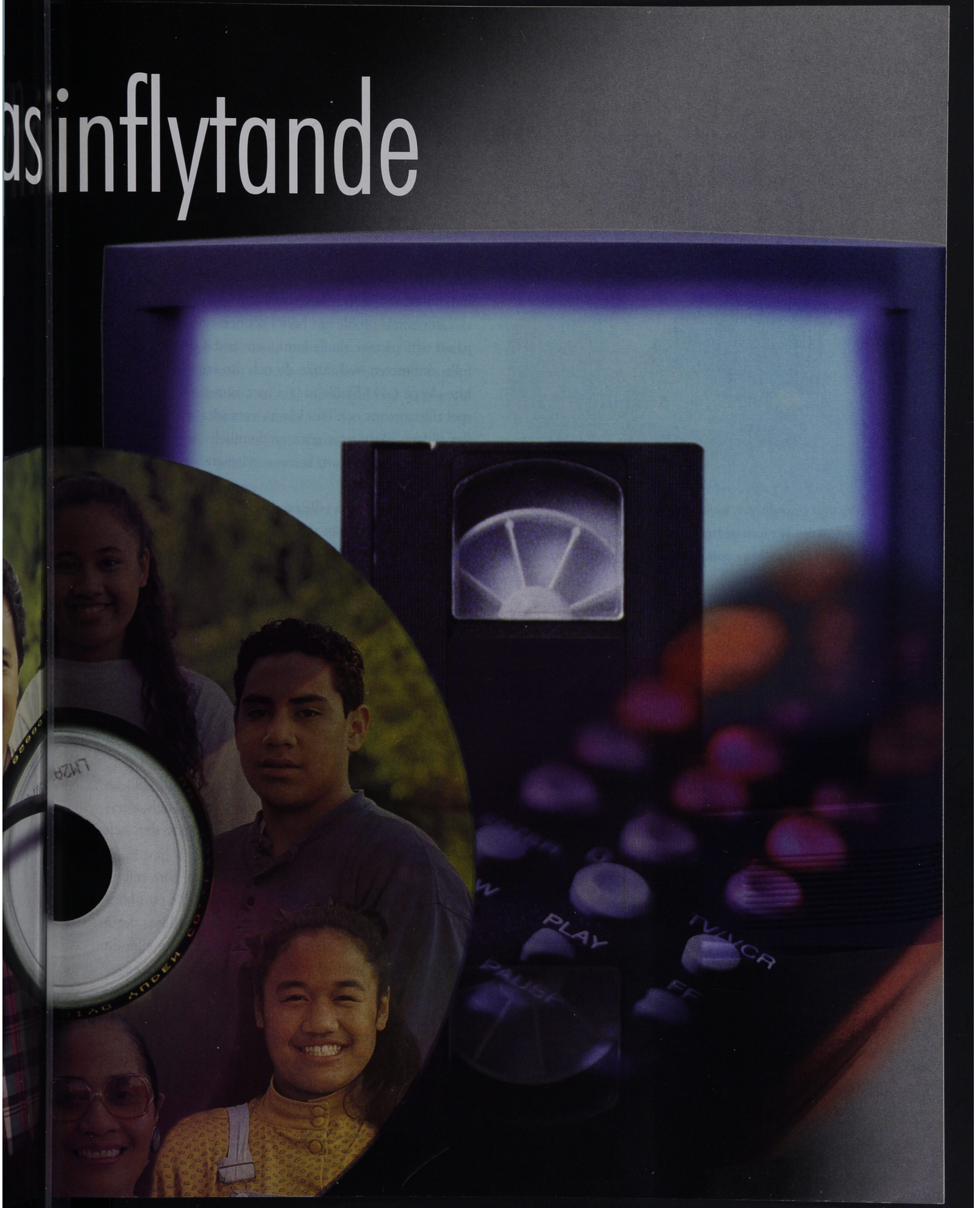

Vi kan uppmuntra tevebolag och lokala stationer att verka för kvalitetsprogram genom att vi tar oss tid att skriva brev som visar vår uppskattning när de gör detta.

karaktärer, att det är omöjligt för dem som inte kan hantera sitt tevetittande att undfly våldet och andra olämpliga beteenden som avbildas i teve.

Dessutom behöver inte teveprogram vara överdrivet våldsamma eller sexuellt inriktade för att påverka våra familjer negativt. Wendell Berry, en begåvad nutida författare, beskriver tevesladden som "ett dammsugarrör som suger ut liv och innehåll ur hemmet". Han fortsätter: "Televisionen och andra medier har lärt sig antyda med allt större skärpa . . . att det är bättre att konsumera än att producera, bättre att köpa än att odla och tillverka, bättre att 'gå ut' än att vara hemma. Om ni har en teve kommer era barn att nästan från vaggan utsättas för kraftiga antydningar om att allt som är värt att uppleva finns någon annanstans och att allt som är värt att ha måste köpas" (*The Gift of Good Land* [1981], s 156).

Televisionen skildrar inte bara kulturer, den påverkar dem också. En del program får till exempel familjelivet att framstå som något dumt och föga givande. De avbildar fäder och mödrar som kraftlösa och olyckliga i sina traditionella roller. Dessa program förvränger verkligheten och kan förmå barn att utveckla falska förväntningar inför livet. Sådana program gör gällande att invecklade problem i livet alltid har snabba, enkla lösningar som kan klaras ut i ett halvtimmes- eller timslångt avsnitt.

Ofta består problemet bara i att den tid som läggs ner på att titta på teve skulle kunna användas till mer värdefulla aktiviteter. Vad skulle du och din familj göra om ni inte såg på teve? Skulle ni läsa mer, sjunga mer, spela fler spel tillsammans och lära känna varandra bättre? Skulle fler sådana aktiviteter göra ert familjeliv mer meningsfullt och hjälpa er att komma närmare er himmelske Fader och varandra?

För några år sedan ville en mamma minska ner på den tid som teven tog från skolbarnen i hennes bostadsområde. Hon inledde en kampanj för att uppmuntra till mer tid utan teve och kallade den "Stäng av din teve, slå på din hjärna". Hon utmanade alla eleverna i barnens skola att under en månads tid inte titta på något annat än på nyhets- eller utbildningsprogrammen två eller tre timmar i veckan. Hon fick snabbt stöd från rektorn och lärarna i skolan. Lärarna bidrog med förslag på hur eleverna kunde använda sin tid, och barnen satte igång med speciella projekt, till exempel maratonläsningar, modellbyggen och olika experiment.

"Stäng av din teve-kampanjen" visade sig bli en minnesvärd upplevelse, särskilt för barnen och deras föräldrar. De lokala nyhetsmedierna bevakade den och lovordade de inblandades ansträngningar.

Precis som denna mamma gjorde kan vi göra televisionen till ett medvetet inflytande i stället för ett okontrollerat inflytande i våra liv. Hur vi kontrollerar detta medium avgör huruvida det är en nyttig tjänare eller en dominant herre över vår tid och våra själsliga krafter.

Olika metoder lämpar sig för olika familjer. Några familjer väljer att inte alls ha någon teve. Andra ser på teve bara ett visst antal timmar i veckan. Andra har regler som styr när teven kan sättas på. Oavsett metoden är det viktigt att familjemedlemmarna tillsammans bestämmer hur de ska vara selektiva.

När föräldrar granskar olika sätt att kontrollera tevetittandet, kanske de vill göra en kartläggning av medierna inflytande i deras familj. Följande frågor kan tjäna som vägledning:

1. Gör en förteckning över vad familjemedlemmarna ser och hör på och läser under en vecka. Låt listan omfatta televisionen, videoband, filmer, musik, datorn, radion, böcker, vecko- och dagstidningar. Hur mycket tid läggs ner på de olika medierna?

2. Beräkna hur många timmar varje vecka ni använder teven som barnvakt åt era barn. Skiftar det med hänsyn till barnens ålder?

3. Hjälper ni till med att välja teveprogram åt era små barn? Åt era äldre barn?

4. Vilka program ser ni på som föräldrar?

5. Vilka böcker, tidningar och annat läsbart finns tillgängligt i ert hem?

6. Var står teven? Är den viktigast i möbleringen, med soffan och stolarna placerade runt omkring teven? Har ni en teve i något av sovrummen? Hur påverkar den er sömn, ert arbete och era studievanor?

7. Hur ofta är teven påslagen när ni äter? Påverkar den kvaliteten eller längden på samtalen kring matbordet?

8. Hur ofta tar ni er tid att som familj diskutera ett teveprogram efter det att det är slut? Talar ni någon gång om hur budskapet i programmet kan jämföras med evangeliet?

9. Är ni nöjda med det inflytande som teven har i ert hem? Vad skulle ni vilja ändra på?

Efter att ha gjort denna undersökning kanske ni vill diskutera er familjs aptit på medier under ett familjeråd och utvärdera den tillsammans. Om ni som familj kommer fram till att ni behöver genomföra förändringar, kom då tillsammans överens om vilka, och lovorda de goda val som redan görs. Om ni tittar överdrivet mycket på teve kanske er familj vill sätta upp några regler eller riktlinjer för att styra televisionens inflytande i ert hem.

Föräldrar kan överväga om de ska anta något av eller alla följande förslag för att styra vad familjen ser på teve. Naturligtvis kan dessa förslag anpassas så att de täcker alla slags medier.

1. Bestäm som familj vilka värderingar ni vill använda er av som norm för hur personerna ska uppföra sig i de teveprogram som ni tittar på. Normerna är desamma för föräldrar och barn.

2. Kom som familj överens om att stänga av teven om ett program inte motsvarar dessa normer.

3. Föräldrar ska inte använda teven som barnvakt på ett olämpligt sätt.

4. Föräldrar ska övervaka barnprogrammen.

5. När det kommer ett speciellt bra program ska detta skrivas in i familjens almanacka, så att familjen kan njuta av det tillsammans.

6. På söndagen ska programmen, om teven över huvud taget är påslagen, vara i samklang med sabbatsdagen.

7. Hemmet måste vara städat och läxorna avklarade innan teven sätts på.

Medier – vare sig de är goda eller dåliga – kan bli vanebildande. Men en vana kan brytas. En kvinna som var

Den tid vi lägger ner på att titta på teve skulle kunna användas till det som är av större värde. Vad skulle du och din familj göra om ni inte såg på teve?

”beroende” av att se på såpoperor på dagtid bestämde sig för att ändra sina prioriteringar och sluta upp med vad hon tyckte var ett slöseri med tid och tankar. Hon lyckades och skrev senare: ”Ibland ser hela vår familj på en del program tillsammans, och det är roligt. Men nu bestämmer jag själv. När jag vill inbjuda tidningsmänniskor, skådespelare eller underhållare till mitt hem, då gör jag det. Men det är för att de har informativa och/eller moraliskt, andligt och känslomässigt upplyftande program att erbjuda – inte bara för att de finns där” (LeRee Farrar, ”How I Kicked the TV Habit”, *Ensign*, mars 1977, s 19).

Tillsammans med Herren kan föräldrar och barn lära sig hur de ska klara sig undan spärrelden från negativa mediaerbjudanden och ägna sig åt mer produktiva sysselsättningar. När familjemedlemmarna kan hantera medierna i sitt hem, kommer de att märka att de talar mer med varandra, lyssnar mer på varandra och upptäcker mer om varandra än de någonsin gjort förut. Detta främjar en ännu viktigare kommunikation än vad massmedierna kan förmedla. □

Kontrollera inflytandet från Internet

Precis som televisionen kan Internet utgöra en källa till mycket värdefull information. Men personer som söker efter pornografi, våld och fördärv kan hitta sådant på Internet utan större ansträngning.

Föräldrar kan vidta flera åtgärder för att kontrollera Internets inflytande på familjen. Ett sätt är att installera mjukvara som blockerar tillgången till olämpliga webbsidor. Ett annat sätt att kontrollera användningen av Internet är att kräva ett lösenord, som bara föräldrarna känner till, för att komma ut på nätet. En av de bästa försiktighetsåtgärderna är att ställa datorer som är uppkopplade till Internet på en plats där många människor rör sig och begränsa tillgången till tider på dygnet när andra familjemedlemmar är vakna och kan övervaka datoranvändningen.

Föräldrar behöver veta när, var och hur barnen använder Internet. Tillgången i skolan kontrolleras vanligtvis. Så är kanske inte fallet på ett bibliotek eller hemma hos en vän.

De föräldrar som själva vet hur de ska gå till väga med Internet har större förmåga att lära sina barn använda det rätt. Föräldrar som inte vet hur man använder Internet brukar kunna hitta någon som lär dem. Deras bästa och ivrigaste lärare kanske är deras egna barn.

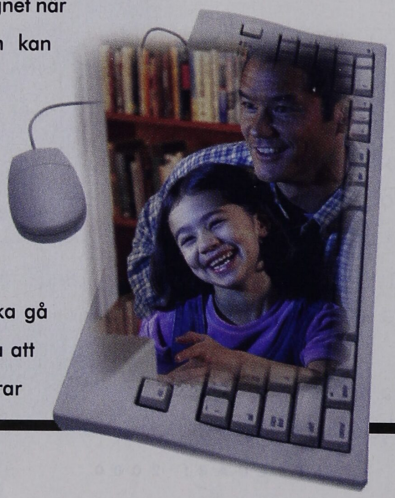

Kloka föräldrar gör uppkopplingstiden till en familjeaktivitet och sätter upp regler för hur datorn får användas. En familj kan till exempel införa följande regler:

- Gör online-samtal med främlingar offentliga. Gå inte in i privata ”chat-rum” med någon. Människor är inte alltid de som de utger sig för att vara.
- Avslöja inga personliga upplysningar till någon på nätet.
- Stäm aldrig träff med, eller ring, någon som du lärt känna på nätet utan föräldrarnas tillstånd.
- Berätta genast för föräldrarna om obehagliga upplevelser på nätet, och också om någon vill hålla något hemligt.

Naturligtvis fungerar regler endast när de drivs igenom bestämt och rättvist. När föräldrar genomdriver regler för familjen, kommer de att lyckas bättre om de själva är fläckfria exempel, undervisar sina barn om rätta principer och låter dem förstå att de litar på att barnen ska göra kloka val. □

***Moroni instruerar Joseph,* av Clark Kelley Price**

"Jag gick [till kullen Cumorah] varje år . . . och träffade samme budbärare där samt erhöll samma instruktioner vid varje sammanträffande rörande det, som Herren stod i begrepp att göra, samt huru och på vad sätt hans rike skulle styras i de sista dagarna" (Joseph Smiths skrifter 2:54).

När min fader stod upp på morgonen . . . såg han till sin stora förundran en rund kula på marken, tillverkad med sällsynt konstfärdighet av fin mässing. Inuti kulan funnos två visare, av vilka den ene visade vägen, dit vi skulle gå i ödemarken . . . Och Herren talade till mig och sade: Du skall bygga en båt enligt den plan, som jag skall visa dig, på det jag må föra ditt folk tvärsöver dessa vatten. . . . När vi hade seglat många dagar, kommo vi till det förlovade landet" (1 Nephi 16:10; 17:8; 18:23).

SWEDISH
4 02209 82180 4